

Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nalunaarut 2026

27. april 2026

Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-meersoq naapertorlugu Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera pillugu ukiumoortumik nalunaarummik Naalackersuisut saqqummiussissapput, taakkununga ilaallutik pisortat aningaasartuutaasa isertitaasalu ineriartorneri.

Nalunaarummi tassani aningaasartuuteqarfiusuni isertitaqarfiusunilu pingaarnerni aningaasaqarnikkut ingerlataqarnikkullu ineriartorneq allaaserineqarlunilu misissoqqissaarneqassaaq aamma aningaasaqarnikkut qajannaassutsip pitsaanerulernissaa kiisalu 2027-mut aningaasanut inatsisissamut siunnersuutip piareersarneranut sulinissaq siunertaralugu aningaasaqarnikkut ilimagisat aamma maannakkut pilersaarutaasunilu aqqissugaanikkut iluarsaasseqqinnissat immikkut isiginiarlugit Naalackersuisut ingerlatsinerannut pingaarnertigut najoqqutat allaaserineqarlutik.

Nalunaarut tamanna aqqutigalugu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnerat pillugu paasissutissiisarnerit annertusarnissaannut ilapittuutaassaaq, tamannalu aqqutigalugu Namminersorlutik Oqartussat aamma Kalaallit Nunaat ataatsimut isigalugit aningaasaqarnikkut ineriartornera pillugu oqallilluarnissamut tunngaviliilluni.

Siulequt

Kalaallit Nunaat ineriartornermini pingaaruteqartumi inissisimavoq. Nunani tamalaani ajornartorsiornermik toqqissisimannginnermillu ukiuni arlalinni sunnerneqarsimasumi inuiaqatigiittut nukittussuserput qajannaassuserpullu takutissimavarput. Peqatigisaanillu aningaasaqarnikkut ineriartorerup nalorninartorsiornera suli annertunerujussuussasoq paasisariaqarlutigu. Nunani tamalaani inissisimaneq naatsorsoruminaannerulersimavoq, akillu qaffasinnerulernerisigut, pilersuinnikkut tatisimaneqarnerulernikkut, aningaasartuutit qaffakkiartornerisigut aamma niuernikkut aningaasaliinikkullu atukkat nalunarnerulernerisigut nunami maani aamma kingunerlutsisisinnaallutik. Taamaattumik aalajangersimasumik akisussaassuseqartumillu aningaasaqarnikkut ingerlatsisoqarnissaa pisariaqarpoq aamma politikikkut pingaarnersiukkat maannakkorpiaq akisussaaffigineqartut aammali piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu attanneqarsinnaasut eqqarsaatigalugit.

Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut 2026 maannakkut aningaasaqarnikkut pissutsini killiffik pillugu takussutissiivoq peqatigisaanillu siunissamat pilersaarutininik takutitsilluni. Nalunaarutitigut takutinneqarpoq, nunarput periarfissarpassuaqartoq. Aalisarnej, takornariaqarnej, aatsitassarsiornej, nukissiuuteqarnej ingerlatallu nutaat allat siuariartornermik, suliffinnik pilersitsisinnaasut aningaasaqarnikkullu annertunerusumik tunngavissiisinnaasut inuussutissarsiuutit nukittorsarnissaannut ineriartortinnissaannullu periarfissaqarpoq . Peqatigisaanik nalunaarutip takutippaa, aaqqissugaanikkut tunngaviusunik ilungersunartunik iliuuseqarfigineqartariaqartunik suli suliassaqtugut. Tassaniipput ilaatigut sulisussaaleqineq, nunap immikkoortuisa assigiinnginnerujussui, innuttaasut agguataarnerisigut tatisimanninnerup annertusiartornera aamma pingaarnertigut atugarissaarnermi aningaasartuutit qaffakkiartorneri.

Aningaasaqarnikkut ingerlatsinermi pisortat missingersuutaasa ukiumiit ukiumut ataqaqatigiissinneqarnissaasa kisimi pineqannginnissaa Naalakkersuisut taamaattumik pingaartippaat. Tassani aamma pineqarpoq inuiaqatigiit siunissamat ungasinnerusumut ineriartortinnerinut akisussaannissaq. Aningaasaqarnikkut qajannaannerunissamat tunngavik nukittorsassavarput. Tassani pisariaqarpoq inuttaasut agguataarnerisa allanngorneri naapertorlugu isertitat aningaasartuutillu akornanni pitsaanagerusumik oqimaaqatigiissitsinissaq, sunniuteqarneri, pitsaassuseq tullerriaarinerlu annertunerusumik isiginarlugit pisortani aningaasat atorneqarneri pillugit piumasaqaateqarnej. Tamanna ilaatigut pissaaq aaqqissuusseqqinnikkut suliniuteqarnikkullu, ullormiit ullormut tamatigut inernernik takutitsineq ajortut, siunissami inuiaqatigiit atugarissaartut iliuuseqarnissamat kiffaanngissuseqartut aamma qulakkiissagutsigit pisariaqarluinnartuusut.

Aningaasaqarnikkut ineriartorerup nunami tamarmi innuttaasunut iluaqutaanissaa Naalakkersuisut anguniagaraat. Qajannaannerusumik ineriartorneq kisitsisini paasissutissiisuni taamaallaat atuarneqaannarani, kisianni ulluinnarni malugineqarsinnaassaaq. Tassani pineqarput ilinniartitaanermut sulinissamullu periarfissat, nunaqatigiit qajannaannerusut, isumalluutininik ataatsimoorussanik pitsaanagerusumik aqutsinissaq aamma inuuniarnikkut aningaasaqarnikkullu piujuartitsisunik ineriartornermut sinaakkutinik pilersitsineq. Tassani aamma pineqarput aningaasaliinerit aaqqissuusseqqinnerillu nuna tamakkerlugu aamma illoqarfinni nunaqarfinnilu atuuttut piumasaqaatit assigiinngitsuuneri ataqqillugit naammassineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Inummut akileraarusiisarnermik aaqqissuussaq 2025-mi atuutilersoq aaqqissuussamat suliffeqarnissamik ikorfartuullunilu naligiinnerusumik isertitat agguataarneqarnissaannut tapersiisoq tigussaasumik assersuutaavoq. Naalakkersuisut tamatumangga 2026-mi nalilersuillutik suliaqarsimapput. Nalilersuinerup takutippaa, aaqqissuussinikkut akileraartartut amerlanerpaartaat

isertitaqarnerulersimasut, pingaartumik inuit appasissunik akunnattunillu isertitaqarlutik sulisut isertitaqarnerulersimallutik. Assersuutigalugu aappariit SIK-mut isumaqatigiissut malillugu ilinniagaqarsimanngitsutut sulisut inoqutigiittut ukiumut 500.000 kr.-t inorlugit isertitaqartartut isertitarisartagaat 30.000 kr.-t sinnilaarlugit akileraartarnermik aqqissuusseqqinnikkut amerlanerulersimapput. Tassa qaammammut 2.700 kr.-t missaannut naapertuuttumik. Tamatuma aqqissuusseqqinnerit suliffeqalernissamut kajumissuseqalersitsisut inuiaqatigiinnilu siammasissumik atuutsinneqartut pingaaruteqassusaat erseqqissaaffigivaa.

Ilungersunartoqarnata inissisimanngilagut, kisianni aamma periarfissaqarluta. Kalaallit Nunaat nukittuunik, isumalluutunik annertuunillu periarfissaqarpoq, silatusaarluta iluaqatiginissaat ilisimassallutigu. Taamaattumik siunissap ungasinnerusup eqqarsaatiginissaanut, akisussaassuseqartumik iliuuseqarnissamut aamma allannguinerit pisariaqartut naammassinissaannut pisussaaffeqarpugut, taamaalilluta inuiaqatigiinnik piujuartitsinerusunik imminullu napatittunik pilersitsisinnaalluta.

Nalunaarummi matumani nunap aningaasaqarnera aamma ukiuni aggersuni pisariaqartussaasut tulleriaarinissat pillugit politikikkut oqallinnerup ingerlateqqinnissaanut ilisimatinneqartumik tunngavissiiinissamut Naalakkersuisut ilapittuutaanissamut kissaateqarput.

Kikkut tamaasa atuarluarnissaannik kissaappakka.

Aqqaluaq B. Egede
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq

Imarisai

Siulequt.....	3
1 Maannakkut inissisimaffik	7
1.1 Aningaasaqarnikkut inissisimaffik pillugu Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit siulittaasoqarfiata naliliinera.....	7
1.2 Suliffeqarfiit killiffii aamma inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit ilinniartuunerminni pissusaat	8
1.3 Aningaasat naleerukkiartornerisa ineriartornerat.....	10
1.4 Nunanik allanik niuernermi ineriartorneq.....	13
1.5 Aalisarnermi ineriartorneq	14
1.6 Inuussutissarsiutit allat.....	20
1.7 Pisortat aningaasartuutaasa ineriartornerat	26
2 Pisortat aningaasaqarnerat	31
2.1 2025-mut Nunatta Karsiata naatsorsuutai	31
2.2 Pisuussutinit iluanaarutinit akitsuutit aamma inuussutissarsiornikkut ingerlataniit toqqaannartumik akitsuutit allat	35
2.3 Akiitsut	39
2.4 2025-mut kommunit naatsorsuutaat (kisitsisaagallartut) 2026-mullu missingersuutit 40	
3 Aningaasaqarnikkut ingerlatsinermi ataqatigiinnerit pingaarutillit.....	42
3.1 Naalakkersuisut aningaasaqarnikkut ingerlatsinerat.....	42
3.3 Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni piffissap ilaani ilimagisat	43
3.3.1 Siuariartornissaq naatsorsuutigineqartoq aningaasallu naleerukkiartorneri.....	43
3.3.2 Innuttaasut katitigaanerisa ineriartornerat aamma suliffeqarnermut utoqqarnullu tunngasut pingaaruteqassusii.....	44
3.3.3 Pissutsit taamaatsiinnarlugit soraarninngorsimasunut atatillugu siunissami aningaasartuutissat.....	46
3.3.4 Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi sulisinnaasut avataaneersut sunniuteqarneri... 47	
3.4 Pisortat aningaasaqarneranni ineriartorneq pillugu piffissamut akunnattumik siumut naatsorsuineq	50
3.4.1 Akiitsoqarnerup ineriartornera.....	51
3.5 2026-mut aningaasanut inatsit aamma AIS 2027-mut piareersarneq.....	55
4 Sammineqartut	58
4.1 Danmarkimi naalakkersuisunik tunngaviumik isumaqatigiissut.....	58

4.2	Napatitsinermut Siuariartortitsinissamullu pilersaarut 2 pillugu suliassani najoqqutassat malitseqartinneri	59
4.3	Ilinniartitaanermut tunngasut.....	59
4.4	Inuussutissarsiutigut ilusit assigiinngisitaarnerusut ineriartortinneri	61
4.1.1	Nuna tamakkerlugu aningaasaliinissamut periusissiamik piareersaaneq	61
4.1.2	Inuussutissarsiuteqartut akileraartarnerini aaqqissusseqqinneq	62
4.1.3	Takornariatitsinermik inuussutissarsiut inuussutissarsiutitut napatitsisutut	62
4.1.4	Aatsitassarsiornerup ineriartortinnera	64
4.1.5	Suliffeqarfissuarni siunertanut erngup nukinganik nukissiornissamut periarfissanik atuineq.....	64
4.1.6	Carbon Capture and Storage (CCS)	65
4.5	Pisortat ingerlataqarfiata siunissamut isumannaarnera.....	65
4.5.1	Pisortani ingerlataqarfinnik aaqqissusseqqinneq	66
4.5.2	Pitsaanagerusumik aningaasaqarnikkut aqutsineq.....	66
4.5.3	Peqqinnissaqarfik pillugu immikkut	67
4.5.4	Innarluutilinnut tunngasut immikkut.....	68
4.5.5	Meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneq pillugu immikkut.....	69
4.6	Innuttaasunut utoqqarnut siunnerfeqartumik soraarnerussutisiatigut ataatsimoortumik aaqqissuussinermut atatillugu aaqqissusseqqinnermi suliniut.....	69
4.7	Nukissiornermut inissiaqarnermullu tunngasuni aningaasaqarnikkut oqimaaqatigiinnerup pilerseqqinneqarnera	71
4.8	Upalungaarsimanermi pissutsit, il.il.....	72
5	Anguniakkut uuttuutillu	75
	Anguniakkat uuttuutillu atorineqartarneri.....	75
	Ataatsimoorussamik anguniakkat uuttuutillu.....	78
	Ilinniartitaanermut anguniakkat uuttuutillu	82
	Pisortat ingerlatsiviinut tunngatillugit anguniakkat uuttuutillu	84
	Imminut pilersornermut anguniakkat uuttuutillu	87
	Anguniakkat uuttuutillu allat.....	89
	Takussutissiat nalunaarsuiffiillu allattorsimaffiat	92

1 Maannakkut inissisimaffik

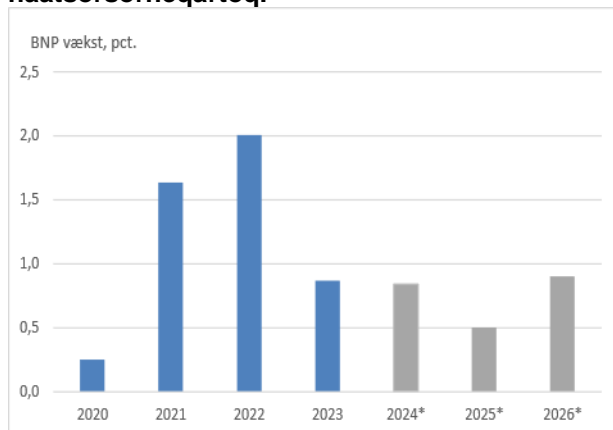
Immikkoortumi uani ataatsimut isigalugu Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera eqikkarneqarpoq qitiusumillu suliassaqarfinni arlalinni aningaasaqarnerup inissisimaffii, matumani siuariarorneq, aningaasat naleerukkiarnerat, inuiaqatigiit katitigaanerat, suliffeqarneq inuussutissarsiornerlu ilanngullugit. Pingaarnertigut ukiuni kingullerni nunani tamalaani toqqissisimanginnerni kalaallit nunaata aningaasaqarnera qajannaassimavoq. Ineriartorneq pillugu nalorninartorsiornerlu Aningaasaqarnikkut Siunnersuisooqatigiit januar 2026-mi naliliimmatali annertusisimavoq.

Nunani tamalaani pissutsit nunarsuarmi politikikkut pissanganartorsiornermik, niuernikkut akerleriinnermik nukissiornikkullu akit qaffakkiartuinnarnerinik maannakkut sunnerneqarsimapput. Nunani tamalaani naliliinerit nutaajunerusut suli ingasangitsumik siuartornermut tikkuaapput, Kangianili Qiterlermi akerleriinnerit sivitsoriartuinnassappata imaluunniit nukissiornikkut assartuinnikkullu niuerfennut akornusersuinerit annertusiartuinnassappata aarlerinartut annertunerulissallutik. Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu aningaasaqarnikkut ajortumik sunniteqarsinnaasut pingaarnertit nalilerneqartut tassaapput aningaasat naleerukkiarneri, assartuinnermi sanaartornermilu aningaasartuutit qaffakkiarneri, erniat qaffanneri taamaalillunilu aningaasalersuinnermi aningaasartuutit qaffannerullutik kiisalu avammut niuernermut aningaasaliisarnernullu sunniteqarsinnaallutik.

1.1 Aningaasaqarnikkut inissisimaffik pillugu Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit siulittaasoqarfia naliliinera

Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit siulittaasoqarfia januar 2026-mi naliliivoq, 2025-mi kalaallit nunaata aningaasaqarnerani annikitsumik siuariartoqassasoq TAN-imi siuariarneq procentip affaata missaaniissagatinneqarluni, 2026-mi TAN 1 procentingajammik qaffassalluni, takuu Takussutissiaq 1.

Takussutissiaq 1. TAN-ip siuariarneranik naliliineq piffissami 2020-2026-mi naatsorsorneqartoq.

Nassuiaat: Takussutissiaq 1 2010-mi akit aallaavigalugit alliarneq, nalinik ataqatigiissunik naatsorsorneqarpoq¹. 2018-2023-mut paasissutissat nuna tamakkerlugu naatsorsuutit inaarutaasumik kisitsisaapput aamma 2024-2026-mi kisitsisit Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit akit aningaasarsiornikkullu pissutsit allanngoramerannik januar 2026-meersunik tunngaveqarlutik.

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik aamma Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit, januar 2026.

Naliliineq manna pisortaniit aallaavittut suli atorneqarsinnaavoq, maannakkulli nalinginnaasumiit annertunerusumik nalorninartoqarluni.

¹ Akit ataqatigiissut tassaapput akit aalajangersimasut, tassa imaappoq akit aningaasap naleerukkiarneranut naleqqussarneqarsimasut.

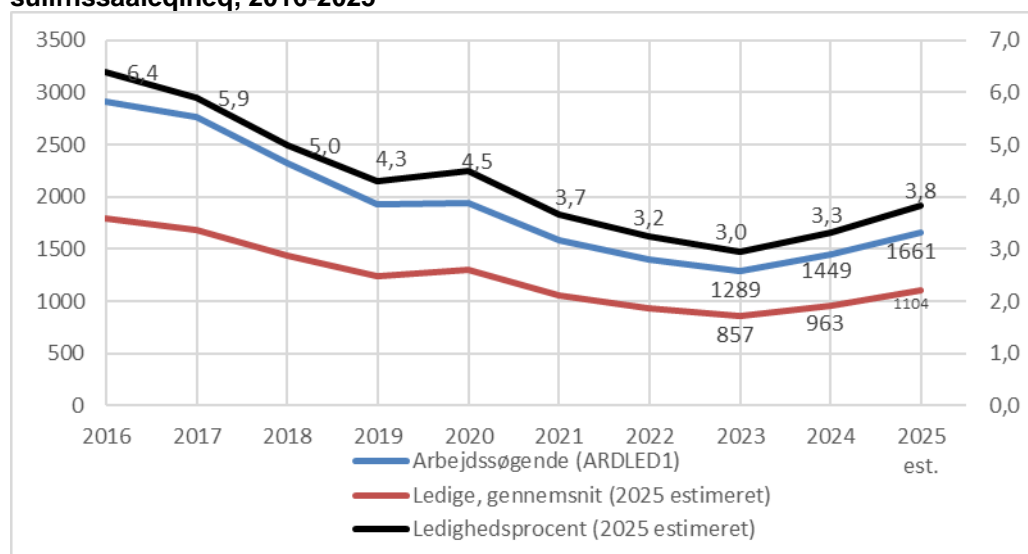
Nationalbanken aamma ECB martsimi siumut naatsorsuinerminni naliliippit Kangiani Qiterlarmi sorsunnerup nukissaqarnikkut akit qaffassagai, siuariatorneq kigaallisillugu aamma aningaasat naleerukkiatorneri erniallu pillugit nalomineq annetusissallugu. Tunngaviumik ingerlanermi 2022-mi Ruslandip Ukrainimik tiguaaneranisulli aningaasat naleerukkiatorlutik siuariatornerullu nutaamik ingerlalernissaat naatsorsuutigineqanngilaq, aarlerinartuusinnaasulli erseqqissumik ajornerulersimallutik.

Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu assimut akuleriittumut tikkuarpoq. Nukissiornikkut assartuinikkullu aningaasartuutit qaffasinnerusut ingerlatat annikillisisinnaavai suliffeqarfiillu aningaasartuutaat annetusillugit, maannakkulli aningaasarsiornikkut annertuumik kinguariartoqarnera pillugu inerniliisoqarnissaanut tunngavissaqarnani. Aalisakkanit tunisassiat pillugit avammut niuernerme kisitsisaagallartut ukiup siuliani piffissami tassani januar-februar 2026-mi avammut niuernerup nalinga 28,3 pct.-imik qaffariarsimasoq takutippaat. Qaammatini pingasukkaani tulliuttuni ineriatornernermut annertuutigit nukissiornermi akit, assartuinerme aningaasartuutit aamma avammut niuernerme niuerfinni pingaarnerni piumasaqarnerni ingerlanerit annertuutigit apeqqutaassapput.

1.2 Suliffeqarfiit killiffii aamma inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit ilinniartuunerminni pissusaat

Suliffeqarfiit suli nukittunerisa takutippaat suliffissaaleqisutut nalunaarsugaasut amerlassusaat ataatsimut isigalugit suli appasissumiittut. Suliffissaaleqisut amerliatorsimapput, taamalu aamma ukiumut agguaqatigiissinneqarnerat qivaraanni suliffeqanngitsut 2023-miit 2025-mut amerliatorsimallutik, aamma tak. Takussutissiaq 2.

Takussutissiaq 2. Suliffissarsiortutut nalunaarsorsimasut amerlassusii aamma suliffissaaleqineq, 2016-2025

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik.

Nassuiaat: 2025-mi suliffissarsiortut amerlassusaat aamma suliffissaaleqisut procentinngortinneri nammineq eqqoriaanerupput taamaattumillu qulamarsinnaallutik.

2026-mi januarimi inuit katillugit 1.885-it suliffissarsiortutut nalunaarsorneqarput. Ataatsimut isigalugu ukiumi siuliani qaammammi tassani inuit suliffissarsiortut 274-inik ikilissimapput.

Januar 2025-miit januar 2026-mut suliffissarsiortut amerlassusiisa apparierneri Nuummi, Ilulissani, Narsami, Upernavimmi aamma Uummannami annertunersaasimapput, akerlianilli Sisimiuni aamma Tasiilami qaffariarsimalluni.

Taamaalluni suliffeqarnikkut pissutsini nunap immikkoortuini annertuumik suassigiinngitsoqarpoq , aamma takuuk Tabeli 3.

Tabeli 1. Illoqarfinni anginerni nunallu sinnerani suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarsimasut amerlassusii annertussusaallu, januar 2026-mi naatsorsorneqartut

	Suliffissarsiortut nalunaarsorneqartut amerlassusiat	17-64-nik ukiullit innuttaasut amerlassusii	17-64-nik ukiulinni tamani suliffissarsiortut nalunaarsorneqartut %-inngorlugit
	Januar 2026-mi naatsorsorneqartut	Januar 2026-mi naatsorsorneqartut	
Nuuk, Sisimiut aamma Ilulissat (illoqarfiit)	635	22.113	2,9 pct.
Nunap sinnerani (illoqarfiit nunaqarfiillu,	1.250	15.626	8,0 pct.
Katillugit	1.885	37.739	5,0 pct.

Paasisutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik (tabel BEXSTC aamma tabel ARXLED1A).

Tabeli 1-imit takuneqarsinnaasutut 17 – 64-inik ukioqartunut innuttaasut amerlassusiinut naleqqiullugu pingaartumik illoqarfinni anginerani suliffissaaleqisutut nalunaarsorsimasut ikinnerupput.

Tabeli 2-mi illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffissarsiortut amerlassusii suaassutsinut agguarsimapput, januar 2026-mi naatsorsorneqartut. Tabeli 2 -mi aamma takutinneqarpoq illoqarfinni arnat akornannut naleqqiullugu angutit akornanni suliffissarsiortut amerlanerusut, paarlattuali nunaqarfinni atuulluni.

Tabeli 2. Illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffissarsiortut amerlassusii suaassutsini, januar 2026-mi naatsorsorneqartut

	Angutit	Arnat	Katillugit	Angutit 17-64-nik ukiullit akornanni suliffissarsiortut amerlassusii	Arnat 17-64-nik ukiullit akornanni suliffissarsiortut amerlassusii	17-64-nik ukiullit suliffissarsiortut amerlassusii
Tamanut	1.069	816	1.885	5,4 pct.	4,6 pct.	5,0 pct.
Illoqarfiit	861	583	1.444	4,9 pct.	3,6 pct.	4,3 pct.
Nunaqarfiit il.	208	233	441	9,1 pct.	12,6 pct.	10,7 pct.

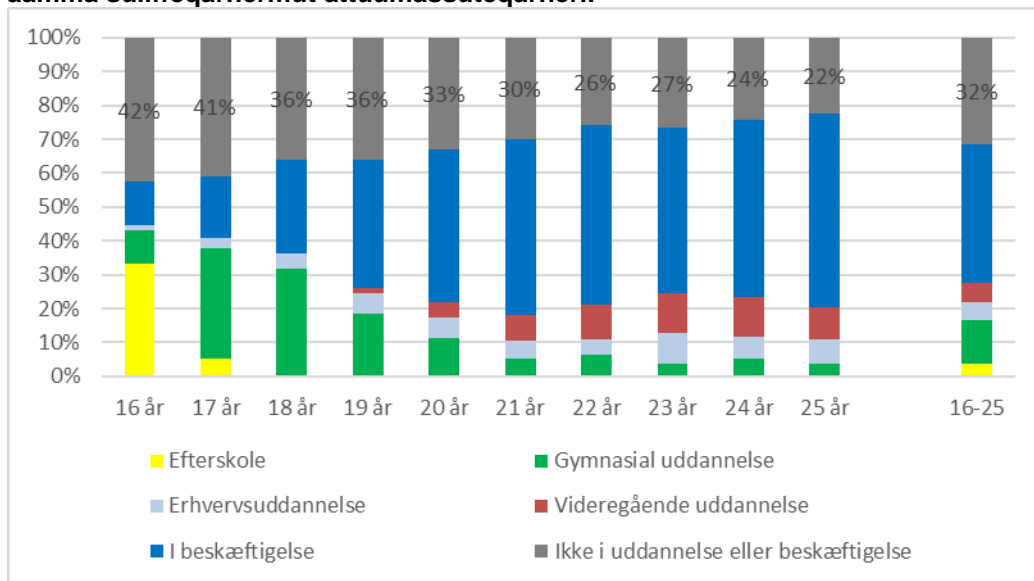
Paasisutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik (tabel BEXSTC aamma tabel ARXLED1A).

Ingerlataqarfinni arlalinni nunaqarfiusunilu anginerni arlalinni suli sulisinnaasut amigaatigineqarput. Tamanna sulisinnaasunik avataaneersunik eqquusunikkut akueriniarneqarpoq, aamma takuuk immikkoortoq 3.3.4.

Suliffissaqarnermi pissutsit ilinniartitaanikkut pissutsinut atalluinnarput. Inuusutissarsiutinut piginnaatitsilersumik inuit ilinniagaqartut inunnut ilinniaqarsimangitsunut naleqqiullutik suliffeqarfinnut nalinginnaasumik qaninnerusumik piffissamilu sivisunerusumi atassuteqartarput. Taakka amerlanertigut qaffasinnerusunik patajaannerusumillu isertitatigut tunngaveqartarput.

Takussutissiaq 3 inuusuttut 16-iniit 25-nut ukiullit ilinniarnermi pissusilersuutinut aamma suliffeqarfinnut 2024-mi attuumassuteqarnerit takutippai.

Takussutissiaq 3. Ukioqatigiiaat 16-init 25-nut ukiullit 2024-mi ilinniarnermi pissusilersuutaat aamma suliffeqarnermut attuumassuteqarneri.

Paasissutissaniq pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik (tabel UDDUMG3).

Inuusuttut ukioqatigiinni 16 – 25 ukiulinnit, 2023-mi ilinniagaqaratillu suliffeqanngitsut (suli) amerlasoorujussuupput. Taakkunanga 16-inik ukiullit 44 %-ingajaapput, ukioqatigiinni 16 – 25 ukiulinni inuusuttunut tamanut 30 %-imiilluni. Aamma takutinneqarput Takussutissiaq 3, inuusuttut inuussutissarsiummik ilinniakkamik meeqqat atuarfianit sukkasuumik ilinniagaqalersut ikitsuarsuuneri.

Ilinniartitaanermut tunngasuni immikkoortuni arlalinni arnat angutillu akornanni kisitsisitigut paasissutissani annertuumik assigiinngitsoqarnera takuneqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu ilinniakkamik toqqaanerit sakkortuumik suaiaqatigiinnut agguarsimalluni. Tamanna suaiaqatigiinnut annertuumik agguarsimasumik suliffeqarfinnik pilersitseqataavoq. Pissutsit taakku akueriniarlugit Gender Budgeting-ip atulersinnissaanik suliaq Naalakkersuisut aallartissimavaat, pisortat missingersuutaanni pisortani aningaasaqarnikkut aqutsinermi sakuusinnaasoq, siullermik suliffeqarnermut tunngasuni naalakkersuisoqarfiit akornanni misiligutigalugu suliniutitut. Gender Budgeting tassaavoq periuseq inuiaqatigiinni naligiinnermik equnganermillu pilersitsisunik pissutsinik toqqorneqarsimasunik ingerlaavartumik qulaajaasusaaq.

Misiligutaasumik suliniutip immikkoortua siulleq maannakkut naammassisimalerpoq, ilinniartitaanermut suliffeqarnermullu tunngasuni maannakkut pissutsit, kiisalu angutit arnallu akornanni maannakkut ilusit pissusiusullu nalunaarusiami ataatsimut qulaajarneqarlutik. Taakku inernerat Naalakkersuisunut saqqummiunneqassaaq. Tamatuma kingorna inuiaqatigiinni periarfissanut naligiissitaaneq assigiimillu periarfissaqarnissaq kiisalu siunissami sulisinnaasut aalajaatsut piginnaasaqartullu qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu nalunaarusiami paasineqartut ilungersunartut periarfissallu akueriniarlugit suliniutaasinnaasut sulissutaasinnaasullu aallartinnissaannut politikikkut aalajangiisoqassaaq.

1.3 Aningaasat naleerukkiartornerisa ineriartornerat

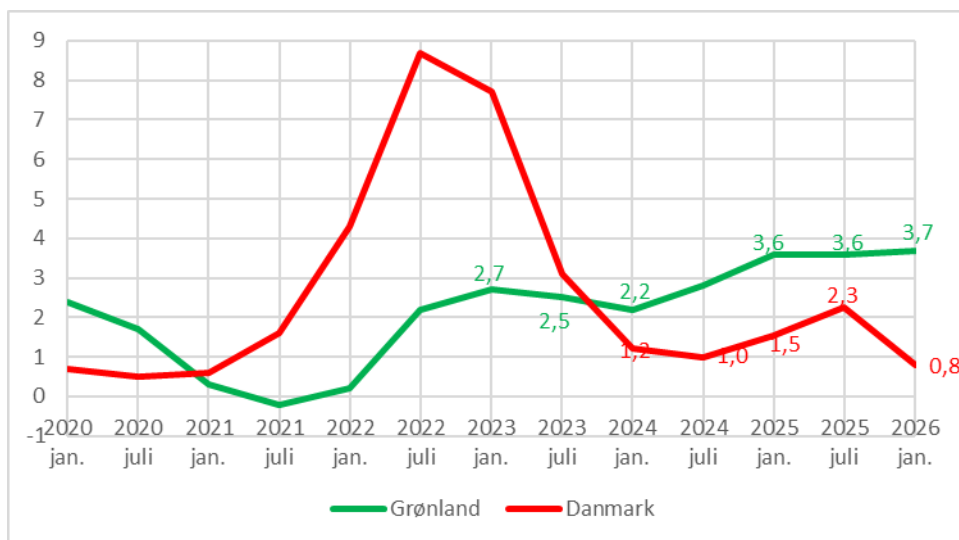
Atuisunut akit januar 2025-miit januar 2026-mut 3,7 pct.-imik qaffassimasut marts 2026-mi Naatsorsueqqissaartarfimmit tamanut saqqummiunneqarpoq. Qaffanneq ineqarnermut aningaasartuutit inuussutissallu pissutaasimapput, takuuk Takussutissaq4.

Kalaallit Nunaanni akitigut tatisimannineq taamaalluni suli qaffasippoq. Taamaattorli ukiup affaani naatsorsuiffiusumi kingullermi qaffakkiartornera annikillismalluni. Atuisunut akit ukiup affaani kingullermi (juli 2025-januar 2026) 1,4 pct.-imik qaffapput, ukiullu affaani januar 2025 - juni 2025-mi 2,3 pct.-imik qaffallutik.

Nunarsuarmi maannakkut politikikkut inissisimaneq pingaartumik toqqaannangitsumik Kalaallit Nunaannut ilaatigullu nioqqutissat kiffartuussinerillu eqqussorneqartut aqutugalugit kingusinnerusukkut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, tassunga ilanngullugit inuussutissat, nukissiorneq, assartuineq tunisassiornermullu sanaartornermullu allat atugassat.

Ukiut arlallit ingerlaneranni atuisunut akigititanut naleqqersuut Takussutissaq4 -mi takuneqarsinnaavoq, taamaaqataanik danmarkimi ineriartornermut assersuunneqartoq.

Takussutissaq4. Atuisunut akigitat naleqqersuutaat ukiup siuliani piffissap taassuma nalaani (qaammatit 12-t ingerlanerini procentingorlugu allanngorneq) aamma assinganik qaffariaateqarput.

Paasisutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik (tabel PRDPRISH) aamma Danmarks Statistik (tabel PRIS01).

Atuisunut akigititanut naleqqersuummi akiviit, tassa nioqqutissat sullissinerillu inuit atugaannut ilaasut, atuisut akilertagaasa ineriartornerinik ersersitsippat. Atuisunut akigititanut naleqqersuummi atuisunut akini allannguutaasut tamarmiusut aamma akitsuutit tapiissutillu allanngortinneqarneri pequtugalugit akinut allannguutit ilanngullugit ersersinneqarput. Naleqqersuut taamaalilluni niuerfimmi aalajangerneqartumik akit allannguutaannik aamma akitsuutinit tapiissutiniillu akit sunnertinnerinik takussutissiivoq.

Nunamut maanga sanilliullugu Danmarkimi aningaasat naleerukkiartornerat juli 2021-miit juli 2023-p tungaanut qaffasinnerusimavoq, Kalaallit Nunaanni aningaasat naleerukkiartornerat januar 2024-miit januar 2026-p tungaanut Danmarkimi akit naleerukkiartornerinut sanilliugit qaffasinnerulluni.

Kalaallit Nunaanni aningaasat naleerukkiartornerat danmarkimiit qaffasinneruppat tamatuma peqatigisaanik ataatsimoortumik tapiissutit nalii annikinnerulissappat, tassa ataatsimoortumik tapiissutit danmarkimi akinut akissarsianullu naleqqersuut atorlugu iluarsineqartarmata. Kalaallit Nunaanni danmarkimilu akit ineriartornerisa assigiinnginnerat taamaattumik pisortat aningaasaqarnerannut annertuumik pingaaruteqarput.

Uliap akuuiarneqanngitsup nunani tamalaani akia nunani allani nunamilu maani aningaasat naleerukkiartornerinut sunniuteqarpoq. Ukiuni kingullerni akit qaffakkiartorneri tunuliaqutaralugit uuliamik dieselimillu tunisassiat akii KNI A/S-imit qaffanneqarnissaat siunissami pisariaqalersinnaavoq. Tamanna namminermini nunami namminermini aningaasat naleerukkiartornerannut tatisinermut ilapittuutaassaaq. Ukiuni arlalinni Kalaallit Nunaanni orsussap akiata aalajaatsuunissaanik qulakkeerisumik Namminersorlutik Oqartussat aamma KNI-mi Nukissiornermut Immikkoortortap akornanni Kiffartuussinissamat isumaqatigiisummut ilaasunut sullitanut KNI maannakkut qulakkeerinnoq. Kalaallit Nunaanni innuttaasunut orsussat akii

taamaattumik assersuutigalugu maannakkorpiag nunarsuarmi niuerfiusumi misigineqartuniit sunnerneqassanngillat.

Akerlianilli ilatigut inuussutissani nioqqutissanilu allani eqqussorneqartuni aningaasat naleerukkiartortut aqputigalugit, tassunga ilanngullugit illuliornermut sanaartormullu tunngasut, Kalaallit Nunaanni toqqaannanngitsumik sunnerneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

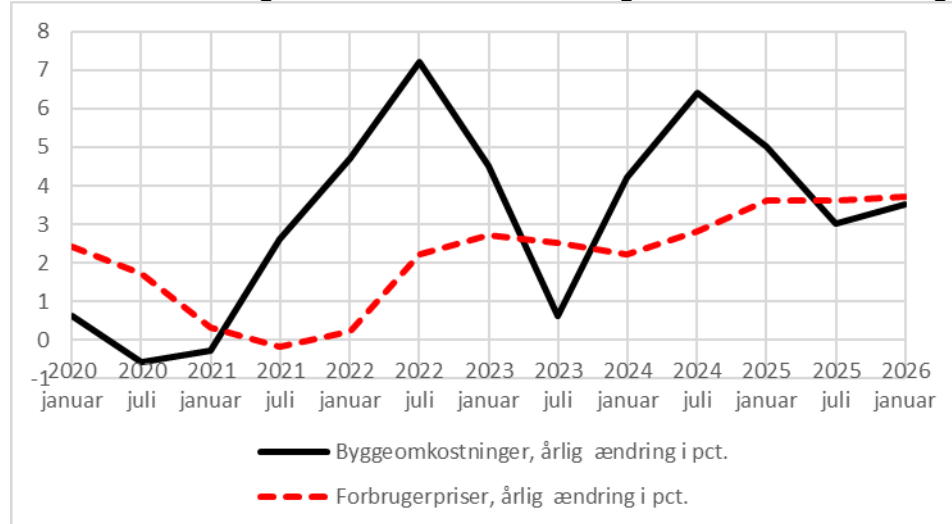
Illuliornermut sanaartormullu tunngasuni akit ineriartornerat

Nunami illuliornermut akinut nunarsuarmi niuerfimmi pissutsit apeqqaapput, tassunga ilanngullugit nunani tamalaani nukissiornermut assartuermullu akit, kiisalu najukkani pissutsit. Najukkani pissutsit kingunerisaannik nunami tamarmi illuliornermi akit allanngoraput, nunarsuarmilu niuerfinni pissutsit nunami tamarmi illuliornermi akinut sunniuteqarlutik.

Nunami illuliornermik sanaartormullu suliaqartut allanut naleqqiullutik suliffeqarfiupput mikisut ingerlatallu nunami isorartuumi siaruarsimallutik. Tamanna piffissaliussanut aningaasaqarnermullu naleqqiullugu illuliornermi sanaartormilu pilersaarutinut pingaaruteqarpoq.

Pingaartumik nunami nunaqarfiusuni mikinerni sanaartornissap piareersarnerani atortussanillu toqqaanissami pingaarpoq assartuinnikut ilungersunartut assersuutigalugulu periarfissani pissutsit, attaveqaatit, sumiiffinni piginnaasat sulisinnaasunillu piukkunnaateqartunik pissarsiarisinnaanerit eqqarsaatitgalugit killeqartitsisut eqqarsaatigineqartariaqarlutik. Taamaattumik suliffiutillit assartuinnermut sulisullu assartornissaannut qaavatigut aningaasartuutissat ilanngullugit naatsorsortariaqartarlutik. Tamanna pissusiviusuni sanaartortitsisumut kvadratmeterimut akitigut sunniuteqarpoq. Takussutissiaq 5-imi ukiuni kingullerni sanaartormermi aningaasartuutit ukiukkaartumik allanngorarneri taamaaqataanillu atuisunut akigitat allanngorarneri takutinneqarput.

Takussutissiaq 5. Sanaartormermi aningaasartuutit ukiukkaartumik allanngorneri - nunami maani atuisunut akigitat ukiukkaartumik allanngorarnerinut assersuullugit

Paasisutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Takussutissiaq 5 -imi takuneqarsinnaasutut 2023-miit 2024-mut sanaartormermi akinut naleqqersuummi annertuumik qaffannerata kingorna 2024 -miit 2025-mut akit ineriartornerannit sakkukillisinneqarpoq. Sanaartormermi aningaasartuutit januar 2025-miit januar 2026-mut 3,5-imik qaffassimapput, atuisunut akigitat januar 2026-p tungaanut qaammatini aqqaneq-marlunni pineqartuni ataatsimut isigalugit 3,7-imik qaffassimallutik.

Sanaartormermi suliffiuteqartuniit siunnersuisartuniillu nuna tamakkerlugu ingerlatat annertussusiisa allanngorarnerat nalunaarutigineqarpoq. Tamanna ukiuni kingullerni annikitsumik ingerlataqarneq

pillugu nalunaaruteqartarnermiit nikittoqarnissaanik naatsorsuuteqarnermut naapertuuppoq. Siunnersuisartut ukiumut kingullermut naleqqiullugu qaffasinnerusumik ingerlataqarnermik misigisaqarput, pilersaarutit amerlanerit pilersaarusiorneqarlutik. Paarlattuanik piffissami aggersumi appasinnerusumik ingerlataqarnissaq sanartortuniit naatsorsuutigineqarluni. Peqatigisaanik sanasutut suliffeqarfiit mikinerusut akornanni nunami sumiiffinni arlalinni annertuumik ingerlataqartoqarneranik nalunaaruteqarput, piginnaasat piffissami tamakkerlugit atorneqarlutik.

Niuerfinni pissutsit taamaalillutik nunami sumiinnermi aamma illuliornermi sanaartornermilu suliaqartut assigiinngitsut akornanni allangorarput. Piffissami aggersumi neqeroortitsinerit aaqqissuunnissaannut periarfissanik Namminersorlutik Oqartussat taamaattumik misissuiniarput, tassunga ilanngullugit suliasat annikinnerusut annertuunngorlugit neqeroortitsinerit katersorlugit, suliaqarfimmi aalajaannerusumik ingerlataqarnissap ikorfartornissaa siunertaralugu.

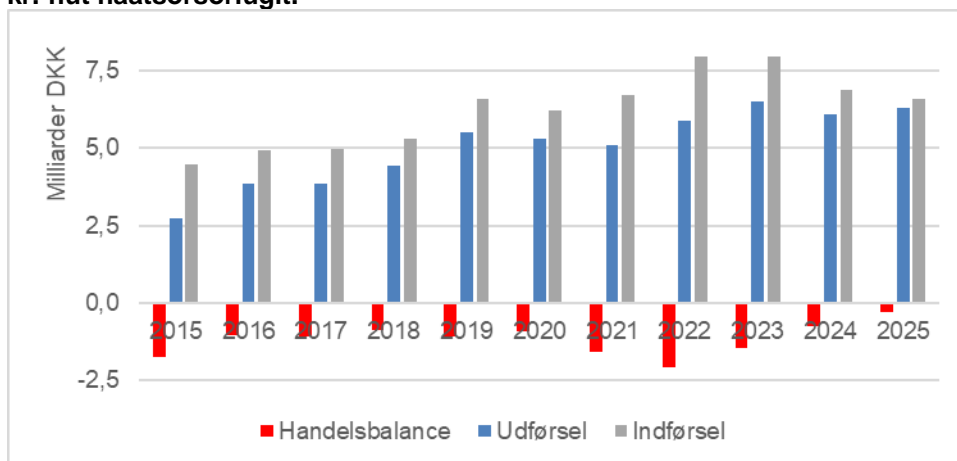
Peqatigisaanik sanaartornermi atortuni akit ineriartornerinut tunngasut annertusiartuinnartumik nalorninarsiartorput. Suliffeqarfimmiit nunarsuarmi politikikkut pissutsit - tassunga ilanngullugu Kangiani Akullermi pissanganartorsiornerit - atortussani aalajangersimasuni, tassunga ilanngullugu sisak, akit malunnaatilimmik qaffannerinik kinguneqalereersimani uparuarneqarput, 50 pct.-it tikillugit qaffannerit nunanit tamalaanit nalunaarutigineqarlutik. Sisak nunami illuliornerit ilaanni killeqartumik taamaallaat atorneqaraluartoq ineriartorneq nalilerneqarpoq sanaartornermi atortuni assartuinnermilu akit qaffannissaannut siusissukkut takussutissaasoq.

Pilersuinikkut atassutit nukissiornermilu akit pillugit suli nalorninartorsiorneq taamaalilluni aningaasaqarnermut aamma pilersaarutit naammassineqarnissaannut piffissamut sunnuteqarsinnaavoq. Namminersorluk Oqartussat taamaattumik akit ineriartornerinik annertunerusumik isiginnissapput neqeroortitsinerimilu pierusissiami missingersuutigullu tunngavinni tulluusaanissamik pisariaqartitsisoqarnerseq ingerlaavartumik nalilersuiffigissallugu.

1.4 Nunanik allanik niuernerup ineriartorneq

Ilutigalugu nunanut allanut niueqateqarnermi ineriartorneq pillugu paasissutissat takutippaat, sutigut tamatigut niueqatigiinnermi oqimaaqatigiinneq oqimaaqatigiinneq nalunaarsorneqarsimasoq, tassani nioqqutissat ukiumut eqqussorneqartartut annissorneqartartullu nikingassuteqarmata, takuuk Takussutissiaq 6.

Takussutissiaq 6. Piffissami 2015-2025-mi niuernerup oqimaaqatigiissinnera ineriartorneq, mia. kr.-nut naatsorsorlugit.

Tigularinniffik Naatsorsueqqissaartarfik (kisitsisit allattorsimaffiat IEXBALMND).

Kalaallit Nunaat ataatsimik sammivilimmik nioqqutissanik avammut suli niueruteqarpoq peqatigisaanillu angerlarsimaffinni, niuertarfinni suliffeqarfinnilu nioqqutissat siammasissumik atorneqarsinnaasut piumasaqarfigalugit. Avammut niuernerup amerlanersaa aalisagaallutillu

qalerualiummata, nunani tamalaani pisisartut akigititaannit pisallu annertussusiinik nuna sunnertiasuararsuuvoq.

Ukiuni ataasiakkaani kisitsisitTakussutissiaq 6 mianersorluni oqaasertalersugassaapput, tassami maskinanik angallatinillu pisiortornerit tuniniaanerillu ukiumiit ukiumut assigiinngissinnaasorujussuusinnaasarput. Taamaattorli piffissaq ukiuni qulikkaani pissutsinik taakkunannga allangortinneqanngilaq. Niuernermi amigartoorutigineqartut ukiunut qulinut kingullernut naleqqiullugu 2025-mi annikinnerusimapput, takuuk Takussutissiaq 6, taamaattoq 292 mio. kr.-t missaanniissimallutik.

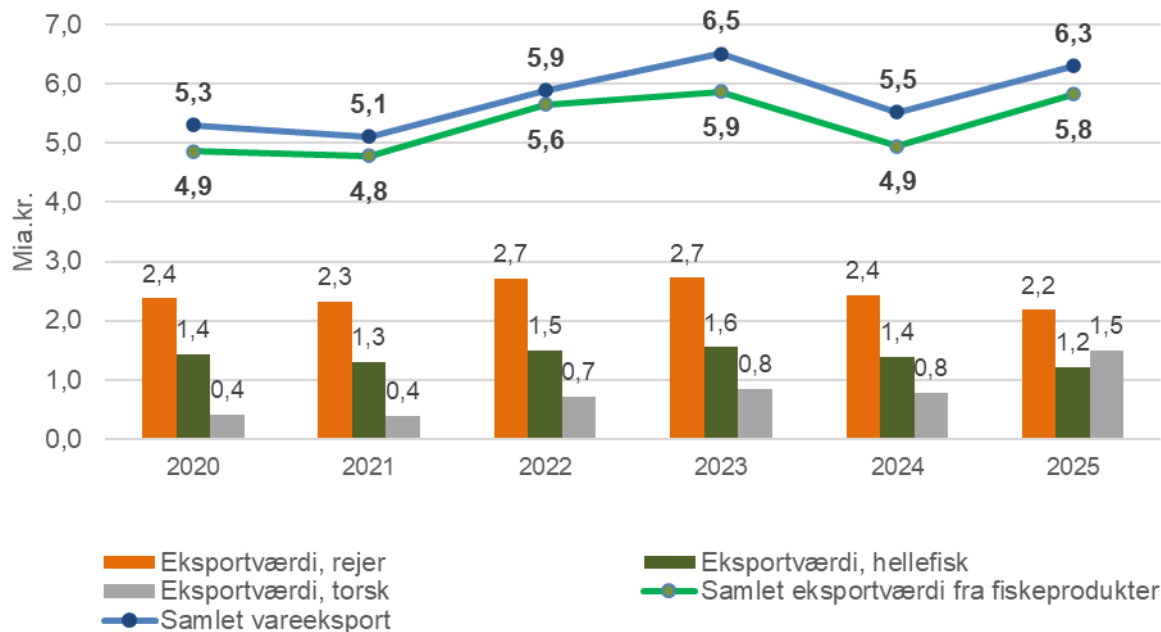
1.5 Aalisarnermi ineriartorneq

Aalisarneq avammut niuernermi inuussutissarsiutini suli pingaarnersaavoq aamma nunap aningaasaqarneranut inuiaqatigiinnilu inoqarfippassuarni suliaqassutsinut aalajangiisuulluinnartuulluni.

Aalisarnermi aningaasaqarnerup ineriartornera ukiuni kingullerni qulikkaani pitsaalluinnarpoq. Tamatumunnga annerusumik pissutaavoq tunisinermi akit pitsaasumik ineriartorsimaneri.

Takussutissiaq 7-imi Kalaallit Nunaannit aalisakkanik tunisassiat avammut nioqputigineqarnerisa tamarmiusut ineriartorneri aamma aalisakkat pingaarnert pingasut, tassa raajat, qalerallit saarulliillu 2020-2025-mi avammut nioqputigineqarnerisa nalingat takutinneqarput.

Takussutissiaq 7. Aalisakkanik tunisassianik avammut niuernermi ineriartorneq, 2020 – 2025

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik.

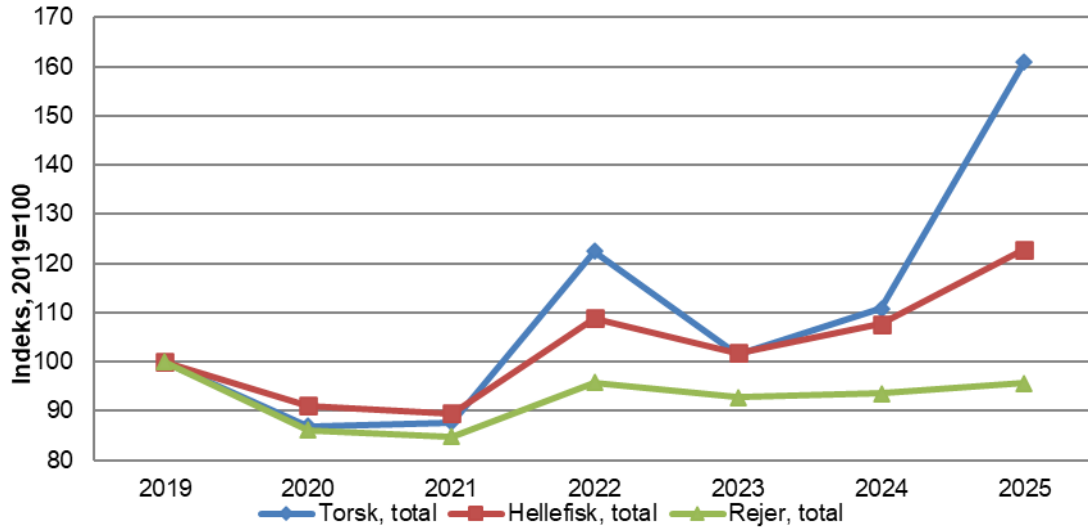
Aalisakkanik avammut niuernerup annerpaartaa raajanik avammut niuernermeersuuvoq. 2025-mi raajanik avammut niuernerup aalisakkanit tunisassianiit avammut niuernerup tamarmiusup nalianiit 37 pct.-it missaaniippoq, tamannalu 2024-mi 49 pct.-imiit appararnerulluni. Nioqputissanik avammut 2025-mi niuernerup tamarmiusumiit aalisakkanik tunisassianik avammut niuernerup 92,5 pct.-iuvoq.

Takussutissiaq 10-mi takuneqarsinnaavoq, aalisakkanit tunisassiat avammut niuerutigineqartut tamarsiusut nalingat qaffassimasoq. Tamatumunnga pssutaavoq avammiut niuerutigineqartut avammullu niuernermi akigititat qaffassimanerat. Aalisakkanit tunisassianit 2024-mi avammut niuernerup nalinga 4,9 mia. kr.-nut apparpoq tassa 2023-mut naleqqiullugu 16 pct.-it missaannik appararneq. Appararnermut annerusumik pissutaavoq raajat, qalerallit avaleraasartuullu avammut niuerutigineqartut annertussusiisa apparneri. 2025-mi avammut niuernerup nalia 5,8 mia. kr.-nut qaffappoq 2024-mut naleqqiullugu 18 pct.-inik qaffararneq. Saarullinni qalerallinnilu avammut

niuernermi akit qaffanneri kiisalu saarullinnk avaleraarsartuunillu avammut niuerutigineqartut annertussusiisa qaffanneri avammut niuernermi nalit qaffannerinut pissutaqaataapput naak raajaniit qalerallinnillu avammut niuernerup annertussusaa apparaluartoq.

Takussutissiaq 8 -mi takutinneqarpoq kilisaatini tunisassiorfeqartuniit nunamilu aalisakkerivinniit raajanik, qalerallinnik saarullinnillu avammut niuernermi akit agguaqatigiissinerini ineriartorneq 2019-2025.

Takussutissiaq 8. Aalisakkat qaleruallillu agguaqatigiissillugit kiilumut akiisa naleqqersuutaat, 2019-2025

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik. Naleqqersuut: 2010=100.

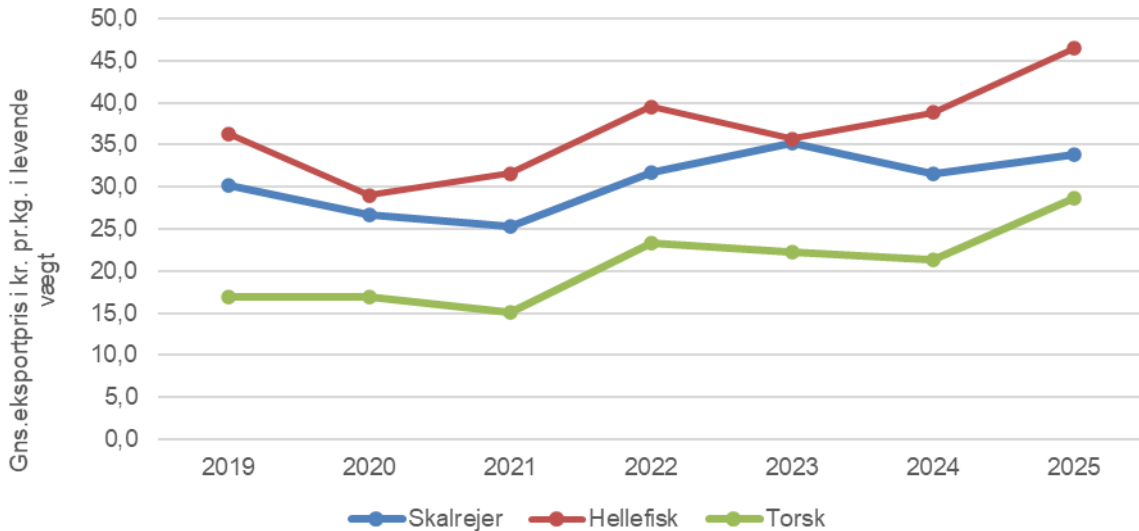
Nalunaarsugaq: Takussutissiaq Takussutissiaq 8-mi aalisakkat akiisa piffissap ingerlanerani ineriartorneri akinut naleqqersuutitut naatsorsorneqartut takutinneqarpoq. Naleqqersuut "saarullit, katillugit" tassaavoq saarullit ilivitsut, saarullit nerpil saaneqanngitsut aamma saarullit tarajortikkat tunisassiarineqarnerini akiisa agguaqatigiissinneqarneri. Naleqqersuut "qalerallit, katillugit" tassaavoq qalerallit ilivitsut, qalerallit nerpil saaneqanngitsut aamma qalerallit allat tunisassiat akiisa agguaqatigiissinneqarneri. Naleqqersuut "raajat, katillugit" tassaavoq raajat qaleruallit aamma raajat uutat qalipaajakkallu akiisa agguaqatigiissinneqarneri.

Takussutissiaq Takussutissiaq 8-mi takutinneqarpoq, saarullinnut qalerallinnullu akigitat ataatsimut isigalugit 2019-mili pitsaasupilussuarmik ineriartorsimasut. Saarullinnik avammut niuernermi akit agguaqatigiissinneri akit allanngoraluartut 2019-miilli qaffakkiartuinnarsimapput 2025-milu qaffasinnerpaaffitsik angullugu 2019-imiit 61 pct.-it missaannik qaffasinnerusoq. 2020-2021-mi piffissami Covideqarnerani apparartoqaraluartoq qalerallit agguaqatigiissillugu akiit 2019-imut naleqqiullugit 23 pct.-it missaannik qaffassimapput.

Raajat akiisa qaffasissusaat piffissami 2019-2021-mi apparatorujoorsimapput. Raajat akii 13 pct.-it missaannik 2021-mut sanilliullugit 2022-mi qaffariarput aamma taamanimiilli nikippiarsimanatik. Taamaattorli raajat akii 2019-imut naleqqiullugit 2025-mi 4 pct.-it missaannik appasinnerupput.

Takussutissiaq 9 -mi avammut toqqaannartumik niuerutigisassatut kilisaatini tunisassiorfeqartuni raajat, qalerallit saarullillu avammut niuerutiginerini akit 2019-2025-mi ineriartorneri takutinneqarput.

Takussutissiaq 9. Kilisaatini tunisassiorfiusuniit toqqaannartumik avammut niuerutigineqartut aalisakkat pingaarnert pingasut avammut niuernermi akiisa agguaqatigiissinnerisa kiilumut kr.-ni ineriartorneri, 2019-2025

Paasisutissanik pissarsiffik: Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik.

Takussutissiaq 9 -mi avammut niuernermi akit agguaqatigiissinnerat qaffakkiartorsimasoq takutinneqarpoq, avataani kilisaatini tunisassiorfeqartuni toqqaannartumik avammut niuerutigisassatut tunisassiarineqartut aalisakkat pingaarnerit pingasut, raajat qaleruallit, qalerallit saarulliillu uumatillugit oqimaassusiinut allanngorluni naatsorsorneqartut. Avammut niuernermi akini agguaqatigiissillugu qaffanneq annertunerpaaq tassaasimavoq 2019-imut naleqqiullugu 2025-mi saarulliit kiilumut 11,8 kr.-usoq. Qalerallit agguaqatigiissillugu kiilumut akii 10,1 kr.-nik raajallu qaleruallit akii 3,6 kr.-nik qaffassimapput.

Tabeli 3 -mi takutinneqarpoq piffissami 2019-2025 Kalaallit Nunaanni aalisakkanut pingaarnernut pingasunut pisat annertussusaasa tamarmiusut ineriartorneri.

Saarulliit pisarineqartartut tamarmiusut piffissami 2020-2025-mi annertusiartorsimapput. Pisat annertussusii 2020-mut naleqqiullugit 2025-mi 71 pct.-it missaannik qaffassimapput. Saarulliit pisarineqartut qaffannerinut annerusumik pissutaavoq avataasiarluni aalisarnermi pisassiissutit qaffanneri. Qalerallit pisarineqartut amerlassusaat piffissami 2019-2023-mi aalaakkaasimapput agguaqatigiisillugit 43.000-46.000 tonsit missaanniissimallutik. Pisat 2024-mi aamma 2025-mi apparsimapput annerusumik sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi pisat apparnerinik pissuteqartut naak pisassiissutaasimasut allanngunngikkaluartut. Sinerissap qanittuani saarullittassat aamma Kalaallit Nunaata Kitaani qaleralittassat kiisalu Tunumi avataasiarluni saarullittassat ukiuni arlalinni pisarineqarsinnaasutut innersuussat amerlassusaannut pingaarutilittut inissisimapput.

Raajat pisarineqartut annertussusaat tamarmiusoq piffissami 2019-2022-mi qaffakkiartorsimapput, 2023-miillu appararneq Kalaallit Nunaata Kitaani raajartassiissutit apparnerinik pissuteqarluni. Raajartassiissutit 2022-mi 115.000 tonsiniit 2026-mi 75.000 tonsinut annikillisinneqarput ilisimatuussutsikkut siunnersuineq naapertorlugu.

Tabeli 3. Aalisartut aamma aalisariutit Kalaallit Nunaanni akuersissutit atorlugit pisaat, 2019-2025 (tonsinngorlugit)

Tons	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Saarullit, katillugit	42.359	37.628	42.246	44.623	54.614	58.673	64.638
<i>Saarullit, avataasiarluni</i>	22.006	19.315	28.285	29.175	31.531	31.229	38.806
<i>Saarullit, sinerissap qanittuani</i>	20.354	18.313	13.961	15.448	23.083	27.444	25.832
Qalerallit, katillugit	45.841	42.816	45.390	45.392	46.346	40.642	37.170
<i>Qalerallit, avataasiarluni</i>	15.819	15.032	16.146	16.612	17.069	15.597	15.512
<i>Qalerallit, sinerissap qanittuani</i>	30.022	27.784	29.244	28.780	29.277	25.046	21.658
Raajat, katillugit	96.144	107.470	108.494	111.418	109.935	98.288	91.093
<i>Raajat, avataasiarluni</i>	51.526	57.891	61.205	63.060	62.724	50.542	
<i>Raajat, Sinerissap qanittuani</i>	44.618	49.578	47.289	48.358	47.210	47.746	

Paasisutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutillisoqarfik (KANUAPNA)

Nassuiaat: 1. januar 2025-mi raajartassiissutit raajarnarnermut tamarmiusumut raajartassiissutaapput siusinnerusutut avataasiortunut sinerissamullu qanittumi aalisarnermut agguarnagit.

Sinerissap qanittuani aalisarnerup piginnaasatigut ineriartornera

Sinerissap qanittuani aalisarnerup piginnaasatigut ineriartornera

Sinerissap qanittuani aalisarnernermi annerusumik raajat, qalerallit, saarullit, saattuat aamma nipisaat aalisarneqarput. Qaleralinniarneq aamma saarullinniarneq najukkani assut pingaaruteqartut, aalisarsinnaanermut akuersissutillit amerlanerpaasarput aamma aalisariutinit umiatsiaaqqaniillu taamaallaat aalisartoqartarpoq.

Sinerissap qanittuani qaleralinniarluni aalisarneq

Aqutsiveqarfik 47-mi sinerissap qanittuani agguaqatigiissillugu ukiumut qalerallitassat 27.300 tonsit missaat piffissami 2013-2024-mi aalisariutinit minnernit umiatsiaaqqaniillu pisarineqartarput. Piffissami tassani agguaqatigiissillugu 18.200 tonsinik pisaqarnissamik ilisimatuussutsikkut siunnersuinerumut taakkua sanilliunneqartassapput. Oqaluttuarisaaneq eqqarsaatigalugu pisarineqarsinnaasut ukiup ingerlanerani pisarineqareeraangata, amerlanerusunik pisassiisoqartarpoq, taamaattumik sinerissap qanittuani pisarineqarsinnaasut piviusumi killilersugaasimangillat. Pisassiissutit taamaalillutik aalisarnermi periarfissanut killiliisimapput.

2012-mi angallatinut 6 meterinit takinerusunut sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP-mik aqqissuussinermik taaneqartoq) eqqunneqarp, umiatsiaararsorluni aalisarneq suli paggatassiilluni aalisarnertut ingerlanneqarluni.

Sinerissap qanittuani aqutsiveqarfik 47-mi umiatsiaararsorluni qaleralinniarartunut namminneq kajungissusertik naapertorlugi PNNP-imut 1. januar 2025-miit atuutilersumut nuuffigisinnaasat atuutilerpoq. Tamanna ima paasineqassaq umiatsiaararsortut PNNP-mut nuukkusungitsut paggatassiilluni aalisarnermi aqunneqartumi ingerlaannarsinnaasut. Taakkuli PNNP-mut nuunnissartik kingusinnerusukkut namminneerlutik aalajangersinnaavaat, taamaattorli paggatassiissutit 5%-iinnangornissaasa tungaannut taama iliorsinnaapput. PNNP-mi nutaami aalisariutit umiatsiaaqqallu aqutsiveqarfimmi ataatsimoortinneqarput.

Umiatsiaararsortunit katillugit 1.016-iusunit 517-it PNNP-mut nuunnissartik 2025-mi aamma 2026-mi toqqarsimavaat. Tassa 2026-mi aqutsiveqarfik 47-mi umiatsiaararsorlutik aalisartut tamarmiusut 51 pct.-iisa missaanniittut taamatut toqqaasimapput, ukiunili tallimani kingullerni aalisartut ataasiakkaat naammassisimasat tunngavilugit umiatsiaararsorlutik aalisartunut pisassiissutit annertungaatsiartut PNNP-mut nuunneqarsimapput. Aqutsiveqarfik 47-mi sinerissap qanittuani qalerallitassat tamarmiusut 84 pct.-iisa missaat 2026-mi PNNP-imut nutaamut agguanneqarput

aamma paggatassiissutinik aalisarnermik taaneqartartoq atorlugu aalisarnissaminnik toqqaasimasunut 16 pct. -it tunniunneqarput.

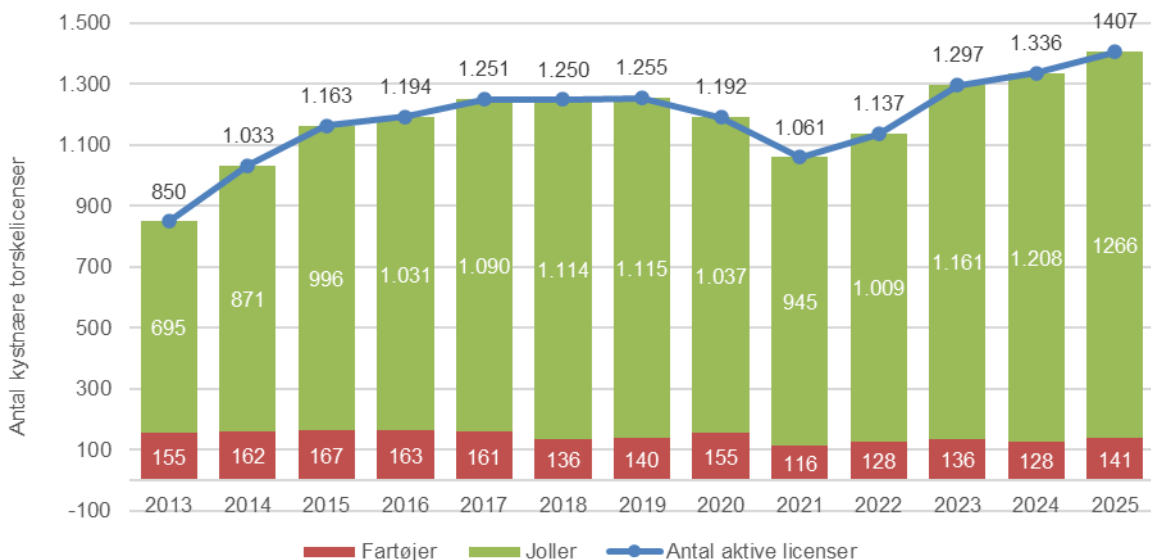
PNNP-mik aaqqiissuussap nalingata 2012-imi 2025-milu atuutsinneqalersup pijuartitsisinnaaneq sinnerlugu pisassiisoqartarneratigut aamma ingerlaavartumik pisassiissutinik qaffaasoqartarneratigut sinerissap qanittuani qaleralittassiissutit tamarmiusut (ukiumut pisarineqarsinnaasut tamarmiusut amerlassusissaattut akuerisat) nalingnut sunniuteqarsimasinnaapput. Aaqqiissuussaq ajunngitsumik ingerlassappat aamma aalisarnermi annertunerusunik sinneqartoortoqartassappat pisassiissutit aalajangersarneqartariaqarput, piumaneqarnerat ingerlaannaqqullugu. Piumaneqarnissaannut taamalu aaqqiissuussap aalisartut pitsaanerusunik aningaasaqalernissaannut aalajangersaanissaq pisariaqarpoq. Aningaasaqarnikkut aaqqiissuussap ilaa taamaattumik sinerissap qanittuani qaleralinniartunut taarsigassarsititsilluni aningaasalersuinissat tassunga innersuussutitalerlugit tunuarsimaarfigineqarput.

Sinerissap qanittuani saarullinniarneq

Sinerissap qanittuani saarullit ukiumi ukiumut pisarineqartut assut nikerarnikuupput, takuuk Tabeli 3. Sinerissap qanittuani saarullinniarnermi agguaqatigiissillugu 2016-2025-mi ukiumut 23.400 tonsinik aalisartoqarpoq, ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi agguaqatigiisillugu ikinnerungaatsiartunik pisaqartoqarnissaa siunnersuutigineqartarluni.

Piffissami 2013-imiit 2025-mut akuersissutaasa atuuttut amerlassusaasa ineriartorneri takussutissiaq Takussutissiaq 10-mi takutinneqarput. Akuersissutit amerlassusiisa qaffanneri aalisarnikkut piginnaasap annertuumik qaffanneranik kinguneqarsimavoq. Akuersissutit atorneqartut amerlassusii qaffakkaluartut pisassiissutillu qaffasikkaluartut piffissami 2016-2021-mi pisat annertussusaat appariartorsimapput. Pisalli annertussusaat piffissami 2022-2025-mi ukiumut qaffattarsimapput.

Takussutissiaq 10. Sinerissap qanittuani saarullinniarnermi akuersissutit tunniunneqartut atorneqarsimasullu amerlassusiisa ineriartornerat, 2013-2025

Paasissutissanik pissarsiffik: Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi aamma saarullinniarnermi aalisariutit piginnaasaqalerujussuarnerisa kingunerisaanik, ingammik umiatsiaararsortut akuersissutaasa amerleriarnerinik peqquteqartumik, piginnaasaqartoqarpallaalerpoq taamaalillunilu sulisinnaassut amerlanersaannik sulisitsinermik aamma kinguneqarlutik.

Sinerissap qanittuani saattuarniarluni aalisarneq

Kalaallit Nunaata Kitaani sinerissamut qanittumi saattuarniarneq siusinnerusumi 2024 tikillugu paggatassiilluni aalisarnertut aqunneqarsimavoq. 2025-mi januarip aallaqqaataaniit PNNP-mik aqqissuussineq eqqunneqarpoq tamatumalu kingunerisaanik oqaluttuarisaanermi pisat tunngavigalugit pisassiissutini ataavartumik pigisassat akuersissuteqartunut tamanut naatsorsorneqarlutik. Saattuartassiissutit tamarmik taamaalillutik 2025-mi januarip aallaqqaataaniit PNNP-mik aqqissuussinermut nutaamut ilaalerput akuersissuteqartoq angallat umiatsiaararsorluniluunniit aalisarnerisq apeqqaatinnagu.

PNNP-mik aqqissuussinermik eqqussinermi akuersissuteqartut 23-t sinerissamut qanittumi saattuarniarnissamut pisassiissutinik pigisaqalerput. 2026-mi januarip aallartinnerani amerlassusai 24-nngorsimapput tamannalu 2025-mut naleqqiullugu ataatsimik qaffariarnerulluni. Akuersissuterpasuuqaluartut saattuarniarnermi akuersissuteqartut anginerit tallimat 2026-mi saattuanik pisassiissutinit 52 pct.-it missaannik katillugit pisassiissuteqarput.

Ikerinnarsorluni aalisarnerit ineriartorneri

Ikerinnarsorluni aalisarnermi avaleraasartuut, ammassassuit, ammassaat, saarullernat aamma ammassassuaasat pisarineqartarput. Ikerinnarsorluni aalisarnermi avaleraasartuut ukiuni arlalinni pingaarnertut aalisarneqartarput. Avaleraasartuut pisarineqartartut piffissap ingerlanerani nikerartarput aamma amerlanerpaat pisarineqartut 2014-mi aamma 2018-imi pisarineqarput 78.000 tonsit missaat aamma 63.000 tonsit missaat pisarineqaramik. Pisarineqartut amerlanerpaartaat kalaallit aalisariutaannit pisarineqarput. Nunat allamiut angallataat 2019-mili kalaallit avaleraasartuunik aalisarneranni peqataasimangillat. Piffissami 2019-2025-mi ukiumut agguaqatigiissillugu pisat annertussusaat taamaallaat 27.000 tonsit missaaniissimapput.

Kalaallit Nunaata imartaani piffissami 2020-2025-mi avaleraasartuunik pisaqartoqanngilaq. Ukiuni taakkunani avaleraasartuut pisarineqartut nunat tamalaat imartaanni pisarineqarput, tamatumunngalu Kalaallit Nunaata Atlantikup avammut kangiani sineriak naalagaaffittut sinerialittut inissisimanera peqquataaqaannguatsiarpoq. Avaleraasartuut siumut oqaatigineqarsinnaanngitsunik nuttartarnerisa kingunerisaannik Kalaallit Nunaata imartaani taamaallaat avaleraasartuunik aalisarsinnaaneq qulakkeerlugu oqaatigiuminaatsippaat. Atlantikup Avannaani avaleraasartuut pillugit isumaqatigiissummut Kalaallit Nunaat suli ilaalernikuunngilaq. Tassa pisassiissutissanik Kalaallit Nunaat nammineerluni aalajangiisinnaavoq.

Ikerinnarsiortunik aalisarnerup ineriartorfiuneranut atasumik Savalimmiut peqatigalugit nunat marluk isumaqatiginninniarneri aqqutigalugit Kalaallit Nunaat Savalimmiut imartaanni ammassassuuartassanik 25.000 tonsinik piffissami 2021-2025-mi aamma ammassassuarnik 4.800 tonsit missaannik aalisarsinnaanermi akuerineqarpoq. Taakkua saniatigut Kalaallit Nunaata, Islandip aamma Norgep ammassat pillugit isumaqatigiissutaat atuuttoq naapertorlugu Islandimit ammassattassat aalajangersagaannit pisarineqarsinnaasunit tamarmiusunit 18 pct. Kalaallit Nunaata pissarsiarai. Ammassattassiissutilli ukiuni kingullerni qulini annertuumik allanngorarsimapput piffissamilu norlumiittarlutik sisamariarlutillu norlu qanittarsimallugu. Pisassiissutit pisarineqartartullu appariartorneri pissutigalugu ikerinnarsiortuluni aalisarnerup ineriartortinnissaa ajorkusoorsimavoq.

EU-p Kalaallit Nunaatalu akornanni Aalisarneq pillugu peqatigiinnissamut isumaqatigiissut

2021-2026-mut EU-mut Aalisarneq pillugu isumaqatigiissummik nutaamik 2021-mi januarip arfineq-pingajuani Kalaallit Nunaat isumaqatigiissuteqarpoq. Isumaqatigiissut oqaasertalinngisami piffissamut ukiunut arfinilinnut nutarterneqartassaaq, ullup atorunnaarfissaa sivikinnerpaamik qaammatit arfinillit sioqqullugu atorunnaarsinnissaa allakkatigut kalerriutigineqarsimangippat. Piffissamut 2025-2030-

mut aalisarnermut malittarisassat nutarterneqarsimasut isumaqatigiissutigineqarput, kalaallit nunaata imartaani EU-p aalisarneranik kiisa tamatumunnga EU-p akiliineranik malittarisassaqaartitsisoq.

Aalisarneq pillugu Tapiliusaaq 2024-mi isumaqatiginninniutigineqaqqippoq massakkullu piffissami 2025-2030-mi atuutissaaq. Tapiliussami nutaami siornatigut isumaqatigiissutaasumut sanilliullugu EU-p aalisarnermi pisinnaatitaaffii arlallit ikilisinneqarput aamma pisinnaatitaaffinnut taakkununnga akiliutit aalisakkat akiisa qaffakkiartorneri peqqutigalugit atorunnaarsinneqarput.

Tapiliussami pisassat amerlassusai ikilisinneqaraluartut, aalisarneq pillugu peqatigiinnissamut isumaqatigiissut illuatungeriinnit marlunnit suli naammaginarinneqarpoq. Kalaallit Nunaata EU-llu akornanni aalisarneq pillugu peqatigiinnissamik isumaqatigiissummut naammagineqartumut ilaasumik Kalaallit Nunaata aalisakkat EU-mut tuniniakkami akileraaruserneqartannginnissaannik qulakkeerinnissuteqarnissaa pingaartinneqarpoq.

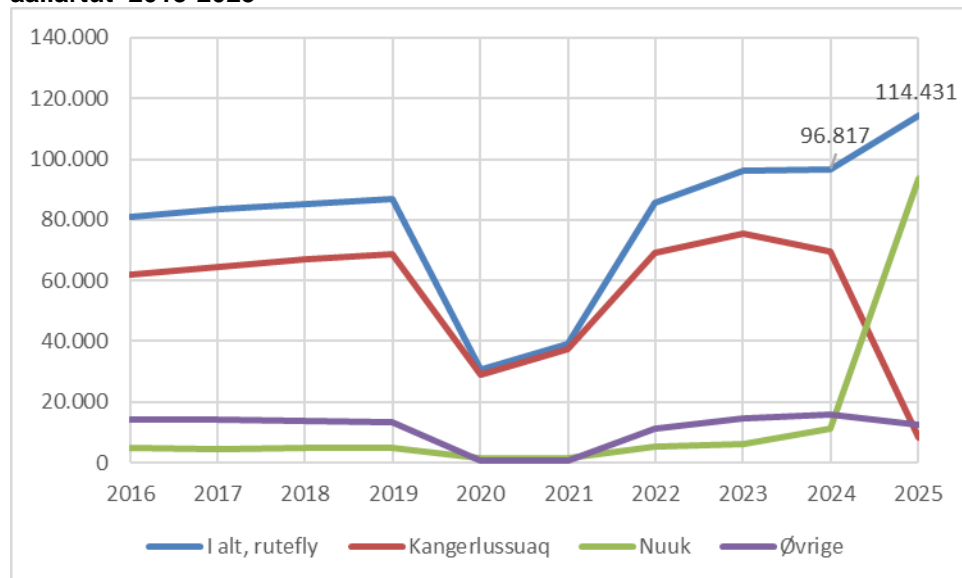
1.6 Inuussutissarsiutit allat

Immikkoortumi uani takornariaqarnerup, aatsitassarsiornerup ineriartortinnerisa aamma sermip imiullu atorluarneqarnerisa killiffii sammeneqassapput.

Takornariaqarneq

Takornariaqarneq nutaamik mittarfittaanerup kingorna angallattariaatsimik ajornannginnerusumik atuisoqalerenerata kingorna malunnaatilimmik ineriartortinneqarsinnaasutut nalilerneqarpoq. Nuummi mittarfik nutaaq 2024-mi novemberip naanerani ammarneqarpoq. Takussutissiaq 11 -mi takutinneqarpoq 2025-mi Nuummi siuariarneq Kangerlussuarmi (allanilu) kinguariarnernit annertunerusoq. Nunami mittarfiit tamaasa eqqarsaatigalugit nunatsinniit aallartuni timmisartuni ilaasut amerlassusaa 2024-miit 2025-mut 18,2%-imik amerleriarsimapput. Aalajangersimasumik 96.800-it missaanniit 114.400-it missaannut amerleriartoqarpoq. Tassunga ilanngutissaaq timmisartuni attartukkani nunatsinniit aallartut amerlassusaa 2024-mi 8.400-it missaanniit 2025-mi 12.000-it missaannut amerleriarmata. Ilulissani mittarfiup nutaap takinerullu aamma Qaqortumi mittarfiup ammarnerisa kingorna ukiuni tulliuutuni amerleriarnissaat ilimagineqartariaqarpoq.

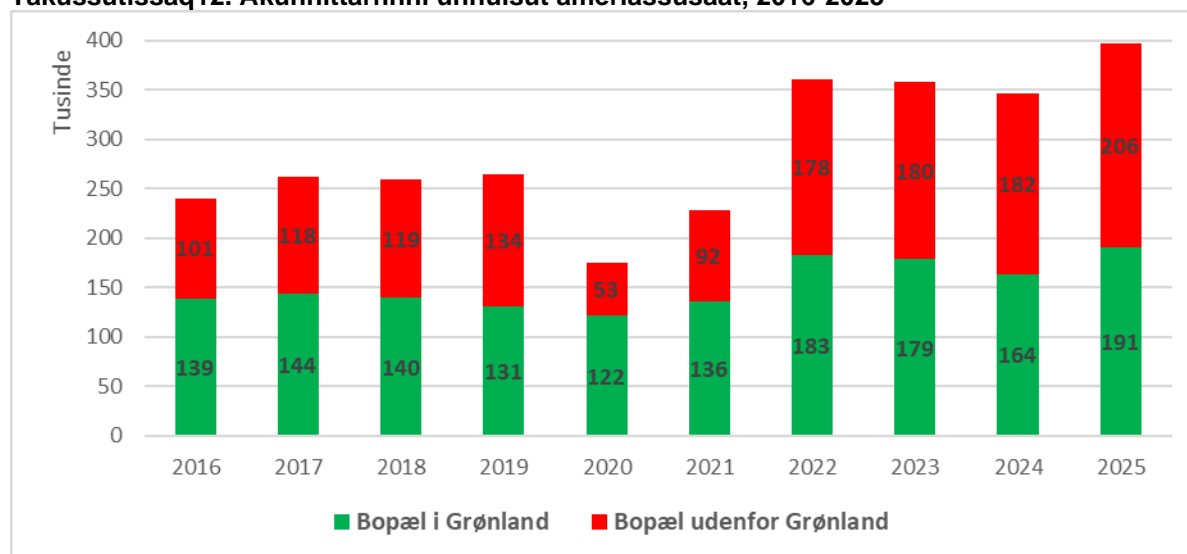
Takussutissiaq 11. Timmisartunut aqquini Kalaallit Nunaanniit timmisartumut ilaallutik aallartut 2015-2025

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, kisitsisit allattorsimaffiat TUXUPAX.

Takussutissaq12 -mi takutinneqarpoq maani najugaqanngitsut aamma maani najugaqartut akornanni 2025-mi aatsaat taamak amerlatigisut hotellini unnuisimasut nalunaarsorneqarneri, tassa katillugit 397.000-it missaaniittut. Qaffariarneq katillugu 14,6%-imiippoq.

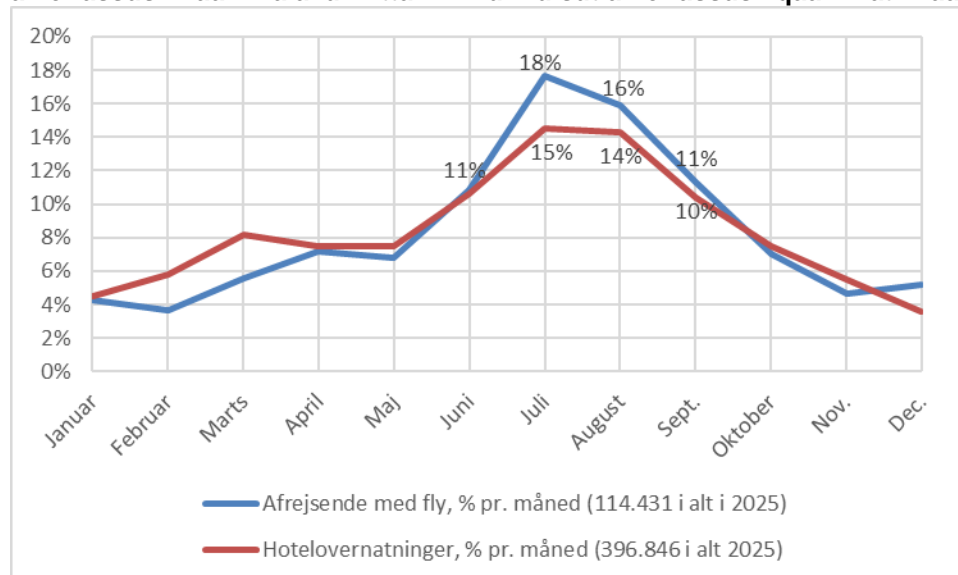
Takussutissaq12. Akunnittarfinni unnuisut amerlassusaat, 2016-2025

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, tabel TUXHOT.

Takussutissiaq 13 -imit takuneqarsinnaavoq nunatsinniit aallartut timmisartuni ilaasut 56%-ii aamma akunnittarfinni unnuisimasut 50%-ii 2025-mi qaammatini juni-septemberimi pisimasut. Ilulissani juni-septemberimi akunnittarfinni unnuisimasut amerlassusii 56 %-iusimapput aamma Naalagaaffeqatigiiffiup avataani inuit nunalli 68%-iullutik.

Takussutissiaq 13. Timmisartumi aqqutini Kalaallit Nunaanniit aallartut timmisartuni ilaasut amerlassusii - aamma akunnittarfinni unnuisut amerlassusii qaammatikkaarlugit 2025

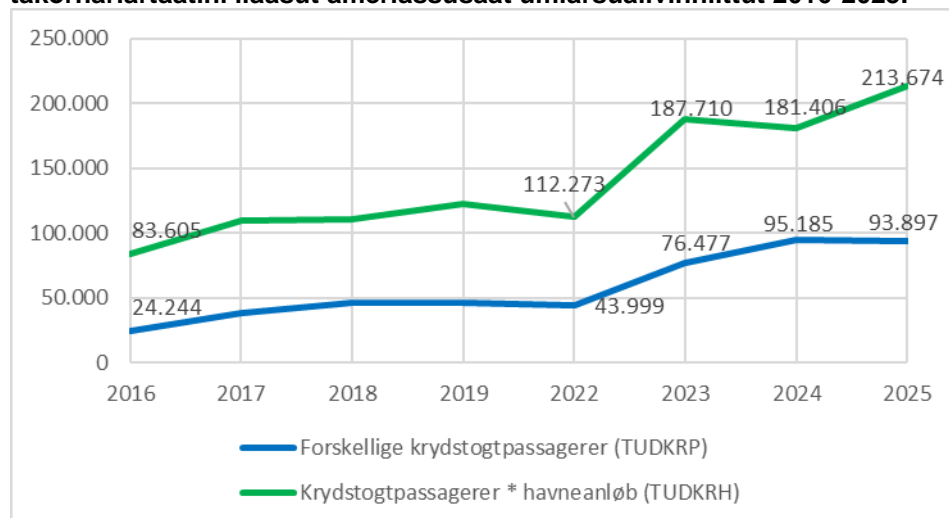

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, tabel TUXUPAX aamma tabel TUXHOT.

Takussutissiaq 14 umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut amerlassusaasa ineriartornerisa nassuiaataat. Umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik takornariat assigiinngitsut (immikkuullarissut) 2022-miit 2023-mut 73,8%-nik amerleriarput aamma ornitassani ataasiakkaani imartanilu

malunnaateqarput. Umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik takornariat amerliartornerat 2024-mi ingerlaannarsimavoq, 2025-mi malunnaatilimmik ikileriarsimallutik.

Takussutissiaq 14. Umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut amerlassusaat aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasut amerlassusaat umiarsualivinniittut 2016-2025.

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, kisitsisit allattorsimaffiat TUDKRP (ilaasut immikkuullarissut) aamma kisitsisit allattorsimaffiat TUDKRH (umiarsualivinni).
Nassuiaat: Covid-19 pissutigalugu 2020-mi aamma 2021-mi ilaasoqarsimangilaq. Taamaattumik ukiut taakku marluk imminnut assersuunneqarsinnaangillat.

Takussutissiaq 14 -imit inerniliisoqarsinnaavoq kalaallit nunaata imartaani umiarsuarni takornariartaatini ilaasumut ataatsimut umiarsualivimmumt aqqusaartut amerlassusii 2024-mi immikkoortumi ataatsimi umiarsualivimmumt aqqusaartut 1,9-iummata 2025-mi 2,3-iusut. Umiarsualivinni ilaasut amerlassusii 18 pct.-it qaffariarput 2025-mi aatsaat taamak amerlatigisimallutik, umiarsuarni takornariartaatini assigiinngitsuni ilaasut annikitsumik appariallutik (1 pct.-ingajak).

Aatsitassarsiornermut tunngasut

Aatsitassarsiorneq nunarsuarmi aningaasaqarnermut nunarsuarmilu politikikkullut pingaarnersuineranut atalluinnarpoq, tamatumalu maannakkut Kalaallit Nunaannut aningaasaliisussat pilerisutsilernissaannut tunngavissat nukittorsarlugit. Atortussianik pisariaqartinneqartunik nunani tamalaani piumasaqarneq annertusiartortoq - mingutsinngitsumik nukissiornermut allannguinnissamik aamma pingaartitanik qajannaatsunik isumannaatsunillu ingerlanneqartoq - Kalaallit Nunaata pilerinartutut aalajaatsutullu pilersuisinnaasutut inissikiartorpa. Peqatigisaanik nunani killerni illersornissakkut isumannaallisaanikkullu politikikkut eqqarsaatigisassat qaffanneri oqartussaaffiusunit tatiginartuniit aatsitassat salliutinneqalerput, tamatumalu aningaasaliinissamut soqutiginnineq suli annertunerulersissinnaallugu.

Kalaallit Nunaata Aatsitassanut periusissiaani 2025-2029-mi atuuttumi erseqqissarneqarpoq aningaasaliinerit piviusunngortinnissaannut ujarassiornikkut periarfissat kisimik naammanngitsut. Aatsitassarsiorinissamut pilersaarutitut ilisarnaataapput annertuumik aningaasatigut pituttuisuuneri ineriartortinnissaallu sivilisarlutik, taakkulu tunngavitsigut piumasaqaatinik aalajaatsunik siumullu naatsorsorneqarsinnaasunik piumasaqarlutik. Taamaattumik erseqqissunik malittarisassatigut tunngavissaqarnikkut siunnerfeqartunillu suliniuteqarnikkut aningaasaliisarnerni annaasaqarsinnaanerit annikillissinnissaat politikikkut akisussaaffiuvoq, taamaalluni nunani tamalaani aningaasaatit pillugit Kalaallit Nunaat kinguneqarluartumik unammillersinnaalluni.

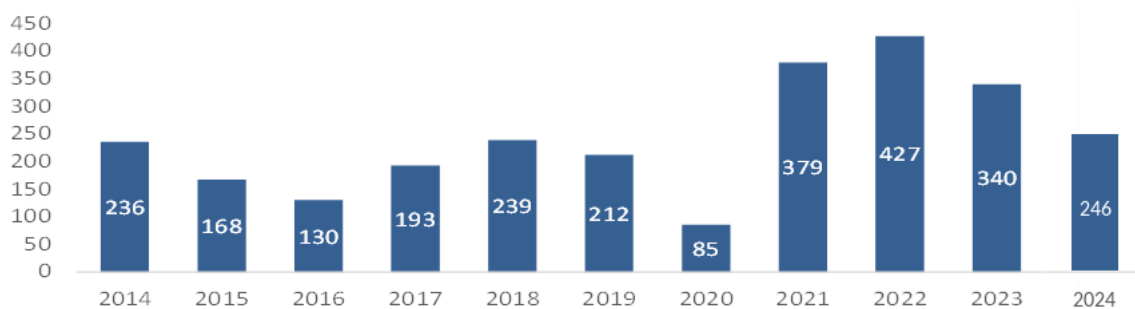
Aatsitassarsiornermik suliaqartuni ineriartorneq ujarassiornikkut paasissutissat pissarsiarineqarsinnaanerisigut, pimoorussisumik nunani tamalaani nittarsaassinikkut toqqaannartumillu aatsitassarsiorfinnik aningaasaatilinnik oqaloqateqarnikkut aalajangersimasumik

ikortorneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut pingaartumik aatsitassat pinngitsoorneqarsinnaanngitsut iluanni suliniutit siuarsarnissaat siunertaralugu nunanik arlalinnik suleqateqarnermi Kalaallit Nunaat ilaavoq. Nunarsuarmioqatigiit isigalugit eqqussuinerit killilersornerisigut nunami inuussutissarsiornerit annertunerusumik illorsorneqalernerini kalaallit nunaanni suliniutit unammillersinnaassuseqarnissai aningaasaliiffiqarsinnaanerilu qulakkeerniarlugit aarlerinartuusinnaasutigut avitseqatigiissinnaaneq imaluunniit aarlerinartuusinnaasunik qulaajaasinnaaneq aamma pisariaqalersimavoq.

Aatsitassarsiornermut suliassaqarfimmi killiffik

Aatsitassarsiorfiit suli ima inissisimapput ingerlatat annertunersaat aatsitassarsiorfinnik misissuinerminnerullutik, aatsitassanik paaanissamat akuersissutit suli ikitsuinnaallutik. Aatsitassarsiornermut aningaasaliinerit ukiuni kingullerni qulini 2021-2023-mi annertunerpaasimapput 2022-milu annertunerpaallutik 427 mio. kr.-usimallutik, Takussutissiaq 15-mi takutinneqarpoq.

Takussutissiaq 15. Aatsitassarsiornermi ukiumut aningaasaliinerit (mio. kr.)

Paasissutissanik pissarsiffik: Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoqarfik

Misissuinermi aningaasartuutaasimasut kipungasumik nalunaarutigineqartarput. Tassa imaappoq ukiuni aalajangersimasumi misissuinermi aningaasartuutaasimasunik nalunaaruteqartarnek aatsaat ukiup tulliani pisarpoq. 2025-mi ujaasinernut aningaasartuutit nalunaarusiornissaannut piffissaliussaq tassaavoq 2026-mi aprilip aallaqqaataa. Taamaammatt AIN 2026-p suliaralugu naammasineqannginnerani kisitsisinik kingullernik naatsorsuinissamat piffissaqartoqarsimanngilaq.

2021-mi aamma 2022-mi aningaasaliinerit 2020-mi ingerlatat annikissimanerini ikorfartorneqarsimasinnaapput, nunarsuaq tamakkerlugu Covid-19-mik nappaalanersuup kingunerisaanik angalanertigut annertuumik killilersuisoqarluni. Peqatigisaanik ingerlatseqatigiiffiit ujaasinissamat pisussaaffii Naalakkersuisunit atorunnaarsinneqarlutik, tamatumalu piffisami ornigulluni sulinerit annikillisillugit. Tamanna ujaasinikkut ineriartortitsinikkullu ingerlatassanik pisariaqartitsinissamik pilersitsisimasinnaavoq, ukiuni tulluuttuni annertunerusumik aningaasaliinikkut piviusunngortinneqarumaartut.

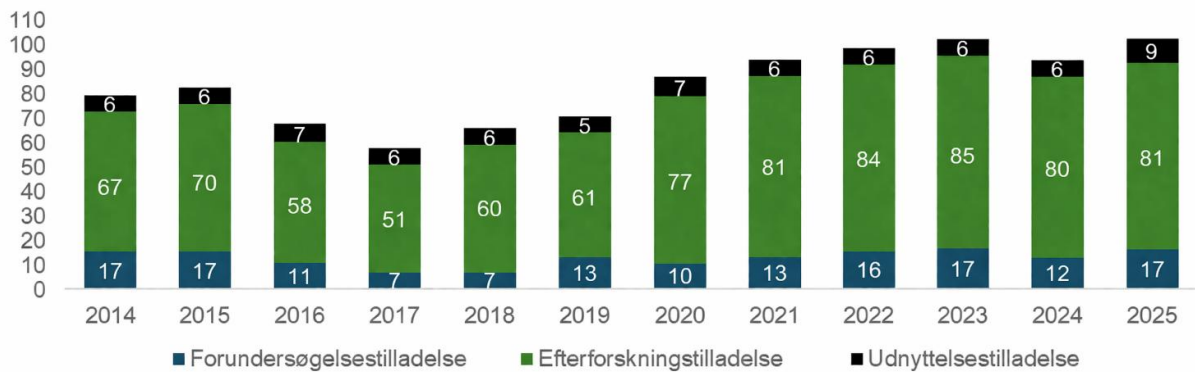
Aningaasaliinerit ingerlatanut arlalissuarnut tunngasuupput, tassunga ilanngullugit Kalaallit Nunaanni ornigullu sulineq kiisalu ujarassiornikkut, avatangiisini pissutsinik, teknikikkut ingeniorikkullu aaqqiissutissanik aningaasaqarnikkullu imminut akilersinnaaneriniq misissueqqissaarnerit misissuinerillu. Ingerlatat annertunersaat Kalaallit Nunaata avataani ingerlanneqarput, tassunga ilanngullugit laboratoriani misissueqqissaarnerit teknikikkullu misissuinerit. Tamanna aatsitassarsiorinikkut pilersaarutit ineriartortinnerini nunani tamalaani ileqqunut naapertuuppoq.

Ukiuni tulluuttuni aningaasaliinerit annertuut kingorna aningaasaliinerit tamarmiusut 2023-mi 340 mio. kr.-niit 2024-mi 246 mio. kr.-inut appariarput. Taamatut ineriartorneq ilaatigut ima nassuiarneqarsinnaavoq suliniutit ilai annertuutigit misissuisoqarneraniit paasinarnernerinut imaluunniit utaqqilernerimut nuussimasut, ingerlatat annertussusaat - taamaalillunilu aningaasaliinissamik pisariaqartitsineq - appasinnerulluni. Taakku saniatigut nioqutissiat akiini ineriartorneq aamma nunani tamalaani aningaasaliisarfinni nalornilerneq ingerlatseqatigiiffiit aningaasaliinissakkut aalajangiisarnernerit pilersaarutillu piareernissaannut sukkasuseq sunnersimassallugit. Ataatsimut isigalugit aatsitassarsiornermi aningaasaliisarnerit qaffasissusii

ukiumiit ukiumut annertuumik allanngorarlutik ingerlasarnerinut ineriartorneq naapertuuppoq, nunarsuarmi niuerfinni atukkat ingerlatseqatigiiffinnilu pilersaarutit piareersimassusii siumullu ingerlaneri apeqqutaasarlutik.

Misissueqqaarnissamut, misissuinissamut piianissamullu akuersissutit 2017-imiit 2023-mut amerliartorput kingorna 2024-mi ikileriarlutik, aamma Takussutissiaq 16 takuuk. Amerlassusii annikitsumik qaffakkiartoqqilerput. Aatsitassarsiornermi ingerlatat pillugit inatsit nutaaq tunuliaqutaralugu 2025-mi piiaanissamut akuersissutit nutaat pingasut nalunaarutigineqarput.

Takussutissiaq 16. Misissueqqaarnermut, misissuineranut piiaanermullu akuersissutit amerlassusaat

Paasisutissanik pissarsiffik: Inuusutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisinik Atuutsitsineranut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik

Ataaniittumi Tabeli 4 -mi aatsitassarsiornermi suliniutit siumut ingerlalluarnerusut taakkulu killiffii takutinneqarput.

Tabeli 4. Aatsitassarsiornerit siuarsimanerpaat

Suliniut	Killiffik	Sulisut (miss.)
Lumina Sustainable Materials A/S Kangerlussuaq (anorthosit)	Piiaasinnaanermut akuersissut Piiaaffik ingerlasoq	Ingerlatsinermiittut: 19
Nalunaq A/S Napasorsuaq (Au)	Piiaasinnaanermut akuersissut Aatsitassarsiornerissamut matusinissamullu pilersaarut marts 2026-mi akuerineqarpoq. 2025-mi ingerlatat akuerineqarallarnikuupput.	Sanaartornermiittut: 80-100- Ingerlatsinermiittut: 89
Ironbark A/S Citronen Fjord (Zn, Pb)	Piiaasinnaanermut akuersissut Uterinneqalerpoq	
Tanbreez Mining Greenland A/S Killavaat Alannguat (Zr, REE, Nb, Ta, Y)	Piiaasinnaanermut akuersissut Piginnaatitsissummik pigisaqartoq suliniummut aningaasalersuisussanik ujaasivoq aamma piiaaffik matunissaalu pillugit pilersaarutit suliaralugit	Sanaartornermi: 60-it tikillugit Ingerlatsinermiittut: 72 (nunani allani kemiskiusumik suliareqqiineq tunngavigalugu naatsorsuineq)
Dundas Titanium A/S Kalaallit Nunaata Avannaa (Ti)	Piiaasinnaanermut akuersissut Piginnaatitsissummik pigisaqartoq suliniummut	Sanaartornermi: 270-it tikillugit Ingerlatsinermiittut: 175

	aningaasalersuisussanik ujaasivoq	
Greenland Anorthosite Mining A/S Itersarmiut Allit (anorthosit)	Piiaasinnaanermut akuersissut Piiaanissamut akuersissut 21. maj 2025-mi nalunaarutigineqarpoq. ASN aamma IPISN pillugit nalunaarutissanut missingiut pillugu 2025-mi kvartalimi siullermi tamanut ammasumik tusarniaasoqarpoq. ASN aamma IPISN pillugit nalunaarutit juni 2025-mi akuerineqarput. Ingerlatseqatigiiffiit IBA-mik isumaqatigiissuteqalerput aamma aatsitassarsionermik aamma matusinissamillu pilersaarusionerq aallartillugu.	Sanaartornermiittut: 30-40 Ingerlatsineremiittut: 60-90
Greenland Resources A/S Malmberget, Tunu (Mo)	Piiaasinnaanermut akuersissut Piiaanissamut akuersissut 19. juni 2025-mi nalunaarutigineqarpoq. ASN aamma IPISN pillugit nassuiaatinut missingiutit suliarineqarput.	Sanaartornermiittut: 500 Ingerlatsineremiittut: 300
Greenroc Graphite Ltd Nanortallip eqqaani Amitsoq (Grafit)	Piiaasinnaanermut akuersissut Piiaanissamut akuersissut 8. december 2025-mi nalunaarutigineqarpoq. ASN aamma IPISN pillugit pilersaarummi allaaserinninnerit suliarineqarput. Pilersaarut periusissiami pilersaarutit EU-Kommissionimiit ulloq 4. juni 2025-mi toqqarneqarpoq. Tamatuma pilersaarummi ikorfartuisut suliniutit arlallit aallartippai.	Maannakkuugallartoq paasissutissaqangilaq
Eclipse Metals Limited Greenland Ivigtuut (Kvartsit, aatsitassat qaqtigoortut il.il.)	Misissuinissamut akuersissut ASN-imut aamma IPISN-imut suliakkiissummut suliniutinullu nassuiaatinut missingiutit suliarineqarput.	Maannakkuugallartoq paasissutissaqangilaq
Itinnera Sololutions ApS Misissuiffik Tasersuaq aamma Misissuiffik Ilulialik Nuup Kangerluata naqqani	Misissuinissamut akuersissut Suliniutit nassuiarneqarnerannut ASN-imut aamma IPISN-imut missingiutit suliarineqarput.	Maannakkuugallartoq paasissutissaqangilaq
Rimbal Pty Ltd - Greenland branch Tunulliarfik (gallium, hafnium, zirconium, and niobium)	ASN-imut aamma IPISN-imut suliakkiissummut suliniutinullu nassuiaatinut missingiutit suliarineqarput.	Maannakkuugallartoq paasissutissaqangilaq

Lumina Sustainable Materials A/S-imi maannakkut piiaasoqarpoq, suliffeqarfissuarmi atornerqartoq anorthosit piarneqarpoq aamma Nalunaq A/S-imi kuultit sɔlvillu piarneqarlutik.

Greenland Ruby A/S-ip 2022-mi rubininik safirimillu aappaluttumik qaamasumik piaanini unitsippaa sionatigullu eqqaaneqareersutut 2024-mi akiliisinnaajunnaartutut nalunaarutigineqarluni. Akiliisinnaajunnaarnerup suliarineqarnera suli naammassineqanngilaq.

Piaanissamik akuersissut aatsitassanik piaanissamut sanaartornermik ingerlatsilernermillu aningaasalersuinissamut periarfissaqarnerulersitsisarpoq. Aningaasalersuinissap pisariaqartinneqartup piviusunngortinnissaanut periarfissat eqqarsaatigalugit suliniutip akilersinnaassusaa, aatsitassat akiisa ineriartornerat tunisisarnermilu pissutsit apeqqutaatinneqartarput.

Suliap ingerlanerani siusinnerusumi aatsitassarsiornermi ingerlatat piaanissamut akuersissummik pissarsisinnaaneri pillugit inatsimmi periarfissaq nutaaq aqutigalugu taakku aningaasalersuinissamut periarfissaat suli annertusineqassaaq. Siusinnerusukkut akuersissutip pilersaarutip nalorninartoqarnera annikillisinnaavaa taamaalillunilu aningaasaliisartut tatiginninnerat annertusillugu, tassa qitiusumik oqartussat akuersineri piffissami siusissukkut pigineqalissammata. Tamatuma nammineq aningaasaatinut taarsigassarsinikkullu aningaasalersuinissamut kiisalu aningaasaatitigut aningaasartuutit annikillisinneqarnissaannut periarfissat pitsaanerulersissavai.

Peqatigisaanik siusinnerusukkut piaanissamut akuersissuteqarnikkut pilersaarummik kinguneqarluarnerusumik piareersaasoqarsinnaalissaaq, sanaartugassat pilersaarusiorderi, pilersuisussanik isumaqatigiissusiorderit aningaasalersuinerillu aaqqissuunneri ataatsimoortumik siusinnerusukkullu pisinnaalerlutik. Tamanna aamma tuniniaanissaq pillugu siunissamut ungasinnerusumut isumaqatigiissuteqarsinnaanernut periarfissat pitsaanerulersissavai, taamaalilluni pilersaarummi aningaasaqarnikkut tunngaviit nukittorsaqqinneqarlutik.

Oqaatigineqassaarli, siusissukkut piaanissamut akuersissuteqaleraluarluni aningaasalersuinissamut periarfissanut suli pilersaarutip teknikikkut piareersimanersoq, avatangiisitigut pissutsit tamarmiusumilu niuerfinni atukkat apeqqutaassallutik. Siusinnerusukkut akuersissutip taamaalilluni tunngaviusumik aningaasaqarnikkut tunngaviusut allanngortinngilai, aarlerinartuusinnaasulli annikillisissallugit aningaasalersuinerillu piffissalersorneri ilusaalu pitsaanerulersissallugit.

Sermimik imermillu aningaasarsiutigalugu iluaquteqarneq

2025-mi suliffeqarfiit 15-it missaat pillugit suliat suliarineqarsimapput, piaanissamut akuersissutit pingasut atulersinneqarlutik, pingasut akitsuusersuinerup nutaap ataani naammassineqalerlutik, qinnuteqaatillu marluk itigartitassatut inassutigineqarsimallutik.

Akitsuusersuinermik nutaamik ilusiliineq december 2025-mi Naalackersuisunit akuerineqarpoq suliassa qarfillu pillugit ukiunut arlalinnut pilersaarutissamut nutaamut siunnersuut (piffissamut 2026-2035) Naalackersuisuni ataqatigiissaarisunut saqqummiunneqarluni.

Aammattaaq suliassa qarfirmi ineriartornerup siuarsarnissaa siunertaralugu suliassa qarfirmi inatsisissamut nutaamut siunnersuut saqqummiunneqassalluni, Inatsisartut upernaakkut 2026-mi ataatsimiinneranni suliarineqartussatut pilersaarutaasoq.

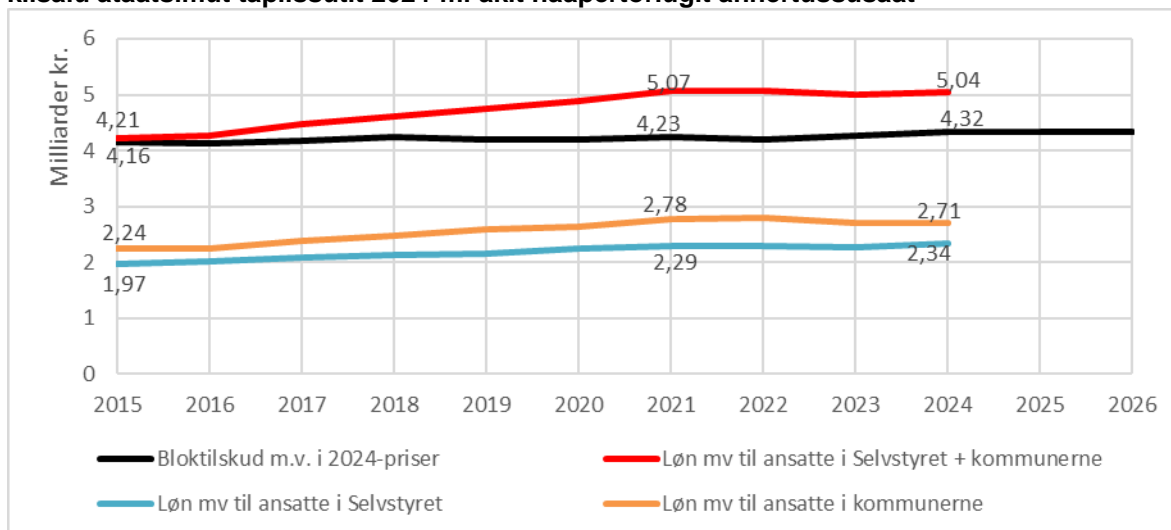
1.7 Pisortat aningaasartuutaasa ineriartornerat

Ukiut kingulliit qulit isigalugit pisortat aningaasartuutaat qaffakkiartorput. Pisortat aningaasartuutaannit amerlasuupilussuit akissarsianut aningaasartuutaasarput. Takussutissiaq 17-mi Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu sulisut akissarsiaannut 2015-2024-mi aningaasartuutit 2024-mi akini ineriartornerat takutinneqarpoq.

Takussutissiaq 17-mit takuneqarsinnaavoq qaffarianeq taamaallaat piffissami 2015-2021-mi pisimasoq. Tamatuma kingorna kommunit aamma namminersorlutik oqartussat ataatsimut isigalugit

2024 tikillugu akissarsianut aningaasartuutini annikitsumik appariartoqarsimavoq. Tamanna 2021-mi missingersuusiortarnermut inatsimmi sukaterisoqarneranut aamma atavoq, tamatumami kingunerisaanik Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu pisortat aningaasartuutaat qaffasinnerpaaffissalerneqarput.

Takussutissiaq 17. 2015-2024-mi Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu akissarsiat kiisalu ataatsimut tapiissutit 2024-mi akit naapertorlugit annertussusaat

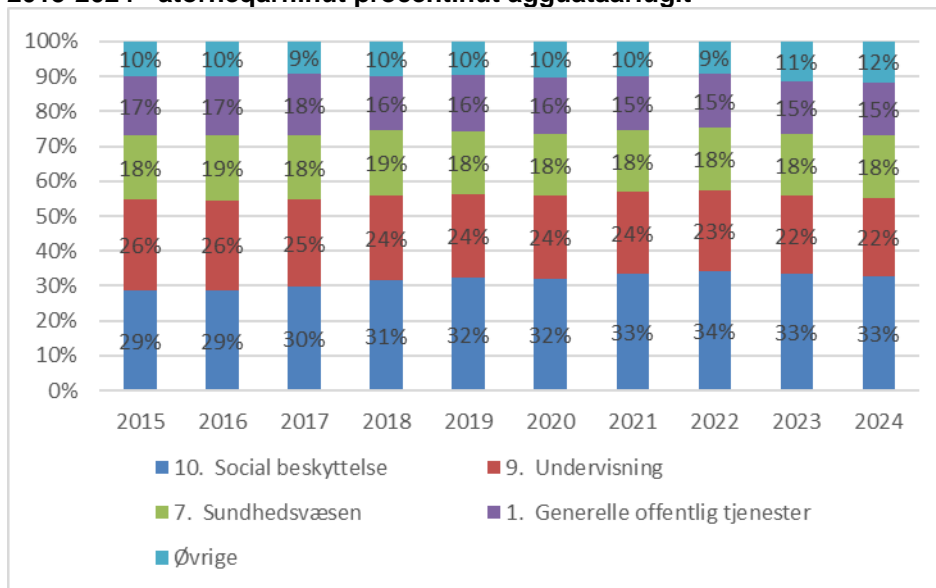

Paasissutissianik pissarsiffik: Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmeersut tunngavigalugit, tabel OFDREAL.

Naalagaaffiup ataatsimut tapiissutai danskit akinut akissarsianullu iluarsineqartartut nunatsinni pisortat akissarsianut aningaasartuutaasa qaffariarnerannut malinnaanngillat. Tamanna pisortat aningaasartuutaannik sukangasumik aqutsisoqartariaqalerneranik kinguneqartumik Nunatta Karsiata isertitai tatineqariartuaalerput. Maluginiarneqarportaaq Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu sulisut akissarsiaannut aningaasartuutit tamarmiusut ataatsimut tapiissutinit amerlanerusut.

Takussutissiaq 18-mi 2015-2024-mi kommunini Namminersorlutillu Oqartussani akissarsianut aningaasartuutit tamarmiusut pingaarnertut immikkoortunut agguataarneri takutinneqarput.

Takussutissiaq 18. Kommunini Namminersorlutillu Oqartussani sulisut akissarsiaqartinneri, 2015-2024 - atorneqarfiinut procentinut agguataarlugit

Paasissutissanik pissarsiffik: Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmeersut tunngavigalugit, tabel OFXKRDS.

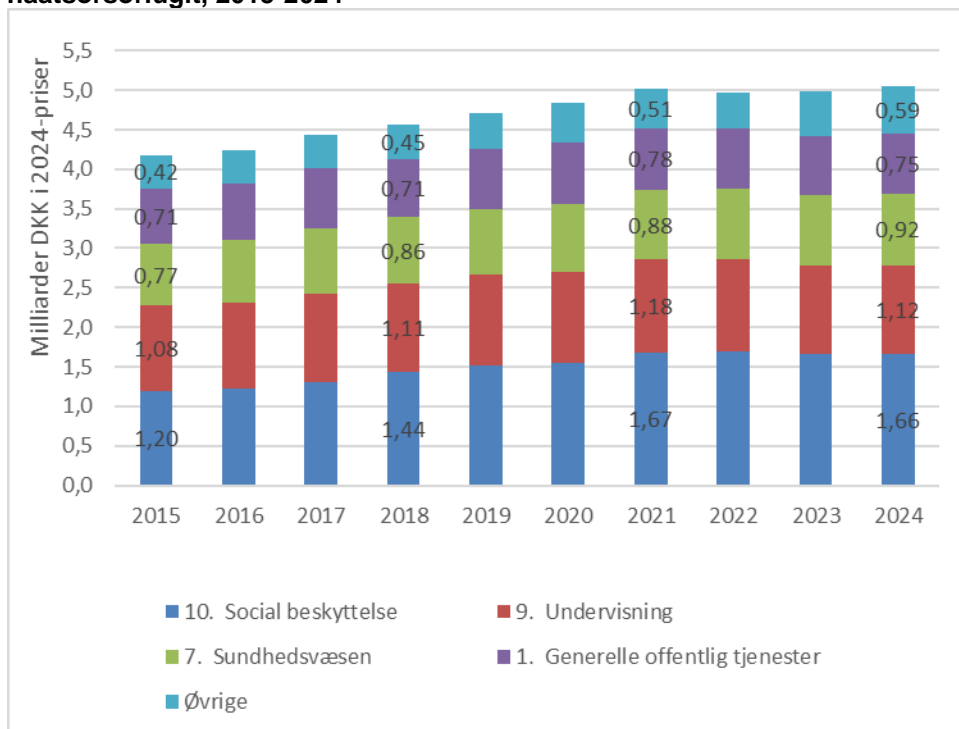
Takussutissiami Takussutissiaq 18-mi takuneqarsinnaavoq isumaginninnikkut illersuinermi akissarsianut aningaasartuutit 2015-imi 29 pct.-iusut, kommuninili Namminersorlutillu Oqartussani 2024-mi akissarsianut aningaasartuutit tamarmiusut 33 pct.-inut qaffariarsimasut.

Pisortat peqqinnissaqarfimmi akissarsianut aningaasartuutaat piffissami tassani nikerarpallaangillat, ilinniartitsinermulli pisortat aningaasartuutaat piffissami tassani ikileriarlutik.

Ingerlataqarfiit akornanni aningaasartuutit tamarmiusut (2024-mi akit malillugit) isigigaanni ineriartornera erseqqinneruvoq, tak.

Takussutissiaq 19.

Takussutissiaq 19. Kommunini + Namminersorlutik Oqartussani atorfeqartunut aningaasartuutit katillugit, atorneqarfii 2024-milu akit aalajangersimasut malillugit naatsorsorlugit, 2015-2024

Paasissutissanik pissarsiffik: Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmeersut tunngavigalugit. tabel OFXKRDS aamma PRDPISF.

Takussutissiaq 19 -mi ilaatigut takutinneqarpoq peqqinnissaqarfimmi akissarsianut aningaasartuutit 2015-imiit 2024-mut 19 pct.-it missaannik qaffassimasut, atuartitsinermut tunngasuni piffissami 4 pct.ingajammik qaffassimasut 2024-mi akit aalajangersimasut naapertorlugit.

Piffissami 2015-2024 Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu sulisut akissarsiaannut aningaasartuutit katillugit 358%-imik qaffassimapput. Atuisunut akigitat piffissami 12,6 pct.-imik qaffassimammata piffissami eqqaaneqartumi ingerlataqarfinni taakkunani marlunni (kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat) aningaasartuutit 20,7 pct.-imik taamaalillutik 2024-mi akini uuttorlugit qaffassimapput.

Ingerlataqarfinni taakkunani marlunni (kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat) ukioq naallugu sulisut amerlassusaat ukiut qulingiluat taakku ingerlaneranni 10,2 pct.-imik amerlisimammata, taamaalilluni ukioq naallugu sulisumut ataatsimut akissarsiat pisissutaasinnaasut 2015-2024-mi 8,7 pct.-imik qaffassimapput. Taanna ukiumut 1,4 pct.-imik qaffanneruvoq (ernianit-erniat-periuseq malillugu naatsorsorneqartoq).

Akissarsiat piviusut qaffakkiartornerat piffissami 2015-2024 kommunini Namminersorlutik Oqartussanit sukkanerulaarput, aamma una takuuk Tabeli 5.

Tabeli 5. Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu piffissami 2015-2024 sulisut akissarsiaqartinneqarnerannut aningaasartuutit qaffannerisa procentinngorneri, akit ingerlaavartut, akit aalajangersimasut ukiumullu suliarisinnaasat akinut aalajangersimasunut uuttukkat aallaavigalugit

Ingerlataqarfik	Aningaasartuutit, ingerlaavartut	Atuisunut-akit	Aningaasartuutit-piviusut	Ukioq naallugu sulisut	Ukioq naallugu sulisut akissarsiaat pisissutaasinnaasut piffissami	Ukioq naallugu sulisut akissarsiaat pisissutaasinnaasut ukiumut, missingerlugit
Namminersorlutik						
Oqartussat	35,8 pct.	12,6 pct.	20,7 pct.	10,3 pct.	9,34 pct.	1,50 pct.
Kommunit	33,7 pct.	12,6 pct.	18,8 pct.	10,1 pct.	7,89 pct.	1,27 pct.
Ingerlataqarfiit marluk	34,8 pct.	12,7 pct.	19,8 pct.	10,2 pct.	8,72 pct.	1,40 pct.

Paasissutissanik pissarsiffik: Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmeersut aallaavigalugit nammineerluni naatsorsukkat (Pisortat aningaasaataannik piviusumik aningaasaqarnikut susassaqaarfikkaartumik agguaaneq, OFDREAU; julimut atuisunut akigititamut naleqqersuut, PRDPRISF; Pisortani sulisut susassaqaarfinnut agguarlugit, OFDOA5).

Aningaasartuutit qaffanneri ataasiakkaanut akissarsiat piviusumik qaffannerinut pinngitsoorani takussutaanngilaq. Allaniq nassuiaateqartoqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugit pisortani ingerlataqarfinni sulisut katitigaanerisigut allanngornerit (suliatigut ilinniarsimasut amerlanerusut aamma ilinniagartuut amerlanerusut, pisortat amerlanerusut pisortamullu ataatsimut sulisut ikinnerusut). Tamanna nassuiarniarlugu aningaasartuutit itinerusumik misissoqqissaarneqarnissaat pisariaqassaaq.

2 Pisortat aningaasaqarnerat

2.1 2025-mut Nunatta Karsiata naatsorsuutai

2025-mut naatsorsuutit kisitsisital kisitsisaagallarput. Takuuk. Tabeli 6. Kisitsisit takutippaat:

- 2025-mi IST-imi angusat 101 mio. kr.-nik amigartoorutaanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna IST-imi 126 mio. kr.-nik, ilassutitut aningaasaliissutit ilanngullugit sinneqartoornissamik missingersuuteqarnermut tunngatillugu isigineqassaaq, taakkulu 25 mio. kr.-nik pitsaasumik nikingassutaapput.
- 2025-mi IST-imi angusat 109 mio. kr.-nik amigartoorutaanissaat naatsorsuutigineqarput. Tamanna IST-imi 134 mio. kr.-nik, ilassutitut aningaasaliissutit ilanngullugit amigartoorunnissamik missingersuusiarneqartutut sanilliunneqassaaq, taakkua 25 mio. kr.-nik amigartoornermik aamma nikingassutaapput.

Akileraarutitut akitsuutinullu isertitaqarnerunermi soraarnerussutissiaqarfinniit aamma aalisarnermi isumalluutitut akitsuutiniit kiisalu ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutiniit aningaasanut inatsimmi naatsorsuutaasuniit qaffasinnerusunik isertitaqarsimanerit pingaarnertut pissutaapput.

Tabeli 6. 2018-2028-mut naatsorsuutini missingersuutinilu kisitsisinut pingaarnertut takussutissaq (mio. kr.-t).

	N2019	N2020	N2021	N2022	N2023	N2024	N2025	AI2026	UM27	UM28	UM29
Ingerlatsineq, tapiissutit & aningaasartuutit inatsisilik tunngavillit	7.070	6.897	6.812	6.983	7.084	7.797	8057	7.870	7.792	7.813	7.846
Isertitat	-7.740	-7.431	-7.169	-7.628	-7.982	-8.087	-8.600	-8.402	-8.485	-8.497	-8.606
Sanaartorneq	532	366	496	522	467	540	577	573	687	655	655
Taakkunanga sanaartortitsinerit, Nukissiorfinnut taarsigassarsiaritinneqartut ilanngunnagit	501	306	437	456	407	477	517	513	627	615	615
IST	-137	-168	140	-123	-431	250	101	41	-6	-30	-106
IS	-142	135	150	-113	-421	257	109	51	5	-20	-96

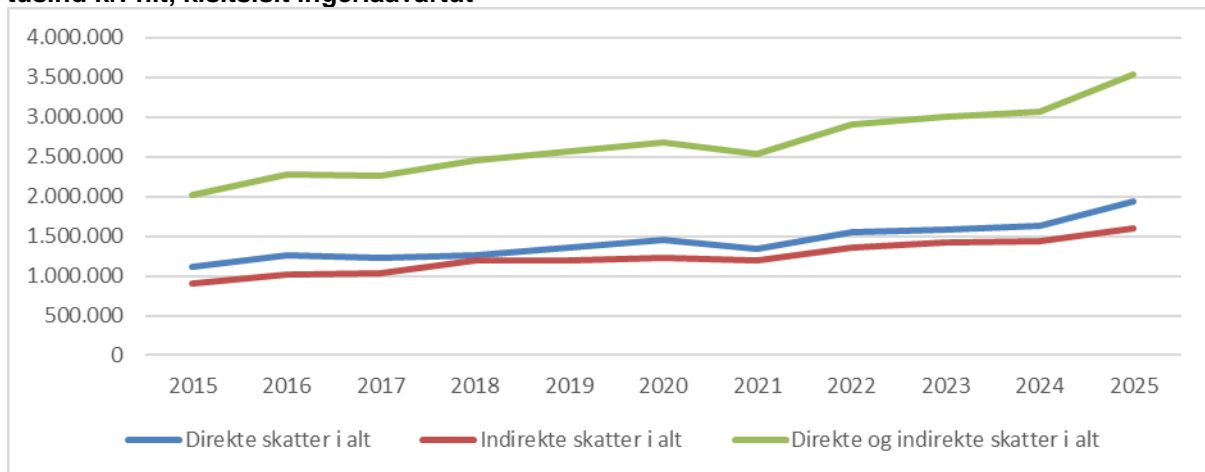
Paasissutissanik pissarsiffik: 2024-mut Nunatta Karsiata naatsorsuutai, 2025-mut Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa kisitsisai kisitsisaagallarput, tamatuma kingorna 2026-mut Aningaasanut inatsit, ukiut missingersuuteqarfiusut ilanngullugit. UM27-UM29 pillugit kisitsisit allanneqarneri taamaalilluni november 2025-miit naatsorsuutigisanut naapertuupput.

Nassuiaat: Kisitsisit minusertallit isertitaapput/sinneqartoortuupput, kisitsisillu minusertaqanngitsut aningaasartuutaallutik/amigartoorutaallutik.

2.2 Akileraarutiniit akitsuutiniillu isertitat

Takussutissiaq 20 -imi takutinneqarput akini ingerlaavartuni akileraarutiniit akitsuutiniillu Nunatta Karsiata isertitaasa ineriartorneri. Taakku 2025-mi 8.084 mio. kr.-nik annertussuseqarput 2024-mi 7.333 mio. kr.-niullutik. Tassa 752 mio. kr.-nik imaluunniit 10 pct.-imik qaffariarneq.

Takussutissiaq 20. Akileraarutiniit akitsuutiniillu isertitat ineriartorneri piffissami 2015-2025-mi tusind kr.-nit, kisitsisit ingerlaavartut

*Paasissutissanik pissarsiffik: Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik
Nassuiaat: 2025-mi iluanaarutit kisitsisaagallarput.*

Toqqaannartumik akileraarutiniit 2025-mi iluanaarutit 1.933 mio. kr.-inik annertussuseqarput, toqqaannangitsumik akileraarutiniit iluanaarutit 1.604 mio. kr.-nik annertussuseqarlutik. Qaffariarneq pingaartumik toqqaannartumik akileraarutiniit qaffasinnerusumik iluanaarutitut tunngasuupput. Toqqaannangitsumik akileraarutiniit iluanaarutit aamma qaffariarput, pingaartumik sulisoqarnermut akitsuutit aamma pisuussutinit iluanaarutinit akitsuutit qaffannerisa malitsigisaanik. Toqqaannartumik aamma toqqaannangitsumik akileraarutiniit (akitsuutit) iluanaarutit akornanni piffissami tamarmi assigiikannersumik arriitsumik ineriartortoqarnera nalinginnaasumik takuneqarsinnaavoq.

2.2.1 Akileraarutiniit iluanaarutit

Tabeli 7 -mi piffissami 2015-miit 2025-mut toqqaannartumik akileraarutiiluanaarutit akini ingerlaavartuni takutinneqarput, paarlattuanillu Takussutissiaq 20 -mi aamma kommuninut tuttussat akileraarutiniit iluanaarutit ilaatinneqarlutik. Iluanaarutit 2025-mi 6.480 mio. kr.-usimapput, 2024-mi 5.890 mio. kr.-simasut. Tassa 590 mio. kr.-nik qaffariaateqarneq.

Inuit akileraarutaat, pingaartumik kommuninut tuttartut, 2025-mi 5.831 mio. kr.-nik annertussuseqarput, ingerlatseqatigiiffinniillu akileraarutit 649 mio. kr.-nik annertussuseqarsimallutik. 2024-miit 2025-mut qaffariarneq pingaartumik inuit akileraarutaanniit aamma ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaanniit qaffasinnerusumik iluanaaruteqarnermut tunngasuupput.

Tabeli 7. Piffissami 2025-2025-mi toqqaannartumik akileraarutiniit iluanaarutit suuneri malillugit agguarneqartut

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Personskatter											
Landsskat	739.306	764.301	799.355	861.900	856.490	1.023.821	990.592	1.063.865	1.187.747	1.149.149	1.218.420
Landsskat uf. Kommunal inddeling	27.591	25.617	25.292	27.501	32.985	30.479	27.598	33.137	30.312	27.949	32.699
Særlig landsskat	66.208	65.603	78.565	99.517	150.459	88.880	86.964	95.168	99.915	95.143	104.380
Bruttoskat	2.992	3.711	3.637	3.269	4.603	11.406	26.831	64.768	5.381	88.070	103.476
Kommunale skatter	2.080.614	2.286.281	2.369.457	2.534.177	2.586.663	2.784.533	2.812.981	3.022.152	3.181.758	3.271.384	3.493.753
Fælleskommunal skat	468.375	514.617	533.843	570.885	582.535	627.033	633.615	680.610	716.803	743.737	793.698
Renter/gebyrer	71.398	73.965	79.772	66.152	70.868	72.866	81.150	79.213	102.071	84.814	84.814
PAL-skate	26.820	20.236	21.632	14.641	24.571	76.063	73.011	141.498	6.213		
KAS-skate					2.000	6.642	2.293	15.684	241		
Royalty skat					185	0	149	148	0		
Personskatter i alt	3.483.304	3.754.331	3.911.553	4.178.042	4.311.359	4.721.723	4.735.184	5.196.243	5.330.441	5.460.246	5.831.240
Selskabs- og udbytteskatter											
Selskabsskat, landskassen	54.462	80.305	44.941	51.837	52.845	57.295	27.826	43.409	56.683		
Skat Hjemmestyre/Selvstyre virks.	42.254	109.853	113.663	59.531	47.045	66.494	15.695	1.054	27.674	21.397	56.923
Pensionskatter										32.445	185.437
Selskabs- og udbytteskatter										118.006	133.865
Selskabsskat, uf. kommunal inddeling	48.732	49.058	15.392	25.199	67.418	17.190	9.987	16.121	13.990	13.341	12.889
Selskabsskat kommunal del	95.978	123.827	124.799	119.041	130.713	120.268	89.013	102.700	137.474	128.620	155.885
Udbytteskat, landskassen	32.141	65.446	44.158	52.378	52.587	2.694	2.691	2.766	46.205		
Udbytteskat kommunal andel	74.469	139.469	84.874	101.934	67.686	252.079	89.849	112.054	120.983	116.143	103.561
Selskabsskatter i alt	348.036	567.958	427.827	409.920	418.294	516.020	235.061	278.104	403.009	429.952	648.560
Direkte skatter i alt	3.831.340	4.322.289	4.339.380	4.587.962	4.729.653	5.237.743	4.970.245	5.474.347	5.733.450	5.890.198	6.479.800

Paasisutissanik pissarsiffik: Akileraarternemut Aqutsisoqarfik.

Inummut akileraarut pillugu aqqissuuteqqitamik nalilersuineq

Inummut akileraarut pillugu aqqissuuteqqitaq ullq 1. januar 2025 atuutsinneqalersoq Naalakkersuisunit nalilersorneqarsimavoq. Nalilersuinerup takutipaa, aqqissuusseqqinneq politikikkut anguniakkanut naapertuuttumik sunniuteqarsimasoq. Aqqissuusseqqinnermi ilaatigut sulinerumut ilanngaata annertusineqangaatsiarsimavoq, periarfissaqartillugu qaammatikkaartumik tunniunneqarsinnaangorlugit. Tamatuma saniatigut inummut ilanngaata 48.000 kr.-niit 60.000 kr.-nut qaffanneqarpoq, sulisoqarnermut akitsuut 1 procentpointimik qaffanneqarluni akileraarusiinnermilu ilanngaatait ilaat atorunnaarsinneqarlutik.

Tulliuttumi nalilersuinnermi angusat naatsumik eqikkarneqarput:

- Akileraarternemik aqqissuusseqqinneq gini-koefficientip 5 procentimik apparnissaanut tapertaassagatinneqarpoq, tassa 33,9-mit 31,1-imut. Apparnerisigut isertitarineqartartut inuaqatigiinni naligiinnerusumik agguanneqarsinnaalissasut naatsorsuutigineqarpoq.
- Aqqissuusseqqinnerup malitsigisaanik akileraartartut tamarmiusut 82,2 procentiisa isertitaqarnerulernissaat naatsorsuutigineqarpoq. Isertat agguaqatigiissillugu qaffaassutaat 8.830 kr.-nik annertussuseqarpoq.
- Isertitanut sunniuteqarnerpaavoq inuit suliffillit ukiumut 150.000 kr.-niit 300.000 kr.-nut isertitaqartartut pillugit aqqissuusseqqissimaneq.
- Pineqartut tamarmiusut 0,7 procentiisa missaanniit (inuit 317-it missaat) aqqissuusseqqinnerup malitsigisaanik isertitakinnerulissasut naatsorsuutigineqarpoq. Pineqartut amerlanersaasa isertitakinnerulissutaat ukiumut 5.000 kr.-nit annikinnerupput.
- Aqqisseqqinneq inuit amerlanerit suliffeqalernissaannut tapertaasinnaanersoq maannakkorpiaq nalileruminaappoq.

- Sulinermut ilanngaatip tunniunneqarneranut aningaasartuutit aaqjissuuteqqitap akuersissutigineqarnerani naliliisimanermit 40 mio. kr.-t missaannik annertunerussasut naatsorsuutigineqarpoq. Tamatumunnga pissutaanerpaavoq, inunnut (ukiumut 100.000 - 200.00 kr.-nik) isertitaqartartunut naatsorsuutigisatut akiliuteqarnerunissaq. Taamatut isertitaqartartut amerlassusaat nikilaaraluarpalluunniit tamakkiisumik aningaasartuutissat qaffangaatsiartussaapput. Inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarnerani naliliisimanermit nikingassut 9 procentimit annikinneruvoq.

2.2.2 Akitsuutiniit iluanaarutit

Toqqaannangitsumik akileraarutiniit iluanaarutit 2025-mi 1604 mio. kr.-nik annertussuseqarput, 2024-mi 1.443 mio. kr.-usimallutik. Tassa 162 mio. kr.-nik imaluunniit 11 pct.-imik qaffariarneq. Pisuussutiniit iluanaarutiniit akitsuutit isertitaniit 540 mio. kr.-nik annertussueqarput, eqqussuinermit akitsuutit tamarmiusut 616 mio. kr.-nik annertussuseqarlutik.

Eqqussuinermit akitsuutit tamarmiusut imigassanit aalakoornartortalinniit 200 mio. kr.-upput, tupaniit 172 mio. kr.-ullutik imeruusaatiniit poortuutissaniillu 172 mio. kr.-ullutik. Sulisoqarnermut akitsuut 236 mio. kr.-nik annertussuseqarpoq, motorinut akitsuut 2025-mi 101 mio. kr.-nik isertissutaalluni.

Tabel 8. Toqqaannangitsumik akileraarutit ineriartornerat 2015-2025, mio. kr.-nngorlugit

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Indførselsafgifter i alt	466.853	522.567	515.442	502.922	520.435	568.033	601.536	575.799	536.009	625.816	616.317
Sukker, kaffe/the og chokolade	43.791	49.194	49.490	49.606	54.705	59.933	65.718	61.296	55.561	41.922	47.267
Alkoholholdige drikke	188.052	193.606	185.077	175.170	184.036	207.221	221.049	206.828	209.834	195.901	200.350
Mineralvand og emballage	47.443	49.374	51.588	52.664	56.869	56.732	76.591	61.650	60.354	189.943	171.798
Reklametryksager					96	653	563	556	299	296	246
Tobaksvarer	138.940	158.080	149.436	143.054	148.428	170.889	181.027	192.110	177.270	168.985	175.563
Kødprodukter	18.607	18.758	18.989	17.609	17.736	18.541	18.321	15.004	292	1.792	1.692
Motorøretøjer	33.244	48.149	49.887	53.649	47.971	39.747	27.598	32.165	22.482	19.137	12.787
Parfume og diverse varer	-3.224	5.406	10.975	11.170	10.594	14.317	10.669	6.190	9.917	7.840	6.614
Pant og pantgebyr									11	91.761	74.889
ESANI A/S									-11	-91.761	-74.889
Andre afgifter	434.208	496.926	519.283	692.367	682.640	666.672	596.778	779.341	892.389	816.790	988.111
Motorafgifter	72.366	74.792	77.099	79.364	81.965	90.900	93.675	95.833	99.774	99.435	100.631
Rejeafgift	152.563	167.661	175.432	263.348	263.788	264.780	204.321	319.489	369.467		
Havneafgift	6.640	6.961	9.030	10.745	11.785	4.294	5.429	14.032	18.895	28.641	29.150
Stempelafgift	25.375	27.340	35.541	49.326	46.730	52.992	58.495	40.992	52.919	39.364	44.619
Lotterif afgift	5.237	4.315	4.481	4.593	5.363	4.467	3.490	3.899	3.588	4.307	3.198
Automatspielsafgift	8.558	8.372	7.790	7.797	6.947	6.799	5.252	4.917	3.588	4.463	3.765
Ensfraftafgift	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Afgifter betalingsjagt og -fiskeri	605	481	956	845	779	203	46	43	34	3.548	1.626
Afgifter tips og lotto	9.847	9.847	9.847	9.847	9.847	9.847	9.847	9.847	9.847	9.847	9.847
Arbejdsmarkedsafgift	76.790	81.774	86.130	91.371	95.856	95.517	98.320	113.791	132.064	117.926	236.210
Miljøafgift på produkter til energifremst.	17.727	14.039	15.246	12.801	18.100	16457,98	17.008	15.416	18.692	18.324	18.737
Afgifter fra råstof samt is og vand	11	0	21	21	6	77	0	0	11	0	0
Afgifter på hellefisk	29.803	54.170	47.799	91.973	97.641	89.415	87.360	91.750	87.927		
Makrelafgift/Afgift pelagisk fiskeri	28.686	47.174	49.911	70.336	43.833	30.925	13.535	69.332	95.583		
Ressourcerente afgifter										490.935	540.328
Indirekte skatter i alt	901.061	1.019.493	1.034.725	1.195.289	1.203.075	1.234.705	1.198.314	1.355.140	1.428.398	1.442.606	1.604.428

Paasisuttissanik pissarsiffik: Akileraarnermut Aqutsisoqarfik.

Nassuiaat. Akiliuteqarluni aallaaniarnermiit aalisarnermiillu piviusumik isertitat ilisimatissutigineqartut malillugit 2024-mi 1.368.990 kr.-usimapput.

2.2 Pisuussutinit iluanaarutinit akitsuutit aamma inuussutissarsiornikkut ingerlataniit toqqaannartumik akitsuutit allat

2026-mut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissutip nanginnerani Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nassuiaammi 2026-mi Naalakkersuisut aningaasanut inatsimmi oqimaaqatigiissitsinermi pilersitsinissamik pisariaqartitsinermut naleqqiullugu inuussutissarsiornikkut ingerlataniit akiliutaasartunut tunngasut ersarinnerulernissaat anguniarsimavaat. Taamaattumik isertitat pillugit immikkoortoq ataatsimoortitsisoq ilanngunneqarpoq aalisarnermiit pisuussutinit iluanaarutinit akitsuutini, aatsitassarsiornermi tunisassiortut akileraarutini, sermimik imermillu avammut niuernermiit isertitat aamma nukissap atorneqanngitsup inuussutissarsiutitigut ingerlatanit nutaanit iluaqutigineranit isertitat kiisalu takornariaqarnermiit akitsuutitigut isertitat allaaseralugit. Tamanna attuumassuteqartunik allanik atuineq ilanngullugu sinaakkutitigut piimasaqaatit tulluarsarneqarnissaannik pisariaqartitsineq ersarinnerulersinniarlugu aamma suliasaqaarfinni pineqartuni isertitanik pilersitsinermut naleqqiullugu siumukartoqarneranik takutitsisunik suliniutit aalajangersimasut allaaserineqarnerinut iluaqutaassaaq.

Aalisarnermi pisuussutinit iluanaaruteqarnermit akitsuutinit iluanaarutit

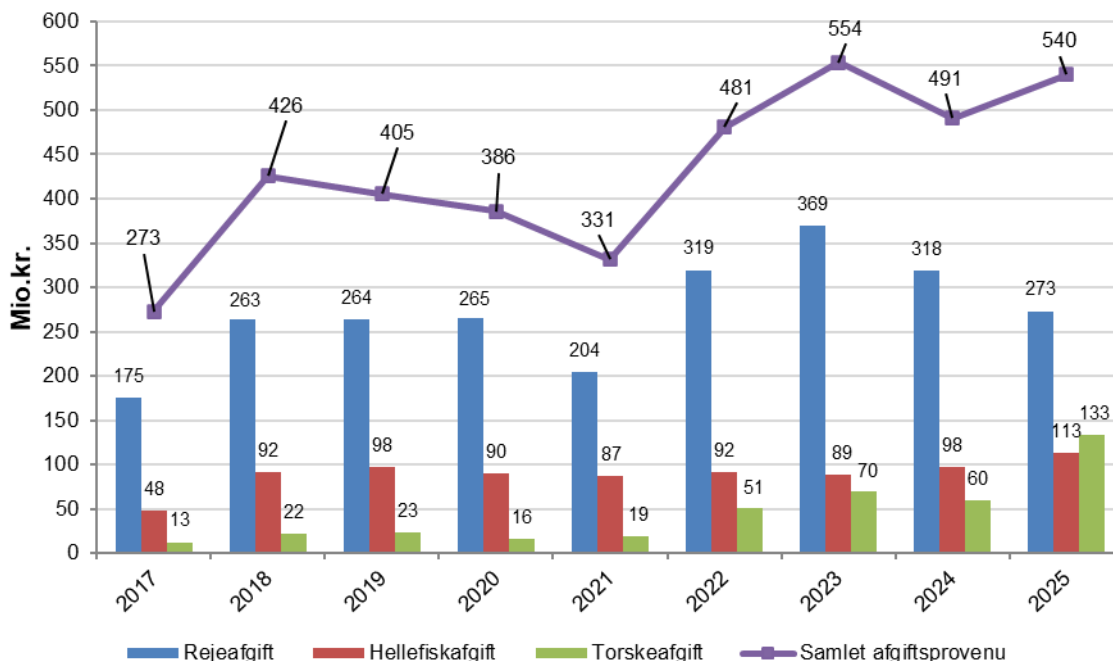
Aalisarneq aalisarnermi pisuussutinit iluanaaruteqarnermit akitsuutiniit annertuunik isertitaqarnermut aalisarneq tapertaavoq, takuuk

Takussutissiaq 21.

Tassanga takuneqarsinnaavoq pisuussutinit iluanaarutinit akitsuutiniit iluanaarutit qaffasissusii pisuussutinit iluanaarutinit akitsuusersueriaaseq nutaaq eqqunneqarmalli nalinginnaasumik qaffassimasut, 2018-mi atulersinneqartoq piffissap ilaani allanngorarluni, tassunga ilanngullugu COVID-19-imit sunniutaasut malitsigisaanik.

Iluanaarutit piffissami 2021-miit 2025-mut qaffakkiartorsimapput, 2023-mi aamma 2025-mi pisuussutinit iluanaarutinit akitsuutiniit isertitat aatsaat tamak amerlatigalutik kiisalu aalisakkanit assigiinngitsuniit iluanaarutit ataatsimut isigalugu allanngorarsimallutik.

Takussutissiaq 21. 2017-2025-mi aalisarnermi pisuussutinit iluanaarutinit akitsuutinit iluanaarutit

Paasisutissanik pissarsiffik: Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik.

Nassuiaat: Raajani, qalerallinni saarullinnilu akitsuutit saniatigut avataasiarluni suluppaakkanik, misaqqamanik, saarulliusaanik, avaleraasartuunik, ammassassuarnik, saarullemanik, ammassannik guldlaksinillu aalisarnerit aamma akiitsuutilersugaapput. Aalisakkat sinneriniit isertitat akitsuutitigut iluanaarutinit tamarmiusunut ilaapput.

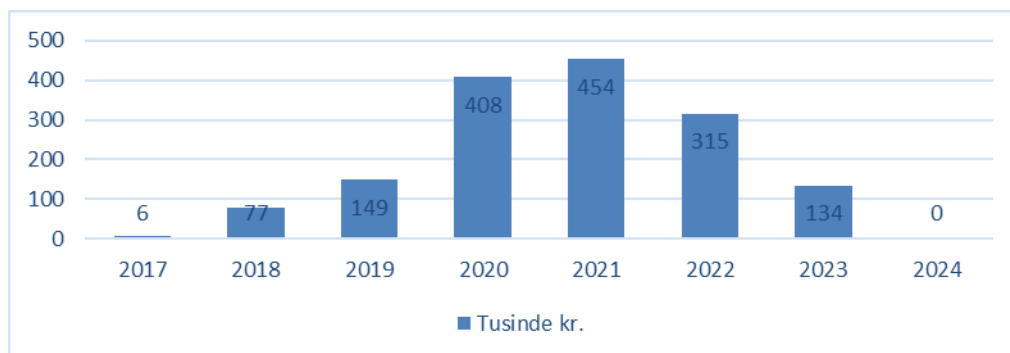
Aatsitassanik kiisalu sermimik imermillu avammut niuernermit nioqqutissiortut akileraarutit akitsuutillu

Aatsitassarsiornermut suliassaqqarfik Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut Nunatta Karsianut aamma Aatsitassanut aningaasaateqqarfimmum isertitat assigiinngisitaartuunissaannik iluaqutaassaaq. Aatsitassarsiornermut suliassaqqarfik aamma inuiaqatigiit ineriartornerannut suliffissanik, tullertut pilersuisunut suliassanik piginnaasanillu ineriartortitsinermik aamma iluaqutaassaaq.

Aatsitassarsiornermi ingerlatat Nunatta Karsianut aamma Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqqarfimmum isertitassanik assigiinngitsunik pilersitsipput. Isertitat ingerlatseqatigiiffinni piginnaatitsissummik pigisalinni tullertullu pilersuisuni sulisunit atorfilinnit A-nut akileraarutineersuupput. Tamatuma saniatigut ingerlatseqatigiiffinnit iluanaarutiniillu akileraaruteqqarpoq, ingerlatseqatigiiffinnit piginnaatitsissummik pigisaqqartunit pisuussutinik atuineri iluaqutinit akitsuuteqqarpoq kiisalu tullertut pilersuisunit ingerlatseqatigiiffinnit iluanaarutiniillu akileraaruteqqarluni.

Tunisassiortut akileraarutaasigut Nunatta Karsiata ukiumut isertitai manna tikillugu annertungillat, taakku Takussutissiaq 22-imi takuneqqarsinnaapput.

Takussutissiaq 22. Aatsitassarsiornermiit tunisassiorlut akileraarutaanniit ukiumut isertitat (tusinde kr.)

Paasissutissanik pissarsiffik: Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisinik Atuutsitsinermit Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik

Pisuussutininik atuinermi iluaqutinut akitsuutit ukiuni arlalinni Lumina Sustainable Materials A/S-ip anorthositinik aamma Greenland Ruby A/S-ip rubininik safirimillu aappaluttumik qaamasumik tuniniaanerani isertitsissutaasimapput. Greenland Ruby A/S-ip 2024-mi akiliisinaajunnaarnerani pisuussutininik atuinermi iluaqutinut akitsuutinit isertitat ajortumik sunnerneqarsimapput. 2025-miit pisuussutininik atuinermi iluaqutinut akitsuutinit isertitat Nalunaq A/S-ip kultininik sølviniillu tuniniaaneraneersut Lumina Sustainable Materials A/S-imit isertitanut ilapittuutaanissaat naatsorsuutigineqarput.

Ingerlatseqatigiiffinit akuersissutilinnit ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat iluanaarutiniillu akileraarutit namminersorneq pillugu inatsimmi § 7, imm. 4 aamma aatsitassarsiornermi aningaasaateqarfik pillugu inatsimmi § 3, imm 3 naapertorlugit aatsitassanut aningaasaateqarfimmut tuttassapput.

Aatsitassanut aningaasaateqarfimmi aningaasat maannakkut pingaarnertut tassaapput misissuinermit aningaasat atungitsuukkat, ikummatissanut kulbrintiusunut misissuinissamut piaanissamullu akuersissutininik utertitsinermit atatillugu akilernerqartut.

Fejl! Henvisningskilde ikke fundet. -imiipput piffissami 2022-2025-mi aatsitassarsiornermi uninngasuutit akiliutillu pillugit naatsorsuinerit. Tabellimit takuneqarsinnaasut piffissami uninngasuutit annikissimapput, tamannalu suli appasissumiissalluni.

Tabel 9. Aatsitassanut aningaasaateqarfimmi uninngasuutit aningaasaliissutillu 2022 - 2025

mio. kr.	2022	2023	2024	2025
Ukiup aallartinnerani uninngasuutit	8	8	9	10
Aatsitassanut aningaasaateqarfimmut aningaasaliineq	0	1	1	5
Ukiup naanerani uninngasuutit	8	9	10	15

Paasissutissanik pissarsiffik: Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik, 2025 pillugu Nunatta Karsianut naatsorsuutaagallartut.

Aatsitassanut suliassaqaarfimmi suliak inuiaqatigiinni aningaasaqarnermut pitsaasumik pissarsiaqartitsinissaat isiginiassallugu aamma pingaaruteqarpoq, soorlu suliffiit akissarsiaqartitsisut aamma piaanermik misissuinermillu sulianut pilersuinerit akileraarutit-A-nut aamma ingerlatseqatigiiffinnut iluanaarutinullu akileraarutinut isaatitsisinnaasut.

Aatsitassanit, sermimit imermillu akitsuutit

Nunatta Karsia sermimik imermillu avammut niuernermi akitsuutinik 2025-mi pissarsiaqanngilaq, 2025-mut Nunatta Karsianut naatsorsuutaagallartut takukkit.

Takornariaqarnermut attuumassuteqartut akitsuutit

1. januar 2024-mi atuutilersumik umiarsualivimmiinnermut akitsuut pillugu inatsit umiarsuarnut takornariartaatinut tunngatillugu akitsuut allanngortinneqarpoq, tassani akitsuut umiarsuup angissusaa useqarsinnaaneralu tunngavigalugit assigiinngitsumik inissinneqarsimalluni. Tassunga peqatigitillugu ilaasumut ataatsimut umiarsuarnut takornariartaatinut akitsuut tikinnermi ataatsimi 50 kr.-nik nalilik eqqunneqarpoq kiisalu tikittarfinni kommunit ataasiakkaat namminneerlutik toqqagaani umiarsuarni takornariartaatini ilaasumut ataatsimut annerpaamik 50 kr.-nik kommunit avatangiisinut iluarsaasarnernullu akiliummik aalajangersaasinnaanerat periarfissinneqarluni. Kommunimut akiligassat Nunatta Karsianut akilerneqartassaaq, kommuninullu januaarillu qaammataata aallartinnerani ukiumoortumik akilerneqartassallutik.

Tabeli 10 -mi takutinneqarpoq 2024-mi aamma 2025-mi iluanaarutit tamarmiusut, ukiut taakku marluk tassaallutik umiarsuarnut takornariartaatinut akitsuutit allanngortinnerisa sunniteqalerfii.

Tabeli 10. 2024-mi aamma 2025-mi umiarsuarnit takornariartaatiniit ilaasuniillu iluanaarutit

	2024-mi		2025-mi
	Aningaasat tamakkerlugit 1.000 kr.-nngorlugit		
Umiarsuit takornariartaatit < 30.000 BT	-3.712	-5.000	-4.154
Umiarsuit takornariartaatit => 30.000 BT	-11.041	-12.000	-14.496
Ilaasumut akitsuut	-9.016	-8.000	-10.386
<i>Kommunit avatangiisinut</i>	<i>-1.391</i>	<i>-15.000</i>	<i>-12.222</i>
<i>Kommunip akitsuutaanik nuussineq</i>	<i>1.391</i>	<i>15.000</i>	<i>12.222</i>
Katillugit	-23.769	-25.000	-29.036

Paasissutissanik aallerfik: Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik

Umiarsuit takornariartaatit 30.000 BT tikillugu angissusillit 2025-mi missingersuusiarineqartunit 2,4 mio. kr.-nik amerlanerusunik isertitsiviupput, umiarsuilli takornariartaatit 30.000 BT sinnerlugu angissusillit missingersuusiarineqartunit 1,0 mio. kr.-t sinnilaarlugit isertitsiviusimallutik. Ilaasunit akitsuutit taamatuttaaq isertitsiviunerupput, katillugit 2,3 mio. kr.-ninik.

Paarlattuanik kommunit avatangiisinut iluarsaasarnernullu akiliuteqartitsineri 2025-mi 2,8 mio. kr.-ninik missingersuusiarineqartunit ikinnerusunik isertitsiviupput. Kommunit avatangiisinut iluarsaasarnernullu akitsuuteqartitsineri kommuninut tamakkiisumik nuunneqartarput. Umiarsuit takornariartaatit akuttunngitsumik angalaffissaminnik piffissaq kingulleq atorlugu silamik imaluunniit allamik peqquteqarlutik allannguisarneri nikingassutsip annerusumik peqqutigai.

Umiarsuit takornariartaatit amerlassusai 2025-p ingerlanerani missingersuutaasumut sanilliullugit amerliartorput, ukiumi missingersuutigineqartunut aamma 2024 pillugu naatsorsuutinut naleqqiullugit.

2026-mi januaarip aallaqqaataaniit sunniteqalersumik eqqussuineri akitsuutit pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu inummut ataatsimut Kalaallit Nunaanni najugaqanngitsumut unnuinnermut ataatsimut siunissami 30 kr.-ussaaq. Akitsuutit ukiut tamaasa kommuninut akileqquneqartassapput, kommunillu isertitat najukkami nunallu immikkoortuani takornariaqarnermik inerisaanissamut taamaallaat atortassavaat, tassunga sumiiffimminni takornariaqarnerulernerup kingunerluutigisinnaasaannik pakkersimaarinninnissaq ilanngullugu.

Taakku saniatigit akiliilluni aallaanniarnissamut aalisarnissamullu akuersissutit atulersinneriniit takornariaqarnermut attuumassuteqartunik isertitaqartoqassaaq. Taakkunaniit isertitat 2025-mi 1,6 mio. kr.-usimapput, takuuk 2025 pillugu Nunatta Karsianut naatsorsuutinut missingiut.

2.3 Akiitsut

Akiitsut ineriartorneri Tabeli 11-mi ataaniittumi takutinneqarput.

Tabeli 11. 2025-p aallartinneraniit 2026-p aallartinneranut akiitsut ineriartornerat akiitsut suunerinut agguataarlugit

		Januaari 2025		Januaari 2026		Procenttingorlugu allannguut	
		Suliassat	Akiligassat	Suliassat	Akiligassat	Suliassat	Akiligassat
Eqimmattat	Akiitsut suussusaat	Imm.	kr.	Imm.	kr.	Suliassat	Akiligassat
1	Meeqqanut akilersuutit	82.956	407.762.996	83.783	404.502.488	1,00	-0,80
2	Akileraarutissat sinneri	351.480	594.289.676	367.476	637.105.251	4,55	7,20
3	Inuussutissarsiutinut tapersiissutit (ESU)	51	19.561.539	49	18.714.194	-3,92	-4,33
4	Akileraarutit A-t	58.476	149.934.644	78.206	233.335.294	33,74	55,62
5	Suliffeqarfiit akileraarutaat	707	95.039.472	961	90.467.076	35,93	-4,81
6	Ineqarnermut akiliut	10.020	49.546.695	8.985	50.315.124	-10,33	1,55
7	Akileraarutit erniaat	551	1.062.029	495	1.118.286	-10,16	5,30
8	Kommuninut akiligassat kinguaattoorutit assigiinnngitsut	9.264	28.622.364	8.274	24.845.997	-10,69	-13,19
9	Taarsiisussaataaernermut ikiorsiineq	2.806	17.099.025	2.237	14.408.958	-20,28	-15,73
10	Ilinniarnermi taarsigassarsiat	5.962	27.356.949	6.411	27.465.587	7,53	0,40
11	Ulluunerani paaqqinnittarfiit	15.588	12.187.540	12.820	10.301.013	-17,76	-15,48
12	Eqqagassanik eqqaaneq	66.025	34.732.135	59.493	32.371.781	-9,89	-6,80
13	Kommunini inuussutissarsiutinut taarsigassarsiat	7	65.985	7	65.985	0,00	0,00
14	Assigiinnngitsut Namminersorlutik Oqartussanut akiligassat kinguaattoorutit	19.729	49.217.911	19.417	70.081.914	-1,58	42,39
15	Initaarniarnermut tapiissutitigut taarsigassarsiat	110	2.779.063	83	1.707.330	-24,55	-38,56
16	Nammineq illuliornermi taarsigassarsiat	136	1.611.384	123	1.470.962	-9,56	-8,71
17	Innaallagiat/imeq	5.868	1.782.173	8.316	2.311.248	41,72	29,69
18	Meeqqanut inissitanut angajoqqaat akiliutaat	3.718	5.171.133	2.860	3.898.674	-23,08	-24,61
19	Nunat Avannarliit piumasaqaataat	5.161	48.635.082	8.214	59.031.407	59,16	21,38
20	Akiitsut allat	2.909	7.773.160	2.484	8.371.151	-14,61	7,69
	Katillugit	641.524.	1.554230.957	670.694	1.691889.721	4,55	8,86

Paasissutissanik pissarsiffik: Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik

Tabeli 11ip takutippaa akilerarutininut tapissat 2025-miit 2026-mut 42,8 mio. kr.-nik qaffariarsimasut. Taakku ukiuni kingullerni akiitsut annersarisimavaat. 2026-mi januarimi akiitsut tamarmiusut 38 %-erisimavaat. Meeqqanut akilersuutini akiitsut, 2026-mi januarimi akiitsut tamarmiusut 24 %-erisaat, akiitsut annerpaat tulleraat.

Akileraarutit A-t aningaasatigut annerpaamik qaffariarfiupput, ataatsimut isigalugu 83,4 mio. kr.-nik qaffariarneq, tassa 55,62 pct.-inut naapertuuttoq, tulliuullutik Namminersorlutik Oqartussanut akiitsut assigiinnngitsut, 20,8 mio. kr.-nik qaffassimasut, 42,39 pct.-imik qaffariarneq.

Allattorsimaffimmi akiitsut suussusaani minnerulaani, soorlu innuttaasut ulluunerani paaqqinnittarfinnut akiitsuisa eqqaaveqarnermullu akiitsuisa ikiliartorneri takuneqarsinnaapput. Eqqaanermut akiitsut pillugit siuliatigut Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik ikinnerpaaffissatut killiliussamik pilersitsinikuuvoq, taamaalilluni taarsigassat 100 kr.-nik imaluunniit ikinnermik naleqarpat akiitsunik

tiguisoqarsinnaajunnaarpoq. Tamatuma takutippaa suliniutip taassuma pitsaasumik kinguneranik akiligassaqafigineqartut ataasiakkaat akiitsunik taakkunannga annikitsunik Akileraarternermut Aqutsisoqarfimmut akiliisitsiniartarunnaarsimasut. Aamma neriutaavoq akiligassanut minnernut akileeqqusisunut akiliineq ajortunut malitseqartitsisarneq pitsaanerulerumaartoq.

2.4 2025-mut kommunit naatsorsuutaat (kisitsisaagallartut) 2026-mullu missingersuutit

Pisortat ingerlatsivianniippot Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit taakkulu oqartussat aningaasaqarnerat qanimut atassuteqarput. Taamaattumik Nunatta Karsia attanneqarsinnaanngitsumik ineriartornera kommunit aningaasaqarneranut killormullu ajortumik kinguneqarsinnaavoq.

Akileraarutinit A-t, ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat kiisalu kommunit akileraarutaat kommunillu ataatsimut akileraarutaat aqutugalugit iluanaarutit tamarmiusut 70%-iisa missaat kommunit pissarsiarineqakkajuttarput. Soorlu Kommeqarfik Sermersuumut akileraartartoq 42 pct.-inik akileraaraangat, kommunip 26 pct.-it missaat innuttaasup akileraarneraniit pissarsiarissarpai. Taamaattumik akileraarutinit iluanaarutit amerleriarneri Nunatta Karsianut taamaallaat iluaqutaanatik aamma kommunip aningaasaqarneranut malunnaatilimmik iluaqutaasarput.

2025-mut naatsorsuutit (kisitsisaagallartut) 2026-mullu missingersuutit

Tabel 12-imi takutinneqarput kommunit 2025-mut naatsorsuutigallagaat aammalu 2026-mut missingersuutaat. Erseqqissaatigineqassaaq naatsorsuutit kukkunersiuisunit aammalu naalakkersuisunit suli akuerineqarnikuunngimmata.

2025-mut kommunit naatsorsuutaannut kisitsisaagallartut kiisalu 2026-mut missingersuutit kommunini aningaasaqarnermut pitsaasumik takutitsippot, kisianni aamma kommunit akornanni annertuumik assigiinngitsoqarluni. Kommune Qeqertalik 2025-mi norlumik angusaqarnissaaq naatsorsuutigineqarpoq, Kommuneqarfik Sermersooq annertuumik pitsaasumik angusaqassagunarluni.

Tabeli 12. Kommunit aningaasaqarnerat, tusind kr.-nngorlugit. (kisitsisit minusertaqanngitsut aningaasartuutininik takutitsippot)

2025 Naatsorsuuti mio. kr.-nngorlugit. (kisitsisaagallartut)						
	Kujalleq	Sermersooq	Qeqqata	Qeqertalik	Avannaata	Katillugit
Ingerlatsinermut	683	2.294	884	616	1.004	5.481
Sanaartorneq	15	156	117	32	123	443
Isertitat	-723	-2.843	-1049	-648	-1.161	-6.424
Inernera	-25	-393	-48	0	-33	-499
2026 Missingersuuti mio. kr.-nngorlugit						
	Kujalleq	Sermersooq	Qeqqata	Qeqertalik	Avannaata	Katillugit
Ingerlatsinermut	645	2.267	906	564	995	5377
Sanaartorneq	36	256	105	40	131	568
Isertitat	-709	-2.667	-1023	-630	-1.138	-6167
Inernera	-27	-144	-12	-26	-11	-220

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuninit kisitsisit nalunaarutigineqartut.

Nassuiaat: Kisitsisit allattorsimaffiat naatsorsuutini kisitsisaagallartunik, kommunit inaarutaasumik naatsorsuutaannik saqqummiussineranni malunnaatilinnik allannorsinnaasunik imaqaarpoq.

Nassuiaat: Kujalleq:

- a. *Kommune Kujallip 2025-mi naatsorsuutai ilanngunneqartut nalorninartortaqaarsinnaapput.*
- b. *Kommune Kujallip meeqqanut inuusuttunut aamma innarluutilinnik suliassaqaarfinnik ingerlatsinera ilaannakortumik november 2024-mi atorunnaarsinneqarmat, suliassaqaarfinnut pineqartunut missingersuutit akisussaaffittai Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarput, akisussaaffiup kommunimut uterteqqinneqarsinnaaneraniq nalilersuinissap tungaanut tamanna atuutissalluni.*
- c. *Kommune Kujalleq kommunimi aningaasaqarnikkut piujuartussamik ineriartortitsinermik pilersitseqqinnissamut pilersaarusiqqinniarluni februar 2025-mi 75 mio.-nik taarsigassarsivoq. Pilersitseqqinnissamut pilersaarusiorneq ukiuni aggersuni malunnaatilinnik sipaarnissamik aallaaveqarpoq aamma kommunip aningaasaqarnera kivinneqaqqissappat, aningaasaqarnerup aqunneqarneraniq malunnaatilerujussuarmik aaqqissuusseqqinnissamik piumasaaqatitaqarpoq, tamannalu ukiuni kingullerni naliginnaasuutut atuuppoq.*

Tamatuma saniatigut kommunip aningaasaqarnera tamarmiusoq pisortat aningaasaqarnerannut tamarmiusumut ukiuni makkunani atuuttumut sanilliullugu anneruvoq. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitaani "Pisortat aningaasaataat 2024"-mi kisitsisinik nutaanik imalimmi takuneqarsinnaavoq, Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ingerlatsinermi aningaasartuutaat 2023-miit 2024-mut qaffassimasut. Taamaattorli Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu tamakkiisumik aningaasartuutigineqartartut assigiinngissuteqarput, pingaartumik sanaartornermi aningaasaliissuteqartarnermilu aningaasartuutaasartut eqqarsaatigalugit.

Kommunit sanaartornermi aningaasaliissuteqartarnermilu aningaasartuutigisartagaat qaffasissorujussuit 2023-mi appangaatsiarsimapput, ilaatigut Kommuneqarfik Sermersuumi 2023-mi sanaartornermi aserfallatsaaliinermilu aningaasartuuteqartoqangaatsiarnerata malitsigisaanik. Akerlianik Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik aningaasartuutaat qaffassimapput, tassa 2024-mi ingerlatsinermut aningaasartuutigineqartut aamma sanaartornermut aningaasaliissuteqarnermullu aningaasartuutigineqartut ukiup siulianut sanilliullugu qaffasinnerusimmata. Kisitsisitigut pingaarnertut suli takuneqarsinnaavoq, kommunit aningaasaqarnerat Namminersorlutik Oqartussat tamarmiusumik aningaasaqarnerattulli annertutigingajattoq. Kommunini aningaasaqarnikkut pitsaasumik aqutsinerup taamatut ineriartorneq malinnaatittarpaa.

3 Aningaasaqarnikkut ingerlatsinermit ataqatigiinnerit pingaarutillit

3.1 Naalackersuisut aningaasaqarnikkut ingerlatsinerat

Naalackersuisut aningaasaqarnikkut ingerlatsinerat missingersuutit naatsorsuutillu pillugit inatsimmi atuuttumi tunngavinnik qitiusunik aallaaveqarpoq, aamma naalackersuisoqatigiinnermi isumaqatigiissummi allanneqartut. Aningaasaqarnikkut ingerlatsinerup aqqissugaanerulersinnerata peqatigisaanik, aningaasanut inatsimmi missingersuusiortoqassatillugu tulleriarisoqassatillugulu, sakkuusussaassaaq pingaaruteqartoq.

Siunissami qaninnermi ungasinnermilu aningaasaqarnikkut anguniakkat suliassaqaqarfinnilu assigiinngitsuni aqutsiffiusunik periusissianut ilaatillugu pilersaarutinullu ataqatigiissaarissaaq. Aamma aningaasaqarnerup akisussaassuseqartumik aqunnissaa pingaaruteqarpoq, pisortat aningaasartuutaat inuiaqatigiinnut qanoq sunniuteqartarnerat aallaavigalugu nalilersorneqartarlutik. Tassunga ilanngullugu ukioq manna avataaniit ukiunilu aggersuni naalagaaffimmiit EU-miillu suli annertunerusunik nuussinissanik naleqquttumik isumaginissaat tulleriarinissaallu immikkut pisariaqassalluni.

Aningaasaqarnikkut ingerlatsinermit naammassisaqarnek periusissiani ingerlataqarfinnullu pilersaarutini ilanngunneqassaaq, pisortallu aningaasartuutaat taakku inuiaqatigiinni sunniutaat aallaavigalugit annertusiartortumik tulleriarneqassallutik.

Naleqquttumik aningaasaqarnikkut ingerlatsineq tunngaviusutigut piumasaqaatinik pitsaasunik pilersitsinermit iluaqutaassaaq, siuartornermut, suliffeqarnermut nutaanillu isertitassatigut periarfissanut ikorfartuisunik aningaasaliinernik siuarsaalluni. Tatiginartumik aningaasaqarnikkut ingerlatsinerup aningaaserivinnut, aningaasaqarnikkut sullissivinnut nunanilu tamalaani illuatungerisanut atatillugu Kalaallit Nunaata aningaasanik atortissallugu tatiginartuunera taamaalilluni nukittorsassallugu.

Aningaasaqarnikkut tulleriarnerit amerlanertigut erniinnaartumik pisariaqartitsineri aamma ungasinnerusumi aqqissugaanikkut iluarsaasseqqinnerit aamma aningaasaliinernit akornanni oqimaaqatigiisitsinikkut pisarput, tassunga ilanngullugit ilinniartitaanerup qaffasissusiata annertusineqarneranut, inuuniarnikkut itinerusumik ilungersunartunik aqqiiniarnernut, attaveqaatit nukittorsarnerinut atatillugu. Taamatut eqqarsaatiginninnerit akornanni oqimaaqatigiisitsineq politikikkut suliassaavoq pingaaruteqartoq.

Peqatigisaanik aningaasaqarnikkut ingerlatsinerup tunuani siumut naatsorsuisinnaasoqarnera tatiginartuuneralu pingaaruteqarpoq. Tamatumunnga tunngaviusoq tassaavoq aningaasaqarnikkut atasinnaaneq kiisalu politikikkut pingaarnersiuiinernut naleqqiullugu ammasumik pissuseqarnerup nukittorsarneqarneri. Tamanna ingerlatsinermit, aningaasaliinernut imaluunniit pisortat taarsigassarsinerinut eqqarsaatiginninnermut atuuppoq.

Pisortat aningaasaqarnermit aqutsinerannut tunngavissat

Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq (tamatuma kingorna "missingersuusiortarnermut inatsit") pisortat aningaasaqarnermit aqutsinerannut tunngaviuvoq. Missingersuusiortarnermut inatsit pisortat aningaasaqarnerannut ataatsimoortumut missingersuutit inissisimanerannik oqimaaqatigiinnissamik piumasaqaatit (missingersuutit oqimaaqatigiittarnissaannik aamma ukiumut aningaasartuutini piviusumik siuariarnermut killiliisarnerup qulakkeerneqarneri) siunissaq qaninneq eqqarsaatigalugu aningaasaqarnermit aqutsinissamut tunngaviliisarpoq.

Missingersuusiortarnermut inatsisit pisortat taarsigassarsinnaanerannut aamma tunngaviliisarpoq tassuunakkullu suliassaqaqarfiit assigiinngitsut naalackersuinikkut pingaarnersiuiineri ataatsimoortillugit (tamakkiisumik aningaasaliisarnerup tunngavianik taaneqartartoq) qulakkeerinntoqartarluni.

Taasungalu peqatigitillugu isertitat immikkut ittut Siunissamut Ungasinnerusumut Aningaasaliinermut Aningaasaateqarfimmut missingersuusiortarneq pillugu inatsimmi aalajangersagaavoq. Aningaasaateqarfik periusissatigut inuiaqatigiillu aningaasaqarnerisigut akilersinnaasunik aningaasaliinissat aningaasalersornissaat qulakkeerniarlugu missingersuutitigut atortussiaavoq, tamannalu siunissami aningaasaliisarnikkut atassisinnaanermut ineriartortoqarnissaanullu iluaqutaasinnaavoq.

Missingersuusiortarneq pillugu inatsisip ilaatigut nalunaarutitigut taakkulu malitseqartinnerisigut atulersinneqarniarnera suli ingerlavoq. Peqatigisaanik missingersuusiortarneq pillugu inatsimmi ataasiakkaatigut tulluarsaanissamik suli pisariaqartitsisoqarpoq. Missingersuusiortarneq pillugu inatsimmi aningaasartuutit annertusiartornissaannut pisortanilu killiffik pillugu maannakkut sinaakkutit akit aningaasarsiornikkullu pissutsit allangorarnerat pitsaaneranni ukiuni arlalinni tamakkiisumik atornerarsimapput. Tamanna isumaqarpoq aningaasaqarnikkut ajortumik ineriartortoqarsinnaanerata akuerinissaanut aningaasaqarnikkut sillimmatissanik katersisoqarsinnaasimangitsoq, tassunga ilanngullugu innuuttaasut katitigaanerisigut ineriartornerup malitsigisaanik aningaasartuutitigut tatisimanninnerup annertusiartorluni. Peqatigisaanik missingersuusiortarneq pillugu inatsisip maannakkut ilusilersornerani aningaasartuutit taamatut tatisimanninnerisa annertusiartornerata illuatungilernissaanut naleqqiullugu avataaniit nuussinerit annertusisimasut tulluarnepaamik qanoq isumagisinnaanerata sillimaffigineqarsimangilaq. Naalakkersuisut taamaattumik Aningaasaqarnikkut Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit tulluarsaanissamut periarfissanik allanik assigiinngitsunik misissueqqissaalerput ilaatigut missingersuutit inissinnerini naatsorsuinerimi, ukiuni ingerlalluarfiusuni aningaasaqarnikkut sillimmatissanik katersinissamut pisariaqartitsinerimi piffissanilu innuuttaasut katitigaanerisigut tatisimaneqarnermi taarsigassarsisinnaanermik pisariaqartitsisinnaanerit isumaginissaannut.

Pingaarlunnarpoq missingersuusiortarneq pillugu inatsip aqutsinerimi sakuusinnaasut allat peqatigalugit aningaasartuutininik aqutsinissamut politikikkut sinaakkutissanik qajannaatsunik siumut sammisumik pilersitsisoqarluni aningaasalersuinissamullu pilersaarusiortoqarluni, aningaasaqarnikkut atasinnaanerup qulakkeerneqarnissaanut tapertaasinnaasut. Tassunga ilanngullugit sakkut aalajangersimasut uku piareersarneqarlutik imaluunniit 2026-p ingerlanerani atulersinneqassallutik:

- Naatsorsueqqissaartarfik, Aningaasaqarnikkut Siunnersuisoqatigiit aamma DREAM-mi sulisut peqatigalugit Napatitsinermut ilusip nutarterneqarnera
- Missingersuusiorterimi malittarisassat nutarterneqarneri 2026-mi ukiup affaani siullermi Naalakkersuisunit akuerineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.
- Inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut kingunissanik nalilersuinerit saqqummiunneqartarnissaannut ilitsersuutip nutarterneqarnera (2015), aamma
- 2025-miit ingerlataqarfinni pilersaarutit pillugit nalunaarummut ilitsersuusiortarneq aamma ingerlataqarfinni pilersaarusiortarnerit siumukarfiunerinut naleqqiullugu ammasumik pissuseqarnerup qulakkeerneqarnera.

3.3 Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni piffissap ilaani ilimagisat

3.3.1 Siuariartornissaq naatsorsuutigineqartoq aningaasallu naleerukkiartorneri

Immikkoortoq 1 Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit januar 2026-mi nalunaarusiaat kingulleq tunngavigalugu siuariartornissamut naatsorsuutigisat allaaserineqarnerannik imaqarpoq. Nalunaarusiami aamma takuneqarsinnaavoq, nunarsuarmi maannakkut politikikkut inissisimaneq immikkut illuinnartuusooq, taamaammallu siuariartornissaq aamma nunarsuarmi aningaasat naleerukkiartorsinnaanerannut tunngasut annertuumik nalornissutigineqartut. Taamatut nalornineq aamma Kalaallit Nunaannik equivoq.

Aningaasaqarneq annikitsumik siuariarfiulluni maannakkut ingerlanerliorpoq, siunissamilu pisortat aningaasaqarneranni ilungersunartunik unammiligassaqarluni aaqqissugaanikkut amigartoorutit annertuut, ilaatigut ukiuni 10-15-ini aggersuni innuuttaasuni katitigaanerit allangornerisa malitsigisaanik, takuuk immikkoortoq. 3.3.2.

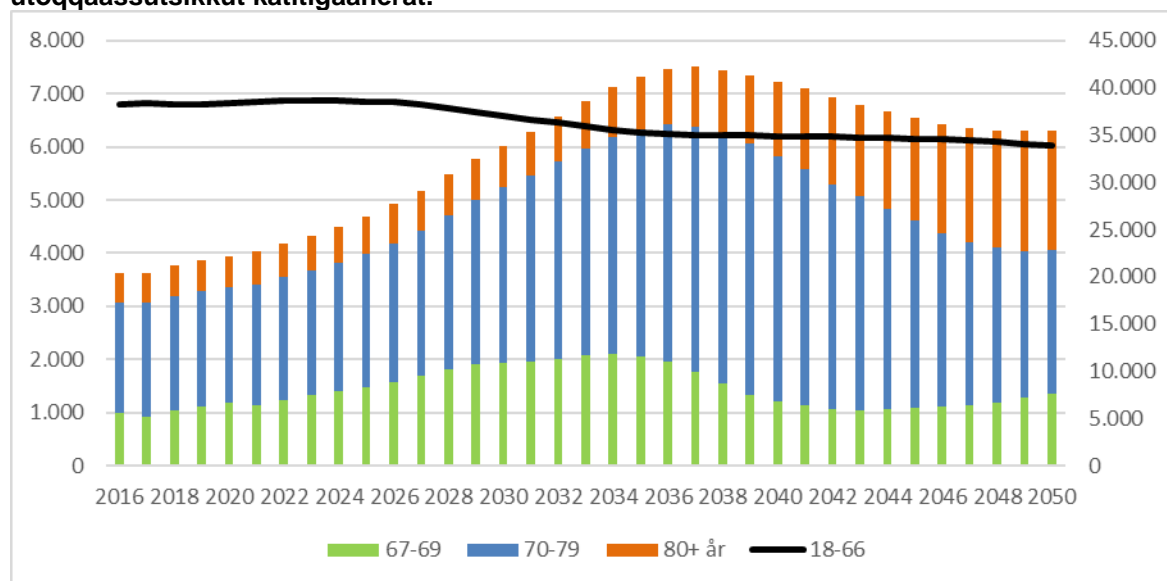
Ukiuni marlussunni siuariartorneq arriitsumik ingerlasooq tunisassiornikkut piginnaasatigut tatisimanninneq annikillissavaa, aningaasaqarnerli suli sulisinnaasunik amigaateqarnermik suli

sunnerneqarsimassalluni, pingaartumik inuussutissarsiuutigut suliatigut inuit piginnaasaqartut. Sulisinnaasutigut ajornartorsiut aqqissugaanermut tunngasuvoq aningaasaqarnermilu annertuumik ilungersunartuulluni, ilaatigut sulisinnaasunik avataaneersunik amerlanerusunik eqquassinikkut annikillisinneqarsinnaasoq, takuuk 3.3.4.

3.3.2 Innuttaasut katitigaanerisa ineriartornerat aamma suliffeqarnermut utoqqarnullu tunngasut pingaaruteqassusii

Takussutissiaq 23 -mi takutinneqarpoq aksemi saamerlermi Naatsorsueqqissaartarfimmiit kingullermi innuttaasut siumut naatsorsornerini utoqqaassutsini assigiinngitsuni utoqqaat amerlassusaat malunnaatilimmik amerlinissaat naatsorsuutigineqarpoq 2036-llu missaani aatsaat taamak amerlatigilissallutik. Takussutissiami Takussutissiaq 23-mi aksemi talerpillermi sulisinnaasut 18-66-nik ukiullit innuttaasut amerlassusii takutinneqarput. Taamatut ukiullit taakku piffissami 2050-ip tungaanut nalinginnaasumik ikiliariarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Takussutissiaq 23. 2050-p tungaanut innuttaasut siumut naatsorsorneqarneranni utoqqaassutsikkut katitigaanerat.

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut siumut naatsorsuineri 2026.

Tabeli 13 -mi siumut naatsorsuineq utoqqaassutsinut amerlanernut agguarneqarpoq, pisortani ingerlataqarfiit aqqissugaanerinut aningaasaqarnerannullu pingaaruteqartut.

Tabeli 13. Ukiuni aalajangersimasuni innuttaasut utoqqaassutsinut agguarneri 2026-mi siumut naatsorsorneri - pingaarnertut pisinnaasoq.

	2025	2030	2040	2050
0-imit 2-mut Meeraaqqeriviit	2.119	2.033	1.722	1.619
3-nit 5-imut Meeqqeriviit	2.361	2.047	1.762	1.652
6-init 8-mut Nukarliit	2.410	2.137	1.841	1.668
9-nit 12-imut Akulliit	3.008	3.174	2.585	2.221
13-init 15-inut Angajulliit	2.281	2.250	1.925	1.655
16-init 17-inut Inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit	1.177	1.218	1.135	971
18-init 24-nut Inuusuttut 18-it sinnerlugit ukiullit	5.027	4.960	5.067	4.231
25-nit 29-nut Inuusuttut 25-29-nut ukiullit	4.365	3.862	3.776	3.561
30-imit 49-inut Inuusutissarsiorfinniittut 1	16.268	17.170	15.946	14.656
50-imit 66-inut Inuusutissarsiorfinniittut 2	12.829	11.078	10.117	11.397
67-init 74-inut Utoqqaat 1	3.118	4.080	3.802	2.885
75-init 79-inut Utoqqaat 2	863	1.169	2.027	1.183
80+ Utoqqaat 3	716	760	1.399	2.233
Innuttaasut katillugit	56.542	55.938	53.104	49.932
0-17-inut ukiullit amerlassusaat	13.356	12.859	10.970	9.786
Inuusutissarsiorsinnaasut 18-66-inut ukiullit amerlassusaat	38.489	37.070	34.906	33.845
Utoqqaat 67-inik qaangerlugillu ukiullit pensionisiaqalersinnaasut amerlassusaat	4.697	6.009	7.228	6.301

Paasisutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfiup piffissami 2020-2050, 2026- innuttaasunut siumut naatsorsuina

Tabel: Innuttaasut siumut naatsorsorneri, 2026 [BEDP26]

Nalunaarsugaq: Tabeli 13 -mi takutinneqarpoq innuttaasut siumut naatsorsornerini utoqqaassutsinut agguarneri Takussutissiaq 23-mi 2026-mi pingaarnertut pisinnaasumi.

Tabeli 13-mi 2050-p tungaanut eqimattani pingaarnerni 0-17-inut, 18-66-inut aamma 67-init qummut ukiullit akornanni nikingasoqartoq takuneqarsinnaavoq.

Innuttaasut katitigaanerisa ineriartorerannut tunngatillugu innuttaasut amerlassusaasa appariarnissaannik ilimagisaqarneq pingaarnertut unammilligassaavoq. Inuusuttut ikinnerulernissaat sulisinnaasutullu ukioqartut ikinnerulernissaat ilimagineqarpoq. Inuit inuuneqortunerulernissaat ilimagineqarpoq, taamaammallu piffissap ingerlanerani utoqqaat amerliartulernissaat ilimagineqarpoq. Pilersuisuusinnaasut taamaallutik amerleriassallutik. Tamanna isumaqarpoq siunissami ikinnerusut inuusuttunik utoqqarnillu pilersuissasut.

Sulisinnaasut amerlassusiisa appariarneranni ilungersunartoq inuusuttut amerlanerusut inuusutissarsiuinut piginnaalersitsisumik ilinniakkami naammassisaqarnerisigut sapinggisamik aqqiiviginiarneqassaaq. Tamanna misilittakkat naapertorlugit sulisinnaasut amerleriarnissaannut periarfissaavoq isumannaatsoq uppernarsarneqarluarsimasorlu.

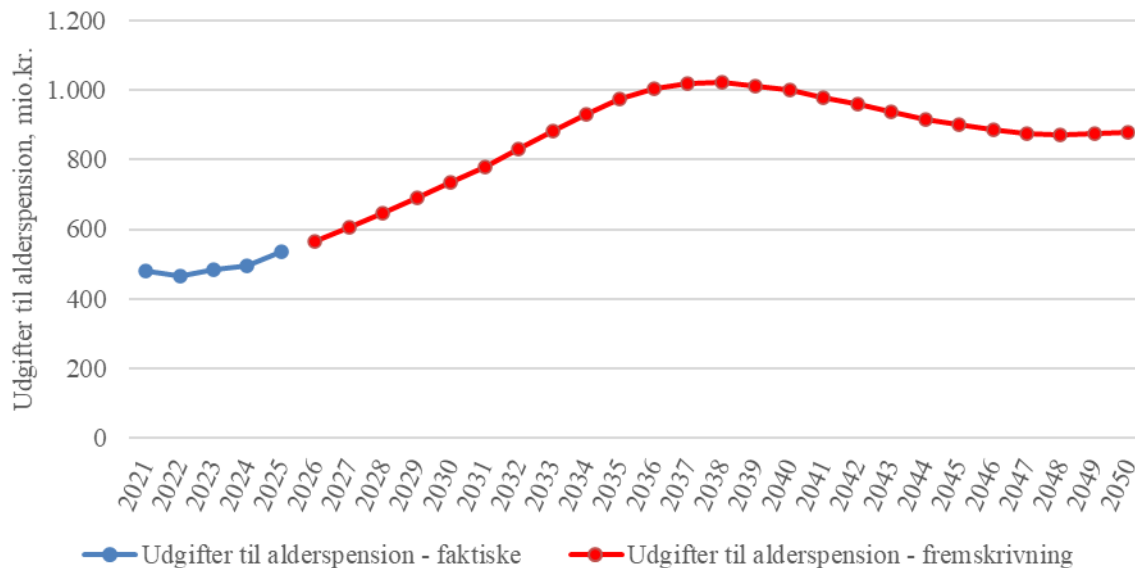
Ilungersunartoq akueriniarlugu periusissaq ilassutaasinnaasorlu tassaavoq immikkoortunut suliffeqarfinnullu sulisinnaasunik amigaateqartunut sulisinnaasunik avataaneersunik tikisitsisinnaaneq, takuuk immikkoortoq 3.3.4.

3.3.3 Pissutsit taamaatsiinnarlugit soraarninngorsimasunut atatillugu siunissami aningaasartuutissat

Utoqqaat amerliartornerat pisortat soraarnerussutisariatitaannut, peqqinnissamut utoqqarnillu isumattuinermut aningaasartuutit qaffannerannik nassataqassaaq. Takussutissiaq 24 -mi utoqqalinersiuteqartunut aningaasartuutissat naatsorsuutigisanut maannakkut ilusip inatsisillu allanngortinneqannginneri tunngavigineqarput. Tamanna isumaqarpoq utoqqalinersiuteqartunut aningaasartuutit malunnaatilimmik qaffassasut, taamatullu qaffariarneq 2038-ip tungaanut ingerlaannassasoq. Malittarisassat atuuttut malillugit utoqqalinersiuteqartunut pisortat aningaasartuutaat piffissami 2036-2024-mi ukiumut 1 mia. kr.-t missaaniissapput.

Assersuussassatut utoqqalinersianut 2026-mi aningaasanut inatsimmi koruunit 574 mio.-t immikkoortinneqarsimapput, utoqqalinersianut aningaasartuutini 90 pct.-it Namminersorlutik Oqartussat uterteqqittarmatigit, kommunit sinneruttut taakku 10 pct.-it namminneq aningaasaliiffigisarlugit.

Takussutissiaq 24. Utoqqalinersiuteqartunut aningaasartuutit ineriartorneri 2021-2050

Paasisutissani pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfiup 2020-mi pingaarnertut periarfissamiit napasinnaanermut ilusiliaa innuttaasut siunut naatsorsornerinik imaqartoq. Aningaasartuutit 2021-mi akini naatsorsorneqarput.

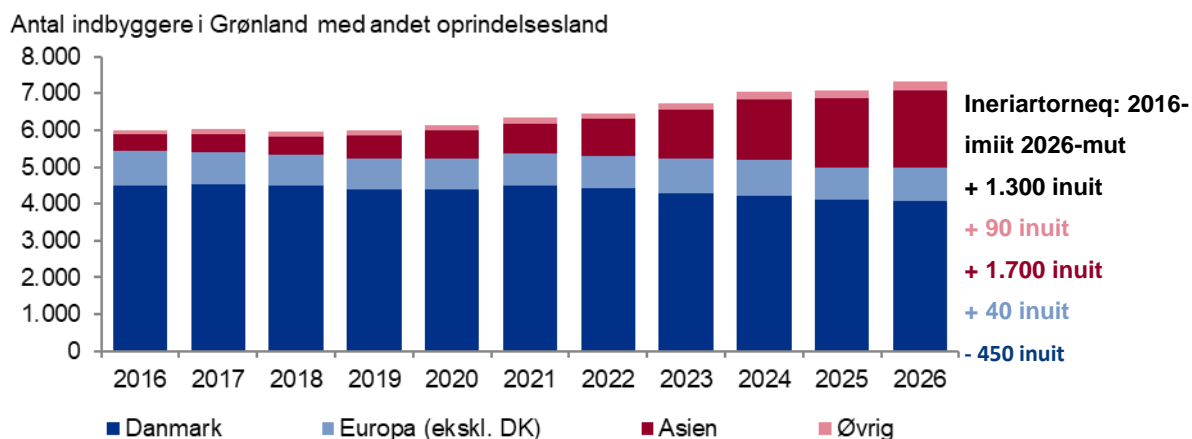
Takussutissiaq 24 -mi utoqqalinersiutinut aningaasartuutit naatsorsorneqartut piviusumik 2030-ip kingorna appasinnerussapput, tassa innuttaasut amerlanersaat soraarninngornissamut ileqqaalersimassammata. Tamanna suliffeqarnermi soraarnerussutisiansaniit aamma pinngitsoorani soraarnerussutisiansaniit akiliinikkut pissaaq tamaattumillu soraarninngorluni inuulernissamut ikaarsaarnermi taakkunani isertitaqarnissaq aamma anguneqassalluni. Nammineq soraarninngornissamut ileqqaakkaniit tiguneqartut amerlanerulernerisigut pisortat utoqqalinersiutinut aningaasartuutaasa qaffakkiartornerisa annikillinneranut iluaqutaassapput. Tamatumali aningaasartuutigit tatisimaneqarneq tamakkiisumik peerutissanngilaa.

Soraarnerussuteqartarnermik aaqqissuussinermut tamarmiusumut qulakkeerisumik aaqqissuusseqqittoqanngippat atugarissaarnikkut pingaaruteqartunut allanut aningaasartuutit matussusernissaannut aningaasalersuinissamut pisortat aningaasanik amigaateqalissapput, takuuk immikkoortoq 4.5.

3.3.4 Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi sulisinnaasut avataaneersut sunniuteqarneri

Kalaaliunngitsut nunami allami aalarfeqartut inuit amerlassusaat ukiuni qulini kingullerni inuit 1.300-it missaannik amerliasimapput, tassa 22 pct.-inut naapertuuttut, takuuk Takussutissiaq 25. Ineriartornermiipput danmarkimi aallaavillit inuit 450-it missaannik ikileriatut aamma asiami aallaavillit inuit 1.700-it missaanniittut amerleriarlutik, pingaartumik Filippinerit aamma Thailandimiut. Inuit danmarkimi aallaavillit suli nunami allami aallaaveqartut 56 pct.-imik amerlanersaapput.

Takussutissiaq 25. Innuttaasut allamik aallaaveqartut ukiut qulit ingerlaneranni 1.300-it missaannik amerleriasimapput. Asiameersut amerlanerullutik Danmarkimeersut ikinnerullutik

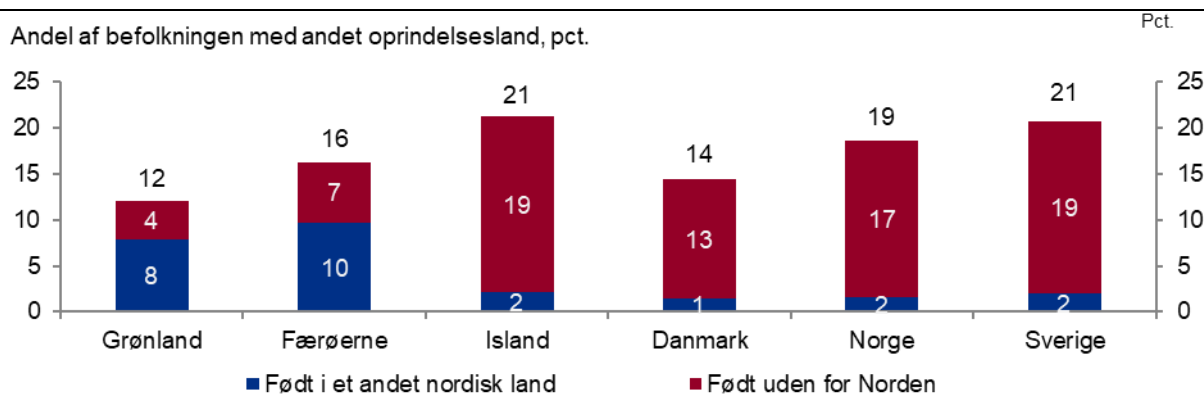

Nassuiaat: Takussutissiaq 25 Kalaallit Nunaanniunngitsut nunamit allami aallaaveqartut Kalaallit Nunaanni innuttaasut amerlassusiinik naatsorsuineq januarip aallaqqaataani ukiuni 2016-imiit 2026-mut. Inuit Asiameersut 2026-mi annerusumik ukunaneerput: Filippinerne, Thailand, aamma Sri Lanka. Inuit Europameersut (DK minillugu) 2026-mi annerusunik ukunaneersuupput: Island, Polen, Sverige, Norge aamma Tyskland.

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik namminerlu naatsorsuinerit.

Nunat avannarlerni nunanut allanut sanilliukkaanni Kalaallit Nunaat nunanit allaneersunit aallaaveqartunik ikitsuinnarnik Kalaallit Nunaat suli innuttaqarpoq, pingaartumik Nunat Avannarliit avataannit nununaniit, takuuk Takussutissiaq 26. Kalaallit Nunaanni innuttaasut 4 pct.-ii Nunat Avannarliit avataanni inunngorsimapput Savalimmiuni 7 pct.-iullutik aamma Islandimi 19 pct.-iullutik.

Takussutissiaq 26. Kalaallit Nunaat nunanit allanit aallaveqartunit ikinnerusunik innuttaasoqarpoq - pingaartumik Nunat Avannarliit avataani inuit inunngorsimasut - nunani avannarlerni nunanut allanut assersuukkaanni, 5

Nassuiaat: Takussutissiaq 26 -imi 2025-mi nunap pineqartup avataani nunami inunngorsimasut innuttaasut amerlassusii takutinneqarput. Islandimut tunngatillugu paasissutissat 2024-meersuupput, 2025-mut tunngassuteqartut suli pissarsiarineqarsinnaanngimmata. Inuit nunami allami inunngorsimasut ukununnga agguarlugit: 1) inuit nunani avannarlerni allani inunngorsimasut aamma 2) Nunat Avannarliit avataanni inunngorsimasut. Nunani avannarlerni paasineqarput Kalaallit Nunaat, Savalimmiut, Åland, Danmark, Finland, Island, Norge aamma Sverige.

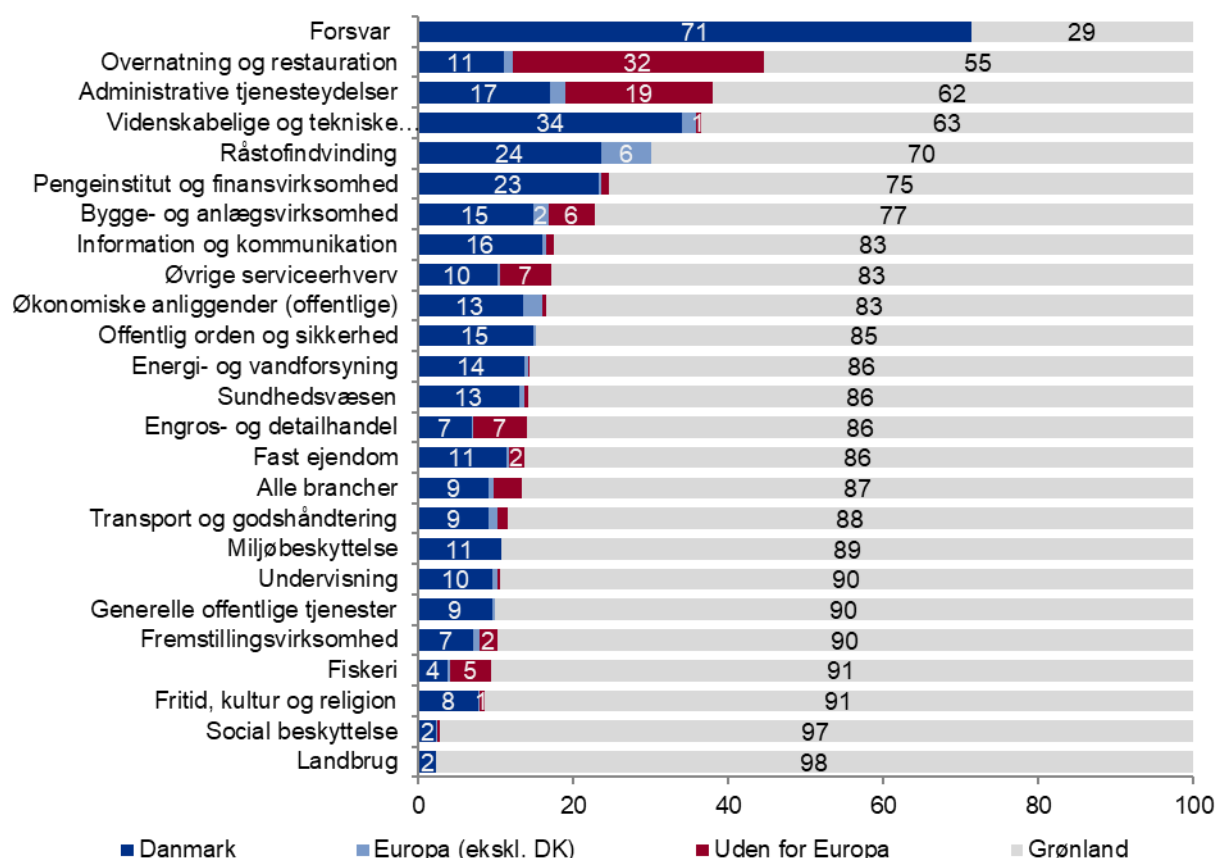
Paasissutissanik pissarsiffik: Nordic Statisticip paasissutissaasivia namminerlu naatsorsukkat.

Sulisinnaasut nunanit allaneersut pingaartumik suliffeqarfinni sulisussarsiornikkut ilungersuuteqartuniittarput.

Europap avataani inuit aallaavillit pingaartumik ilinniartitaanikkut appassissumik piumasaqarfiusuni sulisarput, tassunga ilanngullugit unnuisarfiit neriniartarfiillu kiisalu allaffeqarfinni kiffartuussivinni. Akerlianilli inuit danmarkimi aallaavillit qaffasinnerusumik ilinniartitaanikkut piumasaqarfiusuni amerlanerullutik, tassunga ilanngullugit ilisimatuussutsikkut teknikikkullu kiffartuussinerit, aatsitassarsiortit kiisalu aningaasaqarnikkut suliffeqarfiit, takuuk Takussutissiaq 27.

Takussutissiaq 27. Europap avataani nunaneersut sulisut amerlanertigut appasinnerusumik ilinniartitaanikkut piumasaqarfiusuni suliffeqarfinniittarput Danmarkimeersullu sulisut qaffasinnerusumik ilinniartitaanikkut piumasaqarfiusuni suliffinniittarlutik, 4

Andel beskæftigede i brancher opdelt efter oprindelsesland, pct.

Nassuiaat: Figur 27-mi suliffeqarfinni immikkut ittuni sulisut 2024-mi nunanit suminngaanneernersut naatsorsorneqarput. Suliffeqarfiit Kalaallit Nunaata avataaneersut sulisut qassiuneri malillugit tullerriaarneqarput. Paasissutissat najugaqavissut pillugit imaqarput, pineqartut tassaapput inuit ukiup aallartinnerani naanerani nunami najugaqartut, qaammatillu aallartinnerani 15-inik ukioqalereersimasut.

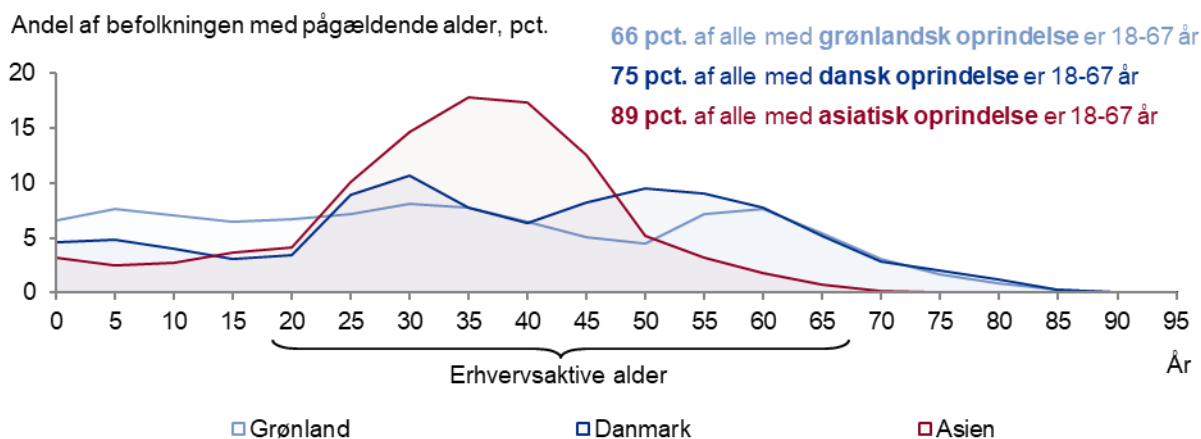
Suliffeqarfiit allaffissornikkut kiffartuussisartut ilaatigut allaffeqartitsinermik allattoqartitsinermillu, eqqiaanermi, pigaartuutitaqarnermik sullitanillu isumaginninnermik suliaqartarput. Ilisimatuussutsikkut teknikkikkullu kiffartuussinermi immikkut ilisimasalittut siunnersuinerit misissueqqissaarnerillu ingerlanneqartarput, soorlu inatsisilerinerup, ilusilersuinerup ingeniøritullu suliaqarnerup iluini. Kiffartuussilluni suliaqartartut allat ilaatigut tassaapput nujalerisut, nutserisartut, ilisinissamik aqqissuisartut il. il.

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik namminerlu naatsorsuinerit.

Naatsorsuinermi taamaallaat ilaapput innuttaasut aalajangersimasumik najugallit piffissamilu sivikitsumik atorfinitsitaanngitsut.

Innuttaasut nunami allami aallaaveqartut aamma amerlanertigut inuussutissarsiorsinnaasutut ukioqartarput, takuuk Takussutissiaq 28. Tamanna pingaartumik inunnut asiamit aallaaveqartunut atuuppoq, utoqqaassutsikkut agguarneri 20-50-inik ukioqartuunerusarlutik, tamatumalu tikkuarlugu sulinissaq siunertaralugu arlalissuit nuuttartut.

Takussutissiaq 28. Nunami allami aallaaveqartut innuttaasut amerlanertigut inuussutissarsiorsinnaasutut ukioqartarput - aamma inuit danmarkimi aallaaveqartut akornanni, pingaartumilli nunanit asiameersut inuit akornanni, 2026.

Nassuiaat: Takussutissiami inuit kalaallit nunaanni, danmarkimi aamma asiameersut aallaaveqartut agguarneri takutinneqarput utoqqaassusii ukiut tallimakkaarneqarlutik (0–4 ukiullit, 5–9 ukiullit, 10–14 ukiullit il.il.). Naatsorsuinermiippat pineqartumik aallaaveqartunit tamarmiussut utoqqaassusini immikkoortuni tamani procentit qanoq annertutiginersut. Naatsorsuineq 1. januar 2026-mi innuttaasunut kisitsisinik tunngaveqarpoq.

Paasisutissaniq pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik namminerlu naatsorsuinerit.

Tamanna aamma pisortat aningaasaqarnerannut pingaaruteqarpoq. 2024-mi Kalaallit Nunaata avataani inuit inunngorsimasut agguaqatigiissillu 92.900 kr.-nik annertunerusunik inunnit Kalaallit Nunaanni inunngorsimasunit isertitatigut akileraaruteqarput, peqatigisaanillu taakku pisortanit nuussinerniit 21.400 kr.-nik annikinnerusunik pissarsillutik. Taakkunani amerlanerusut inuussutissarsiorsinnaasutut utoqqaassuseqarnerinik ilaatigut tamanna naapertuuppoq.

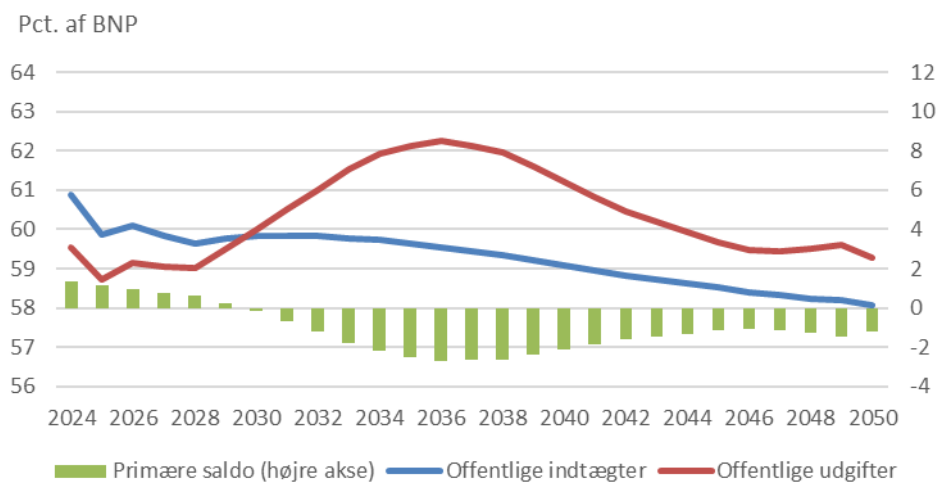
Sulisinnaasut nunani allaneersut taamaalillutik sulisinnaasunik amigaateqarnermut iluaqutaapput, suliffeqarfanni sulisussarsiornequt ilungersuuteqartunik sulianut ikorfartuullutik nunattalu karsiani isertitatigut tunngavimmuk nukittorsaallutik. Aningaasaqarnekulli sunniutaat ataatsimut naliliinermi immikkoortuinnaavoq ataaseq, tassani aamma akuliunneq, oqaasit, kulturi najukkamilu suliffeqarfinnut pissutsit eqqarsaatigineqarlutik, taamaattumillu suliaasaqarfimmi politikip aqutsinerullu ataatsimoortumik aaqquunneqarnerit immikkoortutut ilaallutik.

3.4 Pisortat aningaasaqarneranni ineriartorneq pillugu piffissamut akunnattumik siumut naatsorsuineq

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit Naatsorsueqqissaartarfik aamma DREAM-imi sulisut suleqatigalugit pisortat aningaasaqarneranni napatitsinnaanermik naatsorsuinerinik kingullermik nutarterinermi 2025-mi naammassisaqarput, siunnersuisoqatigiit Policy Brief 2025-2-mi saqqummiunneqartoq.

Takussutissiaq 29 -mi ataaniittumi pisortat isertitatigut aningaasartuutitigullu ineriartorneq takutinneqarpoq, aningaasaqarneq siunissamut ungasinnerusumut siumut naatsorsorneqarluni. Takussutissiaq 29 -mi takutinneqarpoq siusinnerusukkut siumut naatsorsuinerinik siumut naatsorsuinerinik napatitsinnaanermut ajornartorsiut allangorpiarsimangitsaq.

Takussutissiaq 29. Pisortani isertitani aningaasartuutinilu ineriartornerit aamma 2050-ip tungaanut uninngasuutit pingaarnerit

Nassuiaat: Pisortat isertitaanni aningaasartuutaannilu ilanngaait peereerlugit ernianit isertitat aningaasartuutillu ilanngunneqanngillat. Takussutissiami uninngasuutit pingaarnerit 2050 tikillugu takutinneqarput. Aningaasaqarnermi ilusimi 2100 tikillugu aningaasaqarnermik siumut naatsorsuisoqarpoq, taannalu naapertorlugu uninngasuutit pingaarnerit aamma TAN assigiimmik annertusiartornissaat naatsorsuutigineqarluni. Paasisutissanik pissarsiffik: Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit aamma DREAM.

Takussutissiami taamaalilluni takutinneqarpoq ineriartorneq pisortat aningaasaqarnerannut annertusiartortumik tatisimannissasoq. TAN-ip ilaatut pisortat atuinerisa ineriartornerat annertuutigut ukiuni qulini pilersuinermit tunngasut annertusiartussasut, tassa peqqinnissamut, utoqqaassusermut attuumassuteqartut akiliutit kiisalu utoqqalinersiutinut aningaasartuutit taamatut pilersuineq naapertorlugu annertusiartussasut. Takussutissiami takutinneqarpoq siumut naatsorsuinerup kingunerisaanik 2020-kkut naalernerannit siumullu pingaarnertut uninngasuutini amigartooruteqassasut. Amigartoorutit 2030-kkut affaata kingulliup tungaanut annertusiartussasut. Tamatumunnga minnerunngitsumik tunuliaqutaasoq tassaavoq innuttaasunut tamarmiusunut naleqqiullugu 67-it sinnerlugit ukiulli utoqqaat amerlassusaa 2036-2037-p tungaanut amerliartussasut, Naatsorsueqqissaartarfimmiit innuttaasunut siumut naatsorsuineq kingulleq malillugu. Siumut naatsorsuinerup tikkuarpaa Naalakkersuisut Napatitsinermut Siuariartornermullu pilersaarut 2-mik malitseqartitsinertut iluarsaasseqqinnissat eqqaaneqartut aallartinneqartut naatsorsorneqartullu naammassineqarnissaat piviusunngortinneqarnissaallu pingaaruteqarlunnartoq.

Napatitsinissamik naatsorsuinerup nutaamik nutarterneqarnera maannakkorpiaq suliarineqarpoq, Aningaasaqarnermullu Siunnersuisoqatigiit september 2026-mi nalunaarusiaanni tamanut saqqummiunneqarsinnaassalluni.

3.4.1 Akiitsoqarnerup ineriartornera

Siunissami qaninnermi ungasinnerusumilu aningaasaqarnikkut pituttorsimangitsumik iliuuseqarsinnaaneq qulakkeerumallugu pisortat taarsigassarsiaannik tamarmiusunik aqutsinissaq suli pisariaqarpoq. Tassa imaappoq Namminersorlutik Oqartussat, kommunit aamma pisortat ingerlatseqatigiiffiisa akiitsuinik aqutsineq. Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq taarsigassarsiaqarnermut aqutsinermik akisussaasuvoq, Aningaasaqarnermullu Naalakkersuisoqarfik taamaammat attartugassarsiniarnermi imaluunniit aningaasaliinernut annernut tamanut aningaasaliiniarnernut ilanngunneqassaaq, matumani kommunit Kommunekredit-imut taarsigassarsinerat Nunatta karsianut aarlerinartorsiortitsisinnaalluni.

Akiitsunik akilersuinissamat naatsorsuutigineqartunut naatsorsuineq siulianiittoq nalorninaroqarpoq, taamaammallu Tabeli 14-mi kisitsisit nangaassuteqarfigineqarsinnaallutik. Ataatsimut isigissagaanni Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiutaanni kommuninilu akiitsut naatsorsuutigisamik siunissami amerliartulerumaartut Tabeli 14-imi takutinneqarpoq.

Tabeli 14. Namminersorlutik Oqartussani, Namminersorlutik Oqartussat aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiutaanni kommuninilu 2025-202-imi akiitsut erniallit ilanngaaseereerlunilu akiitsut erniallit ineriartornissaattut naatsorsuutigisat

Akiitsut erniallit (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028	2029
Namminersorlutik Oqartussat	0	0	0	0	0
Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiutaat	8.414	9.624	11.299	11.661	12.186
Piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit kommuninit pigineqartut	1.243	1.279	1.245	1.153	1.122
Kommunit suleqatigalugit	1.111	1.062	1.005	945	888
Katillugit	10.768	11.965	13.549	13.759	14.196
Akiitsut erniallit ilanngaaseriikkat (mio. kr.)					
Namminersorlutik Oqartussat	-433	-392	-398	-428	-533
Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiutaat	6.656	7.731	9.912	10.350	10.612
Piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit kommuninit pigineqartut	1.005	1.212	1.173	1.073	1.035
Kommunit suleqatigalugit	135	120	28	-82	-136
Katillugit	7.363	8.671	10.715	10.913	10.978
Qularnaveeqqusiineq (mio. kr.)					
Qularnaveeqqusiineq kommunit A/S					
Qularnaveeqqusiineq kommunit		65	61	-	-
Katillugit		65	61		

Paasissutissanik pissarsiffik: Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, tiguneqartut tunngavigalugit Nassuiaat: Taaguutit nassuiaataat: Akiitsut erniaqartut = taarsigassarsisitsisunut akiitsut. Akiisut ilanngaateqareerlutik erniallit = taarsigassarsisitsisunut akiitsut + aningaasat tigorianaanaat Greenland Airports A/S-imik Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassutaat aktiatigut aningaasaatit 2/3-annik annertussuseqarput, taamaattumik akiitsut ineriartorneranni naatsorsuinerimi tamatumunnga iluarsisoqarluni.

Namminersorlutik Oqartussat taarsigassarsinerat aamma pisussaaffiit peratarsinnaasut pingarnerit

Namminersorlutik Oqartussat 2025-p naanerani akiitsoqarunnaarsimapput, tassa Nordisk Investerings Bankimi (NIB) taarsigassarsiat ataatsit 2025-mi akilerneqarmata.

Erngup nukinganik sanaartornissamat pilersaarutit annertunerusumik taarsigassarsinissamik tunngaveqartussaapput. Taakkua aningaasalersorneqarnissaannut sinaakkutissaviit maanna qulaajarneqaleruttorput, C-nut siusinnerusukkut missingersuutaagallartut suliarineqartut aningaasartakippallaarneri paasineqarput, sanaartornermi atortussat il.il. akit ineriartorneri peqqutaallutik.

Aningaasaliineq pillugu qulaajaanermi aamma ilaatigut ilaavoq, Namminersorlutik Oqartussat NunaGreen A/S-imi taarsigassarsiassat tamarmiusut ilaannut ikinnerusunik qularnaveeqqusiisinaanissaat. Nunatta Karsia aamma 2024 pillugu Nunatta Karsiata naatsorsuutai naapertorlugit NunaGreen A/S imaluunniit Nunagreen Construction A/S pillugu 144 mio. kr.-nut nammineq akiliisussatut qularnaveeqqusiisimavoq, engup nukinganik nukissiorfiup atulersinnissaata tungaanut.

Taarsigassarsinissamut kommunit pisariaqartitsinerannut naatsorsuutigisat

Kommunit 2029-ip tungaanut taarsigassarsinissamut pisariaqartitsinerup malunnartumik apparnissaa naatsorsuutigaat. Taamatut ineriartornerup annertunersaa 2024-miit Kommune Kujallip 75 mio. k.-inik taarsigassarsinerata ingerlaavartumik akilersorneranut tunngatinneqarsinnaavoq.

Pingaarnertulli pissutaasoq tassaavoq Kommuneqarfik Sermersuup 2029-ip tungaanut akiitsut akilersornissaannut naatsorsuutigisat. Kommunimit naatsorsuutigineqarpoq akiitsut ernialersorneqartut piffissami 2025-2029-mi 150 mio. kr.-nik annikillineqassasut, ilanngaateqarearluni erniallit akiitsut piffissami tassani 250 mio. kr.-nik ikilineqarnissaat naatsorsuutigalugu.

KommuneKredit aqutugalugu Kalaallit Nunaanni kommunit taakkulu pigisaat aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit taarsigassarsinnaalersillugit danmarkip naalagaaffianik aamma KommuneKreditimik Naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarsimapput. Taarsigassarsiassatut killiliussat katillugit 4 mia. kr.-upput. Piffissami 2024-2031-mi taarsigassarsinissamut sinaakkusiussat iluanni taarsigassarsinissaq ajornassanngilaq.

Sinaakkusiussap taassuma iluani taarsigassarsiat pingasuupput. Taarsigassarsiat ataatsit kommunimit taarsigassarsiaapput, alla ataaseq kommunimi aktiatigut ingerlatseqatigiiffimmiit pingajuallu kommunit ataatsimoorlutik aktiatigut ingerlatseqatigiiffianniit. 2026-mi martsip qiteqqunnerani taarsigassarsianut taakkununga tamarmisumik 1,6 mia. kr.-t missaaniittut akiitsuni sinnerupput. Tamanna KommuneKreditimi taarsigassarsiat tamarmiusut 41 pct.-iannut naapertuuppoq.

Namminersorlutik oqartussanit pigineqartunut aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit anginerusut aningaasalersuinissamut taarsigassarsinissamut pilersaarutaat

Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassuteqarlutik ingerlatseqatigiiffiutaasa aningaasaliiffiqartarnerisa killiffiat - aamma piffissalersukkamik pilersaarutaat:

- Tabeli 14-imiittumi "Namminersorlutik Oqartussat aktiaatileqatigiiffiutaannut" tunngassuteqartumi Greenland Airportsip akiitsoriligassaatut naatsorsuutigineqartut 2/3-ii ilanngunneqarput, tassa Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffimmi piginneqataassutaasa amerlaqatai.
- Greenland Airports - International A/S-imi akiitsut ernialersorneqartut Nuummi Mittarfimmi aamma Ilulissat mittarfimmi aningaasalersuisinnaaneq ajornarunnaarsillugu taarsigassarsiaapput. Nuummi mittarfik atulersinneqarpoq, aamma Ilulissani mittarfik 2026-p naalernerani atulersinnissaa naatsorsuutigineqarluni.
- Air Greenland piffissami 2021-2025-mut 2 mia. kr.-nit nalingannut sanaartugassanut aningaasaliissuteqarpoq, tamakkulu pingaarnertut timmisartuutit nutarteriffiginissaannut attuumassuteqarput. Timmisartuutit nutarteriffigineri 2024-mi naammassivoq, kisianni attaveqaasersuutitut nutaanut aningaasaliisoqarnissaanut suli pisariaqartitsisoqarpoq. Piffissami 2022-2026 tungaanut katillugu 475 mio. kr.-nik mittarfiit nutaat pissutigalugit

anigaasaliissuteqarpoq, matumani attaveqaasersuutitut pingaarutilinnut anigaasaliisoqarluni, tassa hangarinut, assartuisarnermut terminalinut allatullu suliassanut. Taakku anigaasaliinerit mittarfinnik ingerlatsinissamut pisariaqarput aamma nunap iluani timmisartuussisarnerit ingerlatsiinnarnissaanut pisariaqarlutik, anigaasaliinerillu namminneq sullitanut nioqqutissiat neqeroorutaannik pitsaanerulersitsinngillat. Ingerlatseqatigiiffiup sivisuumik isumaqatigiissummut nutaamut attuumassuteqartumik 2026-2027-mi annertunerusunik anigaasaliinissaq naatsorsuutigaa, isertitassaq aatsaat 2028-mi ukiunilu tulliuttuni pisussaallutik.

- Royal Greenland: Suliffeqarfiup patajaallisarnissaanut tunngaviusussanik taarsigassarsiaasinnaasunik siumut naatsorsuineq. Taamaattorli kalaallit nunaanni nunami sulliffinni anigaasaliinerit qaffannissaat naatsorsuutigineqarluni, taamaattumik ukiumut tunngaviusumik anigaasaliinissat 200 m. kr.-niit 250 m. kr.-nut qaffanneqarlutik.
- Tusassip 2025-2028-mut periusissiamut piffissami ukiut aappaanni nalunaarasuartaateqarnermi annertuunik anigaasaliinissaq naatsorsuutigaa. Immap naqqatigut kabelimut sillimmammi, paasissutissaasivimmi akiliisarnermilu aqqissuussap nutarterneqarnerata nanginneranut anigaasaliinerit. Taakku saniatigut anigaassaliisoqassaaq digitalimik attaveqaasersuutitut pilersuinerup isumannaatsuunissaanut samminnilluni qulakkeerinnittussamik, tassunga ilanngullugit IP-netværk aamma radiot atassuteqatigiiffiat nutarterneqarneri. Tusassip aamma sullitanut ingerlatseqatigiiffiullu upalungaarsimanerata pitsaanerulernissaanut anigaasaliinerit salliutillugit.
- Royal Arctic Line umiarsuarnut marlunnut 2029-2030-mi anigaasaliiniarluni pilersaaruteqarpoq, akia/angissusaa apeqqutaallutik 450-700 mio. kr.-nit missaliussavaat. Ingerlatseqatigiiffiup annerpaartaa allanit anigaasalersorneqassasoq isumaliutigissavaa. 80%-ia anigaasalereerlugu isumaqassaaq taarsigassarsineq 356-560 mio. kr.-ussasoq. Arctic Umiaq Line Royal Arctic Linemut immikkoortortaavoq. Namminersorlutik Oqartussat Sarfaq lttuup ingerlanneqarnera pillugu ingerlatseqatigiiffimmut kiffartuussinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarput. Umiarsuaq taarserneqartariaqalernikuuvoq, ingerlatseqatigiiffiullu umiarsuarmut nutaamut anigaasaliinissamut akissaqanngilaq. Siunissami umiartorfiusussanut sinaakkusiussanut 2026-p ingerlanerani politikikkut isummertoqartussaassaaq.
- Sikukip januar 2026-mi 290 mio. kr.-nik annertussuseqartut US Private Placement obligationini ingerlatseqatigiiffiup taarsigassarsiai tamarmik januar 2026-mi akilerneqarput. Taarsigassarsiat taakku anigaasalersoqqinneri Nykredit aqqutigalugu ataatsimoortumik anigaasalersuinikkut pisimapput, tassani aamma ilaallutik umiarsualiviit allinissaannut Sikukip sanaartornermi anigaasalersuineri akiligassai. Sakkutuut umiarsuaannut talittarfik Sakkutuut isumaqatigiissuteqarfialugit anigaasalersorneqarpoq.
- NunaGreen A/S-ip Utoqqarmiut Kangerluarsunnguata allineqarnissaata anigaasalersornissaanut taarsigassarsinissani naatsorsuutigaa. Ingerlatseqatigiiffimmi taarsigassarsineq naatsorsuutigineqartoq Tabeli 14-mi ilaavoq.
- Illuut A/S-ip 2026-mi killeqartumik taarsigassarsinissani naatsorsuutigaa, tassa suliniutit ikitsut 2026-mi naammassineqartussaammata. 2027 eqqarsaatigalugu suliniut amerlanerusut taamaalillunilu taarsigassarsinerit naammassineqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Ukiunut tulliuttunut 2028-mut aamma 2029-mut naatsorsuutigineqarpoq Qapiarfiusaami sulitup ilaa ikinnerpaamik inissiat 140-t amma 420 mio. kr.-nik annertussuseqartumik ataatsimut anigaasaliisimanerit naammassineqarsimassasut taarsigassarsiffineqarsimallutillu.
- Nalik Ventures A/S suli ukiunut aggersuni akiitsut appartinnissannik suliaqarpoq.
- KNI A/S ilisimatitsisimavoq Nioqqutissanut Nukissiornermullu Immikkoortortani anigaasaliinissamut kinguaattoorutit ukiut arlallit ingerlanerani appartinnissaannik siunertaqarluni. Taakku saniatigut suliassat annertunerusut arlaliupput assimik

nikisitsinnaasut ukuusut: 1. Ilulissani timmisartunut orsertarfiup pilersinneqarnera, 2. Nuummi kilisaatinut talittarfiup nutaap tunniunnissaa siunertaralugu ruujorinik ikkussineq (Sikuki), 3 Kangerlussuarmi, Narsarsuarmi aamma Qaanaami Mittarfeqarfiit sanaartugaanik tiguisinnaaneq, 4. Benzinamut piginnaasat nalinginnaasumik allileriffigneri. Qulaani allassimasut misissorneqarput, sulilu aalajangiiffigneqarnatik.

3.5 2026-mut aningaasanut inatsit aamma AIS 2027-mut piareersarnek

Tabeli 15-imi 2026-mut Aningaasanut Inatsimmit kisitsisit paasissutissisut IST- aamma IS- inernerisut isikkulittut takutinneqarput, kiisalu ukiut missingersuusiorfiit.

Tabeli 15. 2026-mut aningaasanut inatsimmi kisitsisit pingaernerit. 2026 eqqarsaatigalugu ISA-angusat aamma IS-angusat kiisalu ukiut missingersuusiorfiusut 2027-2029 (mio. kr.).

	AI 2026	UM 2027	UM 2028	UM 2029	Katillugit
IST	40,5	-5,5	-29,7	-105,6	-100,3
IS	50,5	4,6	-19,7	-95,6	-60,2

Paasissutissanik pissarsiffik: AI2026.

IS naatsorsuutigineqarpoq AI 2026-mi 50-it missaannik amigartooruteqarnerup UM 2029-mi 95 mio. kr.-t missaannik sinneqartooruteqarnermik pitsaanerulissasoq, tassa 145 mio. kr.-nik pitsanngoriarneq. Pitsannguutissatut naatsorsuutigineqartut affassa missaannut pissutaavoq 10.13.10 Iluanaarutit il.il. AI 2026-mi 50 mio. kr.-niit UM 2029-mi 120 mio. kr.-nut qaffannissaasa naatsorsuutigineqarneri.

3.6 Tunngaviumik toqqammavissat 2027-mut aningaasanut inatsimmut

siunnersuuteqarnissamut piareersaat

Soorlu 2026-mut Aningaasanut inatsimmi taamaassimasooq aningaasanut inatsiseqarfiusumi piffissami 2027-2030-mi tamarmiusumi sinneqartoornissaq anguniarneqarpoq.

2026-mut aningaasanut inatsimmi ataatsimut isigalugu ukiuni sisamani 732,3 mio. kr.-nik missingersuutitigut periarfissaqarnissaq aamma IS-inik ukiuni sisamani 60,2 mio. kr.-nik sinneqartoornissaq. Taamaalilluni manna tikillugu aningaasaqarnikkut inatsisitigullu aalajangersarsimasut siunniussat malinneqarput, takuuk Missingersuusiornermut naatsorsuutinillu inatsit.

Tunngaviumik toqqammavissat uku 2027-mut aningaasanut inatsisissamut siunnersuutip piareersarneranut ilaatinneqarput:

- Inuiaqatigiit ukiuni tulliuuttuni najugaqarnermik avissaaqqanerujussuat eqqarsaatigalugu, tassungalu tunngatillugu attassisinnaanermut ajornartorsiutit atasut kingunerisassai eqqarsaatigalugit, Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit siunnersuineranni erseqqissarneqarpoq, aningaasanut inatsisini ukiuni tulliuuttuni sinneqartoortoqartarnissaa anguniarneqartariaqartoq. Tamanna ukiuni tulliuuttuni aningaasartuutit amerliartornerisa iliuuseqarfignissaannut iluaqutaasinnaavoq.
- Maannakkut nunarsuarmi politikikkut inissisimaneq nunani tamalaani nalorninartut malunnartumik annertusisimanerinek aamma isumannaallisaanikkut suleqatigiittarnerillu allanngorerinik sunnerneqarsimapput. Tamanna maani nunatsinni aningaasarsiornermik kingunerlutsisinnaavoq, tassunga ilanngullugit pilersuinnikkut isumannaallisaanermut, attaveqaasersuutinut, aningaasaliinermut nunanilu tamalaani peqatigisanut attuumassuteqartut. AIS2027-mik suliaqarneq aningaasaqarnikkut qajannaatsuuneq, eqaassuseqarneq aarlerinarsinnaasut ilisimallugit tulleriarinerit isigalugit taamaattumik aaqqissuunneqassaaq, taamaalilluni aningaasaqarnikkut ingerlatsineq avataaniit suniutaasinnaasunut inuiaqatigiit akiuussinnaassusiat ikorfartorneqarluni.
- Missingersuuserinermut naatsorsuuserinermullu inatsimmi missingersuutit inissisimaffiat pillugu malittarisassani minnerpaaffissaattut Ingerlatsinerimi Sanaartornermilu missingersuutaasuni

angusani isertitat aningaasartuutillu Aningaasanut inatsiseqarfiusumi 2027-2030-mi oqimaaqatigiissasut allassimavoq.

- Malittarisassat aamma kinguneraat 2027-mi aningaasartuutini piviusumik siuariarnerit 1 pct. sinnissanngikkaat aamma piffissami 2027-2030 katillugit 2 pct.-inik sinnissanngikkaat. Tassungalu ilaapput piffissami 2023-2026-mi siusinnerusukkut killiliisimanerit 2 pct.-iusut aamma 2024-2027-mi 2 pct.-iusut kiisalu piffissami 2026-2029-mi 2 pct.-iusut.
- Inatsisartut akuersissuteqareernerisigut naatsorsuinerimi missingersuutininik suliaqarnermi aningaasartuutit isigineqannginnissaat allassimavoq, tamakkulu inissianut, inuussutissarsiuutinut attaveqaasersuutinullu suliniutini aningaasaliinernut tunngasinnaapput, tamakkulu sunniutaasinnaasut nalilersuiffigereernerisigut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut ataatsimut pitsaasumik iluanaarfiusinnaasutut nalilernerqarput. Periarfissap atorineqarnissaanut illorsorneqarsinnaasumik nunatta karsiata akiliisinnaassuseqarneranik tunngaveqassaaq ilaatigut taarsigassarsinikkut qulakkeerneqarsinnaasoq.
- Ukiuni aggersuni peqataasunit avataaneersuniit immikkut ittunik aningaasanik pilersuisoqarsinnaanera naatsorsuutigisariaqarpoq, tassunga ilanngullugu imminut napatittoq Kalaallit Nunaat pillugu tunngaviusumik isumaqatigiissumut atasumik kiisdalu EU-mi aningaasaliisoqarneratigut aamma 2028-miit EU-mik isumaqatigiissuteqarnissamut aningaasaqarnikkut tunngavissap annertusineratigut.
 - Aningaasaqarnermut Naalackersuisup taassuma isumagineqarnissaa eqqarsaatigalugu aningaasaqarnikkut ataqatigiissarineq isumagissuaa. Aningaasalersuinissaq imaluunniit taamatut aningaasat aallaavigalugit suliniutit aallartinnissaannut neriorsuutaasinnaasut, nalunaarutaasinnaasut imaluunniit kalerriutaasinnaasut taamaattumik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik peqatigalugu ataqatigiissaaqqissaarneqassapput nunallu aningaasaqarnerata pingaarnertigut aquneqarneranut ilaassallutik.
- 2027-mut aningaasanut inatsisissamut siunnersuutip saqqummiunnissaa kingornalu aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissuteqarnissaaq pillugu isumaqatigiinniarnissat sioqqullugit Naalackersuisut aningaasaqarnikkut pingaarnersiunissamut periarfissat pilersinnissaannut misilittakkat tunngavigalugit pisariaqartitsisoqassaaq. Tamanna missingersuusiornermut naatsorsuutinullu inatsimmi missingersuutit inissinnissaat pillugu aalajangersakkani sinaakkutit piviusumillu aningaasartuutit amerliartornerisa iluanni pissaaq aamma immikkut ittumi avataaneersunik aningaasat isumaginissaat eqqarsaatigalugit. Annertunerusumik aningaasartuutissanut kissaatit manna tikillugu pisarnertut taakku aningaasalersornissaannut pilersaarummik malitseqassapput.

Taakku saniatigut oqaatigineqassaaq ukiuni qaangiuttuni Kalaallit Nunaata inissisimaffigisimasaani immikkut ittumik pisut isumaginissaannut Namminersorlutik Oqartussani isumalluutit annertuut atorineqartarsimapput. Taamatut tatisimannineq taakkunungalu atasut pilersinneqartut nutaat siumut sammisumik ingerlaqqinnissamut siumut naatsorsuutigisariaqarput. Taamaattoqartillugu tulluurtumik sillimasoqartariaqarpoq.

Missingersuusiornermi inatsimmi sinaakkusiusanunut tunngatillugu aningaasat immikkut ittut isumagineqarneri

Ukiuni aggersuni peqataasunit avataaneersuniit immikkut ittunik aningaasanik pilersuisoqarsinnaanera naatsorsuutigisariaqarpoq, tassunga ilanngullugu imminut napatittoq Kalaallit Nunaat pillugu tunngaviusumik isumaqatigiissumut atasumik kiisdalu EU-mi aningaasaliisoqarneratigut aamma 2028-miit EU-mik isumaqatigiissuteqarnissamut aningaasaqarnikkut tunngavissap annertusineratigut. Pingaarnertigut atugarissaarnikkut, inuussutissarsiuornikkut attaveqaasersuutitigullu politikikkut suliniutit nukittorsarnissaannut aningaasat periarfissiippat taamaattumillu aqqissugaanikkut sinaakkutitigut piumasaqaatit siunissamilu ungasinnerusumi aningaasaqarnikkut napatitsinissap pitsaanerulernissaanut iluaqutaasariaqarlutik. Tassani naatsorsuutigineqarpoq inuiaqatigiinni aqqissugaanikkut pisariaqartitsinernut periarfissanullu naleqqiullugu tulluurtumik atorineqassasut.

Peqatigisaanik taamatut aningaasat isumagineri missingersuutit inissinneri aningaasartuutillu piviusumik amerliartorneri pillugit Missingersuusiornermi naatsorsuutinullu inatsimmi aalajangersakkanut atatillugit isigineqassapput. Aningaasat tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit

aningaasanut inatsimmi ileqquusumik ingerlatsinermi aningaasartuutitut ilanngunneqarpata tamanna piviusumik siuariartornissamut sinaakkusiussamut annertuumik tatisimannilissaaq taamaalillunilu Naalakkersuisut aamma Inatsisartut allatigut tulleriarinissaannut killiliilluni.

Taamaattumik immikkut ittumik aningaasat avataaneersut missingersuusionermi inatsimmi sinaakkusiussat iluanni imaluunniit tassunga atasuni qanoq tulluarnepaamik isumagineqarsinnaanersut erseqqinnerusumik paasisaqarfiginissaat pisariaqarpoq, aamma taakkunani iluarsisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnersoq.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik peqatigisanik attuumassuteqartunik oqaloqateqassaaq, tassunga ilanngullugit Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit, piffissami aggersumi isumaginissaannut aalajangersimasumik periusinnaasut suliareqqinnerisigut.

2027-mut kommuninut ataatsimoortumik tapiissutissat pillugit isumaqatigiissutissap piareersarneqarnera

Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit aningaasanut inatsip aningaasartuutaannut annerpaanut ilaapput. 2026-mut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissummi peqataasut isumaqatigiippot 2027-mut isumaqatigiissuteqarnissap tungaanut aningaasartuutiut annikillisaasunik suliniutinik aalajangersimasunik nutaanik piareersaasoqarluni sulineq ingerlaqqissasoq. Tassani aallaaviatigut annerusumik pineqarput kommunit missingersuutaanni aamma isumaginninnermut suliffeqarnermullu tunngasuni ineriartortitsinermut pingaaruteqartut suliaasaqarfiit.

Ataatsimoortumik nalilersuinerit erseqqinnerusumillu misissueqqissaarnerit tunuliaqutaralugit 2027-mut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissuteqarnissap tungaanut aningaasartuuteqarfiusuni arlalinni aalajangiinissaaq pillugu isummernissamut tunngavissiat suliarineqassasut. Ilaatigut makkuussapput:

- Siusinaartumik pensionisiaqartut,
- inissiisarnermut tunngasut kiisalu
- suliffissarsionermi ikiorsiissutit nutaap pisortanillu ikiorsiissutit pillugit inatsit nutaap akuerinerani allaffissornikkut kinguneri suliaasaqartitsinikkullu sunniutit
- Digitalinngorsaaneq pisariillisaanerillu.

Suliani taakkunani illuatungeriit piumasaqaatigivaat paasisutissanut tunngavissat pisariaqartut qulakkeernissaat naliliinernut ataasiakkaanut aningaasaqarneq aqqissuussinerlu pitsaanerulersinniarlugit aallussisoqassasoq kiisalu innuttaasup isummersuutaaniit suliniutit sunniutaat aallunneqassasut. Taamaalilluni pingaaruteqarpoq inuiaqatigiinni aqqissugaanikkut ajornartorsiutit aqqinnerisigut taamaalillunilu aningaasaqarnikkut atasinnaasumik ineriartortitsinikkut aningaasartuutitigut tatisimanninnerup annikillisinneqarnissaat suliniutinik tulleriarisoqarlunilu ataatsimut suliniuteqartoqassasoq.

4 Sammineqartut

Kapitalimi tassani siunissami aningaasaqarnikkut ineriartornermut aamma aaqqissugaanerusutigut atugarissaarnermut tunngasut pingaarutillit ineriartortinnerinut annertuumik pingaaruteqartut maannakkut sammineqartut immikkut sammineqassapput.

4.1 Danmarkimi naalackersuisunik tunngaviumik isumaqatigiissut

Naalackersuisut september 2025-mi danmarkimi naalackersuisunik isumaqatigiissuteqarput. Kalaallit Nunaata nammineq napatilernissaa anguniarlugu tapersersorniarlugulu suliniutissat aningaasaliissutissallu oqallisigineqaqqinnissaannut isumaqatigiissut una aqqtigalugu tunngaviliisoqarpoq. Piujuartitsisumik aningaasaqarnikkut ineriartornermik siarsaasunut ullutsinnut naleqquttunik atugarissaarnermi akiliutinut neqeroorutinullu suliniutinullu Kalaallit Nunaanni innuttaasut periarfissaqarnerinik qulakkeerisut suliniutit immikkut sammineqassapput, tassunga ilanngullugit attaveqaasersuutini, inuussutissarsiutit ineriartortinnerinut nukissiornikkullu pilersuinerup isumannaatsuuneranumut aningaasaliinernut iluaqutaasut aqqtigalugit.

Tabeli 16 -mi ataaniittumi "Kalaallit Nunaat imminut napatittoq pillugu Naalackersuisut aamma danmarkimi naalackersuisut akornanni tunngaviumik isumaqatigiissut" naapertorlugulu danmarkimi aningaasanut inatsimmi immikkoortinneqarsimasut ukiumut 400 mio. kr.-t oqartussaaffigineri pillugit 2026-mi aprilip qiteqqunnerani killiffik pillugu takussutissiaq takutinneqarpoq.

Tabeli 16. Tunngaviumik isumaqatigiissutigisut pivirusunngortinnera pillugu takussutissiaq (mio. kr.)

Suliniut nr.	Sammisaq	2026	2027	2028	2029
1	Peqqinnissaqarfimmut tunngasut	210	215	215	215
2	Immami itisuumi umiarsualivik, Qaqortoq	10			
3	Mittarfik, Itt.	10			
4	Nukimmik pilersuinerup isumannaatsuunera	100	100		
5	Inuussutissanik misissuisarneq	45			
6	Ilulissani Taseq 4 tikillugu imeqarfiup eqqaani iserfigeqqusaanngitsup nuunneqarnera	1,25	37	15	
7	Kangerluarsuup Qinguata (Ilulissat) eqqaani tatsip imeqarfiusinnaasup misissuiffiqineqarnera	2			
8	2026-mi sillimmatitut immikkoortitat	21,75	-	-	-
9	2027-2029-mi atorineqanngitsut	-	68	170	185
	Katillugit	400	400	400	400

Nassuiaat: Suliniut nr. 4 aamma 5 Naalackersuisunit akuerineqarsimapput, tamannalu pillugu allakkat Danmarkimi aningaasaqarnermut ministerimut nassinneqarsimallutik. Folketingimut qinersineq pissutigalugu akissut suli tiguneqarsimangilaq.

Suliniut nr. 7-imut aningaasat atugassanngortinneqarnissaat siunertaralugu danskit finansministeriligassaannik isumaqatiginninniarloqassaaq.

Takussutissiami 2026-mi sillimmatitut immikkoortitat annertussusaannik aamma 2027-2029-mi aningaasat atorineqanngitsut pillugit allaaserinninneq taamaalilluni suliniutit nr. 4-7 pillugit Danmarkimi

anigaasaqarnermut ministeri isumaqatigalugu ammarneqarnissaat pillugu naatsorsuutigisaqarnermik tunngaveqarpoq.

4.2 Napatitsinermut Siuariartortitsinissamullu pilersaarut 2 pillugu suliaassani najoqqutassat malitseqartinneri

Napatitsinermut Siuariartortitsinissamullu pilersaarut 2, aaqqissuuteqqitassatut salliutitassanik suliniutissanillu imalit ukiuni sisamani suliarineqartussa Naalakkersuisut juni 2025-mi akuersissutigaat, tulliuuttumi suut suliarineqassasut allassimapput:

- innuttaasut katitigaanerisigut allangornerit malitsigisaanik aningaasartuutit qaffaffigisaanni suliaasaqarfinnut aamma suliaasaqarfinnut immikkut salliutinneqartunut aningaasaqarnikkut periarfissaqartitsiniarluni pisortani ingerlataqarfinni aningaasartuutit nalinginnaasumik qaffasissusaanik annikilliliissasut,
- pisortat isertitaat amerlissasut, pingaarnertigut namminersortunut immikkoortumi sammisassaqartitsissasut, aamma
- imminut pilersorsinnaalernissamut piumassaseqalersitsinermik pilersitsissasut aamma atugarissaanerit inerisaanerillu peqataatitsiffiusut.

Napatitsinermut Siuariartortitsinissamullu pilersaarutip iluani iluarsaasseqqiffiusussat sisamaapput: 1) Ilinniartitaanerup aamma piginnaangorsaanerup qaffassarneqarnissaa, 2) Piujuartitsinermi ineriartorneq aningaasaqarnermullu arlalinnut tunngavilimmuut ikaarsaarneq, 3) Pisortat ingerlatsiviini siunissamut qulakkeerineq, 4) Akileraartarnermut aaqqissuussaanerup, ikiorsiissutit, ineqarnermut utoqqarnut suliaasaqarfiup aaqqissuuteqqinneri.

Sulinissamut najoqqutassap piviusunngortinnissaanut naleqquttuni attuumassuteqartuni ingerlaavartumik sulisoqassaaq. Anigaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut Napatitsinermut Siuariartortitsinissamullu pilersaarut aallaavigalugu politikikkut salliutinneqartunik suliniutinik arlalinnik imaqarpoq. Immikkoortoq 4.3 - 4.8-mi ataaniittumi sulinissamut najoqqutassiami suliniutit pingvaarutilli ilai maannakkut sammineqartut allaserineqarput.

4.3 Ilinniartitaanermut tunngasut

Napatitsinermut Siuariartortitsinissamullu pilersaarut 2-mi allaaserineqartut periusissiatigut anguniakkat pingaarnertit pillugit tapersersuisussanik ilinniartitaanikkut politikikkut anguniakkanik arlalinnik Ilinniartitaanermut periusissiaq 2024-2030 aqutigalugu Naalakkersuisut aallartitsimapput. Taamaattumik maannakkut piffissami suliniutit salliutinneqartut uku pingaartumik sulissutigineqarput:

1. **Inuusuttut sullinniakkat.** Periusissiap atulersinnissaanut aningaasat ilai annertuut sullitanut taakkununga atorneqarput. Suliniut "ATORFISSAQARTIPPATIGIT" suliniutinik aallartitsissutaavoq. Suliniut taanna immikkoortut aappaanniippoq, ilaatigut inuussutissarsiornermi immikkoortorpassuit ilai ilinniartunik/sulinermut sungiusartunik amigaatillit sammineqassallutik, ilaatigullu inuusuttut ilinniagaqarfinnut qinnuteqarnissaannik kajumissaarisooqassalluni. Suliniut qaammatini tulliuuttuni ilaatigut podcastit atorlugit nanginneqassaaq.
2. **Meeqqat atuarfianni ilitsersuineq.** Peqatigisaanik Naalakkersuisunut immikkoortoq pingaaruteqartoq tassaavoq meeqqat atuarfianni aamma tunngaviummik ingerlatsinermi ilitsersuilluni sulinermut siunnerfeqartut inassuteqaatit najoqqutassallu qulakkeerlugit ilitsersuinissamut periusissioinnissaaq, aamma ilitsersuisutut ilinniartitaaneq pisariaqartitsinernut taakkununga nutaanut tulluarsarneqassalluni. Sulineq taanna maannakkut ingerlavoq.
3. **Meeqqat atuarfiata inuusuttunullu ilinniartitaanerit akornanni ikaarsaarneq.** Meeqqat atuarfiata kingorna ilinniarfeqarfinniit inuusuttut anisanginnissaannik qulakkeerisussamik,

akerlianilli inuussutissarsiutinik assigiingitsunik misiliinissamut periarfissinneqarlutiaamma ilinniartitaanernik suliffissanillu ilisimasaqarnerullu toqqaasoqartalernissaanut tunngaviumik ingerlatsineq ilusilersorlugu siunnerfeqartumik sulisoqassaaq. Meeqqat atuarfiat pillugu inatsissamut siunnersummi nutaami peqatigisaanik siunniunneqarpoq inuussutissarsiorneq pillugu klassit aalajangersimasumik periarfissaalernissaat.

Ilinniartitaanermi toqqaannartumik inuusuttut affassa missaat ingerlaqqittannginnerannut, 20-25-nillu ukiullit inuusuttunut ilinniartitaanermik naammassisaqartannginnerannut atatillugu suliniut isigineqassaaq. Taamaattumik ilinniartitaanernut ingerlaqqinnissamut ikaarsaarfissap nukittorsarnissaanik aamma sulisoqarpoq, tassunga ilanngullugit inuusuttunut siunnerfigineqartunut immikkut suliniuteqarnikkut aamma danskit aamma kalaallit oqaasiisigut piginnaasanut, ilinniaqqinnissamut pingaaruteqartuusunut naleqqiullugu oqaatsitigut aporfiusinnaasut annikillisinnersigut.

4. **Meeqqat atuarfiannik naliliineq.** Ilinniartitaanermik ataqatigiinnerusumik eqaannerusumillu tunngaviup nukittorsarnissaanut meqqaat atuarfiata annertuumik naliliiffigineqarnera Naalakkersuisunit aallartinneqarsimavoq. Nalilersuinnermut ilaapput meeqqat atuarfiata pitsaassusaa, tassunga ilanngullugu ilinniartitsisutut ilinniartitaaneq, atuarfiup aqunneqarnera, siusinnerusukkut inassutigisanik kommunit malitseqartitsinerat kiisalu inuusuttut ilinniartitaanikku suliffissatigullu periarfissaannut naleqqiullugu ilitersuinikkut suliniut. Peqatigisaanik inuusuttut ilaasa amerlasuut soq atuarnerminnik ingerlaqqittannginnerinik immikkut misissuineq ingerlanneqarpoq. Naliliineq 2026-p qiteqqunnerani naammassissasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassanilu angusat periusissiamut tapiliussamut kiisalu ingerlataqarfimmi pilersaarummik suliassaqaarfimmilu iliuuseqarnissamut pilersaarusiornermik suliqaarnermut ilaassallutik.
5. **Ilinniarfeqarfinni aporfiusut anginerusut pinngitsoortinnissaat** Ilinniarfeqarfinni aporfiusartut pinngitsoortinniarlugit sulinnermut atasumik aaqqissugaanikkut atugaanerusut aamma sammineqarput. Ilinniartut ineqarfii pillugit ingerlataqarfimmi pilersaarut nutarterneqaaqqammerpoq maannakkulu akuerisassanngortinneqarluni, kingornalu tusarniutigineqassalluni. Ilinniarfeqarfinni illut pillugit ingerlataqarfimmi pilersaarummik suliqaarneq kingornatigut aallartinneqartussaassaaq, aamma taanna ingerlataqarfimmi pilersaarutit pillugit nalunaarummi naatsorsuutigineqarluni.

Taakku saniatigut suliffinni sungiusarnernu lærlinginullu inissanut periarfissat pitsaanerulersinniarlugit suliniutit arlallit aallartinneqarsimapput. Suliffimmi sungiusarnissamut ilitersuisutut sulineq qitiusumik ilinniarfintut nuunneqarsimavoq, ilitersuisunut pikkorissartinnerinik ingerlataqartartoq, atuarfiillu maannakkut suliffeqarfintut, suliffeqarfinni ulloqartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik suleqateqarnerit annertusarnissaannut ornigullu suliniutit aaqqissugaanerulernissaannik suliqaarlutik. Suliniutit taakku inuusuttut amerlanerusut aallartiinnaratik, kisianni inuussutissarsiutinut piginnaalersitsisumik ilinniartitaanermik naammassisaqartarnissaannut ataatsimut iluaqutaassapput.

Taakku saniatigut ilinniartitaanermut tunngasut pillugit inaarutaasumik aningaasartuutinik misissuineq utaqqineqarpoq (PER pillugu nalunaarusiatut taaneqartoq, suliassaqaarfimmi suleqatigiinnermut atatillugu EU-mit aningaasalersorneqartoq). Kalaallit Nunaanni ilinniarfeqarfinni ilinniartitaanerit pitsaassutsillu suliarinerisa qanoq pitsaanerulernissaannik inassuteqaatinik arlalinnik nalunaarusiaq imaqtartussaassaaq aamma Napatitsinnermut Siuariartortitsinissamullu pilersaarut 2-mi anguniakkanik annertunerusumik naammassisaqarnissamut qulakkeerissallutik.

4.4 Inuussutissarsiutigut ilusit assigiinngisitaarnerusut ineriartortinneri

Naalackersuisoqatigiit isumaqatigiissutaanni aningaasarsiornikkut piujuartitsisumik siunissaqarnerup qulakkeerneqarnissaa Naalackersuisunit anguniakkatut nalunaarutigineqarpoq. Tamanna pissaaq Kalaallit Nunaata namminersortut aningaasaliinissamut amerlanerusut pilerisutsilernerisigut aamma inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermik nukittorsaasinnaasunik, taamaalilluni namminersortuni ingerlataqarneq annertunerulerluni. Inuussutissarsiorneq politikikkut aalaakkaasunik sinaakkuteqarnissamik pisariaqartitsivoq, taamatullu aamma inatsisinik malittarisassanik erseqqissunik pisariaqartitsiviulluni. Inuussutissarsiateqarnikkut sulineq ersarissuutitsinermik paasuminassusermillu toqqammaveqassaaq, taamaaliornikkut innuttaasut aningaasaliisartullu nunanit allaneersut toqqissisimanermik, isumannaatsuunermik siumullu takorluuisinnaanermik misigisinnaaqullugit. Tamanna aamma inuussutissarsiornikkut ingerlataqarfinnut tamanut aamma ingerlataqarfiusunut aalajangersimanerusunut atuuppoq.

Ataaniittumi assigiinngisitaarnerusumik inuussutissarsiutit iluseqartut ineriartortinnissaannik siunertaqartut suliniutit salliutinneqartut takutinneqarput taamaalillunilu avammut niuernermit inuussutissarsiutit pingaarnersaanni, aalisarnermi tassungalu atasuni nunami tunngaveqarlutik inuussutissarsiutit iluini ineriartornermut naleqqiullugu sanngiinnginneruneq anguneqarluni.

4.1.1 Nuna tamakkerlugu aningaasaliinissamut periusissiamik piareersaaneq

Nuna tamakkerlugu aningaasaliinissamut periusissiaq Naalackersuisunit piareersarneqarpoq. Ingerlataqarfinni assigiinngitsuni pisortanit aamma pisortanit tapersorsorneqarlutik aningaasaliinerit annertunerusut tullerriarnissaannut tunngavissamik ataatsimoortumik tamanna tunngavissiisaaq.

Periusissiaq aamma Napatitsinermut Siuariartortitsinissamullu pilersaarut 2-mi malitseqartitsinissamut pingaaruteqartunut ilaavoq. Aningaasaqarnermik patajaannerusumik tamatigoornerusumillu, namminersortut naleqarnerulersitsinissaat aningaasaliinernullu atukkat pitsaanerulernissaat pillugu anguniakkamut taanna ikorfartuissaaq, siuariartornermik suliffinnillu pilersitsisinnaasoq siunissamillu ungasinnerusumi aningaasaqarneq pitsaanerulersillugu.

Periusissiamik pisariaqartitsineq ilaatigut appasinnerusumik ineriartornermut, aningaasartuutitigut tatisimanninnerup qaffakkiartorneranut sulilu aningaasaqarnerup annertuumik aalisarnermik pinngitsuuisinnaannginneranut atatillugu isigineqassaaq. Tassunga ilanngutissaaq aningaasaliinernut annertuumik pisariaqartitsineq, ilaatigut inissiaqarnermut attaveqaasersuutinullu tunngasut.

Peqatigisaanik immikkut ittunik avataaniit aningaasat utaqqineqarput, tassunga ilanngullugu danmarkimi naalagaaffimmik tunngaviusumik isumaqatigiissuteqarnermut aamma EU-miit aningaasaliinissamut tunngasunut atasut. Tamatuma ingerlataqarfinni assigiinngitsuni ataatsimoortumik tullerriarinissamik aningaasaliinernillu aqutsinissamik pisariaqartitsineq annertusivaa.

Periusissiaq aningaasaliinerit annertunerusumik inuiaqatigiinni aningaasaqarnermut taakku sunnuteqarneri aallaavigalugit tullerriarnissaannut iluaqutaassaaq, taakku aningaasaqarnermut patajaannerusumut taakkulu ingerlataqarfinni pilersaarutitut ataqatigiinneritut iluaqutaassallutik. Aamma suliniutit qanoq siuarsimatiginerinik, qanoq akeqarnerinik, naammassineqarsinnaanersullu taakkunala suut aarlerinartuunersut sillimaffigineqassallutik.

Periusissiaq aamma namminersortut aningaasaliineritut sinaakkutissanik pitsaannerusunut iluaqutaassapput. Tamanna ilaatigut pissaaq annertunerusumik ammasumik pissuseqarnikkut aamma atukkat siumut naatsorsoruminarnerisigut. Periusissiaq aamma aningaasaqarnermi napatitsilersinnaasuni inuussutissarsiutini aningaasaliinernut tapersersuissaaq. Tamanna

pingaartumik aatsitassarsiornermut, nukimmik suliffissuaqarfiit atuinerinut takornariaqarnermullu atuuppoq.

Kalaallit Nunaannut tunngatillugu Den Europæiske Investeringsbankimik (EIB) isumaqatigiissuteqarsinnaanermut sinaakktissat qulaajarnissaannut sulineq aallartinneqarpoq. Sulineq nuna tamakkerlugu aningaasaliinerit pillugit periusissiassap piareersarneranut atatillugu isigineqassaaq siunissamilu aningaasalersuinissamut tunngavissat pitsaanerulernerinut suliniutillu aningaasaliiffiusinnaasut piareersarnerinut iluaqutaasinnaalluni. Piffissami maannakkut aqquataasinnaasoq qulaajarneqarpoq, alloriaqqinnissallu erseqqinnerusumik eqqartuinissanmik aalajangiinissanillu tunngaveqartussaallutik.

Naalackersuisut taamaalillutik aningaasaliinerit annertunerusut tullerriaarnissaannut ataatsimoorussamik tunngavissamik ineriartortitsinermik 2026-mi ingerlatseqqissapput aamma suliniutit attuumassuteqartut taakkulu killiffii pillugit takussutissamik pilersitsissallutik. Sulineq ilaatigut attaveqaasersuutini, nukissiornermi inuussutissarsiutinillu ineriartortitsinermi aningasaliinerit akornanni aamma piginnaasani, sulisinnaasuni, piginnaasaqarfinni pilersaarutaasumillu ataqatigiissaarinermi tunngavigisani pisariaqartuni ataqatigiittoqarneranik nukittorsaassaaq. Sulineq aamma annertunerusumik ammasumik pissuseqarnermut iluaqutaassaaq taamaalillunilu aalajangersimasutigut tullerriaarinernut pitsaanerusumik tunngavissiissalluni. Tamanna avataaniit aningaasanut aamma aningaasanut inatsisissamut siunnersuutissamut naleqqiullugu atuutissaaq. Taamaalilluni sulineq aamma Napatitsinermut Siuariartortitsinissamullu pilersaarut 2-mi politikikkut anguniakkanut tapersersuissaaq.

4.1.2 Inuussutissarsiuteqartut akileraartarnerini aaqqissusseqqinneq

Maannakkut piareersarneqartumi naalackersuisoqatigiinnermut isumaqatigiissut tunngavigalugu inuussutissarsiuteqartut akileraartarnerini aaqqissusseqqinneq pillugu tunngavinnik aalajangersaallutillu sulinerup ilaanut angunikkani Naalackersuisut aalajangersaasimapput.

Inuussutissarsiuteqartut akileraartarnerini aaqqissusseqqinnermi anguniakkat arlaliupput. Anguniagaq qituisoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni aningaasaliinissap pilerinarnerulernerata qulakkeerneqarnissaa. Aaqqissusseqqinnerup aamma aallarnisaasunut atukkat pitsaanerulernissaannut aamma pisariaqanngitsumik allaffissornerup annikillisinnissaanut iluaqutaassaaq.

Inuussutissarsiortuni soqutigisaqartunik ataatsimeeqateqartoqarsimavoq, tamatumalu kingorna inuussutissarsiortunit toqqarneqartunik tunuliaqutissanik pilersitsisoqarluni. Tunuliaqutaasunik ataatsimiittoqarsimavoq, aaqqissusseqqinnermut siunnersuutissaaq aalajangersimasooq sulinerullu ingerlaqqinnissaa eqqartorneqarsimallutik.

Tamanna tunuliaqutaralugu misissueqqissaarluni sulineq aallartinneqarsimavoq, misissueqqissaarnermi atugassanik paasissutissanik pissarsiniartoqassalluni. Tamatuma nanginnerani siunnersuutini aalajangersimasunik piareersaasussanik suleqatigiissitamik pilersitsisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Sulinerup naammassineqarnera peqatigalugu siunnersuutit inassuteqaatillu katersorneqassapput politikikkullu suliarisassanngorlugit saqqummiunneqassallutik.

4.1.3 Takornariartitsinermik inuussutissarsiut inuussutissarsiutitut napatitsisutut

2026-imut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu inuiaqatigiit imminut napatinnerusut pillugit anguniakkamut atasumik takornariaqarnikkut ingerlataniit isertitatigut tunngaviit nukittorsarneqarnissaat pillugu politikikkut kissaateqarneq saqqummiunneqarluni. Peqatigisaanik ineriartorneq ima pissalluni pijuartitsisumik takornariaqarnikkut ineriartortitsisoqarluni aamma najukkani inuiaqatigiinni pissutsit piginnaasallu eqqarsaatigineqarlutik.

Takornariaqarnikkut ingerlatat akileraarusersornerisa pitsaanerulernissaanik pisariaqartitsisoqarnera illuatungeriinnit isumaqatigiissutigineqarpoq. Aaqqissuusseqqinnissaq aaqqissuunneqassaaq taamaalilluni iluanaarutit qaffannerisigut ataatsimut isigalugu iluaqutaalluni, peqatigisaanillu takornariaqarnermik ingerlataqarfimmi oqimaqatigiissumik piujuartitsisumillu ineriartornermik ikorfartuilluni.

Innuttaasut takornariaqarneq aammalu takornariaqarnermik ineriartortitsinermut tunngatillugu innuttaasut nuna tamakkerlugu Visit Greenlandimit Epinion suleqatigalugu isumasiorneqarsimapput. Misissuinerup inernera 2026-p aallartinnerani tamanut saqqummiunneqarpoq. Misissuinikkut siunissamilu ukiukkaarumik misissuisarnissat aqutigalugit innuttaasut misigisaat naatsorsuutigisaallu malinnaaffigineqarsinnaassapput, taamaasiornikkullu pingaarnersiunerit, oqaloqatigiittarnerit siunissamilu takornariartitsinerup innuttaasunut pinngortitamullu akornngutaanngitsumik ineriartortinnissaanut aaqqiissuteqarsinnaanissat pinsinnaalissallutik.

Misissuinikkut qanittukkut tamanut saqqummiunneqartukkut takuneqarsinnaavoq takornariat innuttaasunut kulturitsinnillu ataqqinnippalaartumik pissusilersortartut innuttaasunit isumaqarfigineqartut, takornarialli sorliuneri apeqqutaasartorujussuusooq.

Takornariat timmisartumik tikittartut akissuteqartut naapertorlugit ataqqinninnerpaasarput. Takornariartaatit mikinerusut atorlugit tikittartut innuttaasunit ajunngitsumittaaq misigisaqarfigineqartarput, takornarialli takornariartaassuit atorlugit tikittartut assiginninnerusunik isumaqarfigineqartarlutik.

Tamanna pingaartumik umiarsuarnut takornariartaatinut atuuppoq, aqunneqarnerusumik ineriartortitsisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqartoq naliliisoqarluni. Aaqqissuusseqqinnermik sulineq inuussutissarsiutip patajaatsunik siumullu naatsorsuutigineqarsinnaasunik sinaakkutitigut piumasaaqatit pisariaqartitsinera eqqarsaatigineqassaaq. Siumut ingerlasumik sulinermik Naalakkersuisut ingerlataqarput ukununnga sammisunik:

- umiarsualivimmiinnermik akitsuutinut umiarsuarnilu takornariartaatini ilaasunut akitsuutinut allatut periarfissaasinnaasunik qulaajaaneq, tassunga ilanngullugit siunnersuutit aalajangersimasut, allaffissornikkut kingunissai atulersinneqarnissaannullu piumasaaqatit, kiisalu
- taamaaqataanik unnuinermi akitsuutinut tunngasunik qulaajaaneq.

Qulaajaaneq takornariaqarnermi periusissiami anguniakkanik aallaaveqassaaq naatsorsuutigineqarlunilu takornariaqarneq annertunerusumik aqunneqarluni ineriartornerup ikorfartorneqarnissaa naatsorsuutigineqarluni, taamaalilluni nunaqqatigiinnut attaveqaasersuutitigullu artukkiinerit killeqartinneqarlutik, naleqarnerulersitsinerlu annertunerusumik inuiaqatigiinnut iluaqutaalluni.

Peqatigisaanik akitsuuteqartitsinerit ilusaannik allanngineq inuussutissarsiuteqartunik oqaloqateqarnikkut ilusilersorneqarlutik aamma nunani tamalaani misilittakkat aallaavigineqarlutik, tassunga ilanngullugit ammasumik pissuseqarneq, alliaartuaaqatigiinneq aamma iluanaarutit naleqquttumik atorneqarnissaat pillugu tunngaviit. Takornariaqarnermut attuumasunik attaveqaatini piginnaasallu ineriartortinnerini aningaasaliinerni tulluurtumik annertussuseqartumik ikorfartornerinik annertunerusumik isertitaqarnerunissaq pingaartinneqarpoq, tamannalu ingerlataqarfiup ineriartortinnerani inatsisinut naapertuunneranik, uummaarissumik sunniuteqarnerit siuarsarnerinut pitsaassutsillu qulakkeernerinik iluaqutaasinnaasut.

Inuussutissarsiutip ineriartortinneranut siunissamut ungasinnerusumut patajaatsunillu sinaakkuteqarnerata qulakkeerneqarnissaanik siunertaqartumik takornariaqarnermut tunngasuni akitsuutitigut ataatsimut aaqqissuusseqqinnissaq pillugu immikkut politikikkut isumaqatigiissusiortoqartariaqarluni. Naalakkersuisut taamaammat suliap ingerlateqqinneqarnissaanut atatillugu politikikkut tamanna pillugu oqallittoqarnissaanut aggersaaniarput.

4.1.4 Aatsitassarsiornerup ineriartortinnera

Nunarsuup kitaani aatsitassanut pinngitsoorneqarsinnaanngitsunut naleqarnerulersitsinissamik kissaateqarneq Kalaallit Nunaannut periarfissaasinnaavoq. Taamaattumik ilaatigut aatsitassanut paasissutissat, pilerisaarineq il.il. pitsanngorsarnerisigut Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermut tunngasut pitsanngorsaaffiginissaannut Danmark, Frankrig, EU aamma Canada suleqatigineqarput.

Kalaallit Nunaat 2023-mi EU-mik isumaqatigiissuteqarnermut uppersaat aamma Canadamik Joined Letter of Intent 2026-mi kiisalu frankrigimi ujarassiornikkut sullissivimmik (BRGM) teknikikkut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut atsiorneqarput. Aatsitassanit EU-p pinngitsoorsinnaanngisaanit 34-usunit 25-t USA-llu pinngitsoorsinnaanngisaanit 50-iusunit 43-t Kalaallit Nunaanni piupput.

Misilittakkat naapertorlugit suliassaqarfimmi ilaatigut aningaasalersuinissaq pillugu ajornartorsiuteqartoqartarpoq. Taamaattumik nunanik aatsitassanik eqqussuisartunik, nunat marluk aamma nunat arlallit akornanni oqaloqatigiinnissaq kiisalu piginnaatitsissummik pigisaqartut, aningaaseriviit naleqalersitsisunilu soqutigisaqartut allat oqaloqatiginissaat isiginiarneqarnerulerput. Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaannut aningaasaliissutit maannakkut pingaartumik ingerlatseqatigiiffinit minnerusuneersuusut amerlisarniarlugit aatsitassarsiornermik ingerlatseqatigiiffinit aningaasaatilissuarnut toqqaannartumik nittarsaasoqartuarpoq.

Naalackersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissut naapertorlugu, nunanit allanit aningaasaliisartunik pilerilersitsiniarluni suliqaarneq annertusarneqassaaq, soorluttaaq nunanik aatsitassanik eqqussuisunik suleqateqarneq annertusarneqassasoq. Ingerlatseqatigiiffinit ujaasisartuniit aningaasaliisarnarit siuarsarniarlugit ujarassiornermi ilisimatuussutsikkut paasissutissat pitsaalluinnartut nutaat pissarsiarineqalersinnaaneri suliarineqarput. Tassunga atatillugu paasissutissanik taamatut ittunik nuna tamakkerlugu 2026-m i katersinissamut periusissaq ineriartortinniarlugu BRGM peqatigalugu suliniutissat pilersaarusiorneqarput. Taakku saniatigut De nationale og geologiske undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) suleqatigalugu qulaajaanissamut pisarnertut suliniuteqartoqarpoq, aamma EU-mi ilisimatusarnikkut sulinerit aqqutigalugit paasissutissat nutaanerpaat katersorneqassallutik.

Aatsitassarsiornerup annertusiartorsinnaaneranut Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit pitsaanerpaamik piareersarniarlugit suli KTI Aatsitassarsiornermut atuarfik suliffissuillu akornanni oqaloqatigiinneq ingerlanneqarpoq. Siunertaq tassaavoq Kalaallit Nunaanni suliallit periusissiatigut suliffissuaqarnermi atorneqarsinnaanissaat.

Misissuinerit ilisimatusarnikkullu sulinerit assigiinngitsut aatsitassarsiornermi ingerlatat annertusiartornerisa piujuartitsisuunissaat ikorfartuinissaallu siuarsarpaat. "Kalaallit Nunaata Aatsitassarsiornermi periusissiaani 2025-2029"-mi nutaami ukiut aappaanni malunnaatilimmik immikkut sammeneqartuni assigiinngitsuni ukunani immikkut siuariartoqarsimavoq:

- Pijuartitsineq inuiaqatigiillu
- Aningaasaliinissamut sinaakkutit pilerinartut
- Aatsitassat pisariaqartinneqartut
- Assiliorneq nunallu pissusaa pillugu paasissutissat

4.1.5 Suliffeqarfissuarni siunertanut erngup nukinganik nukissiornissamut periarfissanik atuineq

2021-mi ukiakkut ataatsimiinnermi Naalackersuisut Tasersiami eqqaanilu sumiiffinni erngup nukinganik nukissiorfiiltoqarnissaata nittarsaannissaanut suliariumannittussarsiornissaanullu pilersaarusiornissamik peqquneqarnissaat Inatsisartut akueraat, UPA2021/85 takuuk.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik aningaasaliisinnaasunik nittarsaassineq pillugu ingerlaavartumik 2025-mi oqaloqateqarpoq kiisalu erngup nukinganik nukissiornissamut periarfissat amerlasuut pingasut taakku suliariumannittussarsiornissaannut suliaqarnermut ikorsiiniarluni pisarialinnik misissueqqissaarsimalluni. Matumani ilaatigut uku eqqaaneqarsinnaapput:

- Erngup nukingatigut periarfissaasinnaasut pillugit neqeroortitsinissamut atatillugu naalakkersuisunit pissarsiassat ilusissaannik toqqaanissaq pillugu politikikkut aalajangiisoqarnera.
- Avatangiisitigut paasissutissat amerlanerusullu nutarterneqarneri.
- Pilersaaruteqarfiusumi avatangiisinut pinngortitamullu atatillugu mianersorfiusussanik takutitsisunik avataaneersuniit misissueqqissaarneq.
- Ingerlatseqatigiiffinnik soqutigisaqartunik ingerlaavartumik oqaloqateqarneq.
- Neqeroorteqarnissamut piukkunnaateqartunik toqqaanissap, 2026-mi aasami ammarneqartussap, ingerlanneqarnissaa pillugu pilersaarut nutaamik piffissalersorneqarsimasoq.
- Niuerfinnik oqaloqateqarneq tunuliaqutaralugu neqeroortitsineri allagaatit tulluarsarneqarneri.
- Suliniut pillugu aningaasartuutissanut missingiutip nutarterneqarnera.
- Islandimi *Arctic Circle Assembly*mi aamma Bruxellesimi ataatsimeersuarnermi *Investment*imi peqataaneq.

2026-mut aningaasanut inatsimmut atatillugu suliap oqartussatigut sularineqarnerata ilaata aningaasalersornissaanut aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq. Aningaasat EU-mi suliniummit "*Mingutsitsinngitsumik Ineriartorneq*" immikkoortinneqarput, mingutsitsinngitsumik ingerlatsinerup tapersorneratigut Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerata aalisarnermut suliassaqarfimmit avammut nioqquteqarnermut isumalluuteqarpallaarunnaarnissaanut iluaqutaassapput.

4.1.6 Carbon Capture and Storage (CCS)

Carbon Capture and Storage (CCS) inuussutissarsiorfissatut nutaatut piukkunnaateqarpoq. Kalaallit Nunaanni CCS-imi CO₂ nunap ataanut assanneqassaaq, tassani ujarannguutissalluni. Tassunga allaanerusumik CO₂ ileqquusumik CCS-mi gassi periutsitut uuliaqarfiusimasuni imaluunniit gasseqarfiusimasuni toqqorneqassapput. Kalaallit Nunaanni periuseq taamaattumik immikkut soqutiginaateqarpoq, tassa CO₂ ujarannguuttoq silaannarsuarmut takuneqarnani anillassinnaangimmat.

EU aamma suliffeqarfik CarbFix suleqatigeqqissaarlugit misissuinerit neriunaateqartut assigiinngitsut naammassineqarsimapput, tassunga ilanngullugu pilersaarutip tamarmiusup nassuiarneqarnera. Taakku saniatigut Qeqertarsuup eqqaani 500 meterit sinnerlugit 2025-mi marlunnik qillerisoqarsimavoq, aatsitassani kemimi malunniutaasinnaasut siunertarlugit De nationale og geologiske undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) peqatigalugu maannakkut misissorneqartut.

4.5 Pisortat ingerlataqarfiata siunissamut isumannaarnera

Pisortani pingaarnertut suliassat aaqqiiffinerisa siunissamut qulakkeernissat anguniarlugu pisortani ingerlataqarfiit tamarmiusut ataatsimoortillugit isiginissaat Naalakkersuisunit pingaartinneqarpoq. Namminersorlutik Oqartussat kommunillu taamaalillutik suliassaqarfinni amerlanerpaani suliassat inerneqarnerini annertunerusumik annikinnerusumilluunniit illugiillutik imminnut pinngitsoorsinnaanatik. Pisortani ingerlataqarfiup siunisami ilungersunartunut periarfissallu tulluarsarneqarnissaat pillugu anguniagaq pingaaruteqarluinnarpoq, ilaatigut innuttaasuni innuttat katitigaanerisigut annertuumik allangornerit eqqarsaatigalugit, nalinginnaasumik aningaasartuutitigut tatisimanninnerup

annertusinerata saniatigut, ilaatigut ingerlataqarfiit akornanni isumalluutit nuunneqarnissaannik tunngaveqartussaq, ilaatigut inuttassatigut inissisimanikkut tatisimannittussaq.

Tamatumani allaffissornikillisaaneq, piginnaangorsaaneq, silassorissuusiamik atuinermik annertusaaneq, digitalingorsaaneq aamma ataatsimut sullissinernik ineriartortitsineq kiisalu siunertaqarfiani ataatsimut suliassanik isumaginninneq malittassaaq. Peqatigisaanik aaqqissuusseqqinnermi imminermut tunngasuinnarnik eqqarsarnek qimanneqassaaq, tamanulli sammisumik oqartussaaffiit ingerlatsiviuillu akimorlugit suleqatigiinnermik siursaasoqassaaq.

4.5.1 Pisortani ingerlataqarfinnik aaqqissuusseqqinneq

Naalackersuisut taamaattumik aaqqissuusseqqinnissamut ataatsimiititaliamik pilersitsinissaq aalajangiussimavaat, aaqqissugaanikkut allaffissornikkullu aaqqissuusseqqinnikkut aningaasaqarnikkut qanoq periarfissanik pilersitsisoqarsinnaaneramik aalajangersimasunik tulleriarneqartunillu inassuteqaateqartussaq, peqatigisaanillu pingaarnertut suliat ingerlatiinnarneqarlutik nukittorsarneqarlutillu.

Aaqqissuusseqqinnissamut ataatsimiititaliaq ilaatigut:

- Qitiusumik allaffissuup ilusaanik sulisoqarneranillu nalilersuissaaq, tassunga ilanngullugit oqaluttuarisaanermi ilassutaasimasut marloqiusamillu ilusiliisimanagerit paasisaqarfigalugit, ilaatigut allatut tulleriarinissamut pisariillisaanissamullu siunnersuuteqartitsisinnaasut.
- Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit akornanni suliassat agguarnerinik misissuueqqaarneq aamma pisortat ataatsimoorlutik suliassanik inaarinninnissaannik periarfissanik nalilersuissaaq.
- Ataatsimiititaliap sulinera PA-mi aaqqissuusseqqinnermilu suliat allat aamma lluseq pillugu ataatsimiititaliassami ataqatigiissaaqqinnissaa naatsorsuutigineqarpoq.
- Malittarisassat pisariillisaaffigerisigut digitalingorsaannikkullu pisariillisaasoqarnissaanik siunnersuuteqarneq, suliassap inaarinnissaata ilaani silassorissuusiamik atorlugit.
- Taakkununga politikikkut isummertoqarpat ataatsimiititaliap inassuteqaanut malitseqartitsinissamut atulersitsinissamullu akisussaasumik aaqqissuusseqqinnermi immikkoortumik aalajangersimasumik siunnersuuteqarneq.

Ataatsimiititaliap sulinini 2026-mi ukiup affaani siullermi aallartissavaa piffissallu qiteqqunnerani ingerlaannartumik iluanaarfiusinnaasunut aalajangersimasumik siunnersuuteqarluni nalunaarusiamik ataatsimik arlalinnilluunniit tunniussisarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, aningaasanut inatsisissamut siunnersuutip piareersarneqarnerata suliarineqarsinnaasut ilaatigullu ilaatinneqarsinnaasut. Aaqqissuusseqqinnissamut siunnersuut inaarutaasoq tamarmiusorlu naatsorsuutigineqarpoq 2027-p naanerani / 2028-p aallartinnerani naammassineqarsinnaasoq.

4.5.2 Pitsaanerumik aningaasaqarnikkut aqutsineq

Pisortat ingerlataqarfiata siunissamut qulakkeerneqarnerani aningaasaqarnikkut aqutsinerup nukittorsarnissaanik tunngaveqassaaq. Pisortat aningaasaqarnerat patajaatsoq ammasumillu pissuseqarfiusoq erseqqissumik piareersarnermik, ingerlaavartumik malinnaanissamik aamma politikikkut anguniakkat, aningaasaliissutit piviusumillu suliassanik inaarinninnerit akornanni qanittumik ataqatigiittoqarnissaanik pisariaqartitsivoq.

Piffissamut 2025-2027-mut aningaasaqarnikkut aqutsineq pillugu iliuuseqarnissamut pilersaarummik Naalackersuisut taamaattumik suliaqarput, Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu ataqatigiinnerumik ammasumillu pissuseqarluni aningaasaqarnikkut aqutsinissamut ikorfartuisinnaasoq.

Sulinerup ilaatigut aqutsisut paasissutissiisarnerat, malitseqartitsisarneq aarlerinartunillu isumaginnittarnerit nukittorsassavai kiisalu suliassaqarfinni pingaaruteqartuni paasissutissatigut

tunngaviit pitsaanerulersillugit. Tassunga ilanngullugit suliffeqarfiup iluani kukkunersuineq, pisortat pisiortornerat, kommunimi aningaasaqarneq, akileraarutitigut akiitsut, piffissamut akunnattumik siumut naatsorsuinerit, angusassat pillugit pilersaarutit aamma ammasumik pissuseqarnerusumik missingersuutitigut immikkoortiterinerit, tassunga ilanngullugu sanaartornermut tunngasut. Taakku saniatigut tulleriarinissamut tunngaviup nukittorsarneranut sulinermut atasumik ilinniartitaanermut tunngasuni aningaasartuutit misissuineq naammassineqassaaq, aamma immikkoortoq 4.3-mi eqqaaneqartoq.

Iliuseqarnissamut pilersaarut 2021-2027 pillugit peqatigiinnermik isumaqatigiisummi Europa-Kommissioni suleqatigalugu ilaavoq, pisortat aningaasaqarnerannik aqutsinermi siuariartoqarneranik uppersaasoqarnissaa piumasaqaatigineqarluni. Aningaasaqarnikkut aqutsinerup nukittorsarneqartup politikikkut tulleriarinerit pitsaanerulernerinut ikorfartuivoq aamma suleqatigisanik avataaneersunik oqaloqateqarnermi tatiginarnerunermik ammasumillu pissuseqarluni tunngaveqarnermut iluaqutaalluni.

4.5.3 Peqqinnissaqarfik pillugu immikkut

Peqqinnissaqarfik pillugu isumaqatigiilerneq 2023-meersoq peqqinnissaqarfimmu tunngasut ineriartornerinut pingaarnertigut politikikkut sinaakkutitut ukiuni kingullerni atorsimavoq. 2025-mi naalackersuisoqatigiinnermi isumaqatigiissutikkut isumaqatigiilernerup annertusineqarnissaa Naalackersuisunit aalajangiiffigineqarpoq. Sulineq aallartereerpoq 2026-llu qiteqqunnerani naammassineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Peqqinnissaqarfik pillugu isumaqatigiilernerup nutaap annertusineqartullu aningaasalersornera annertuutigut 2026-mi peqqinnissaqarfimmu tunngatillugu Danmarkimi sinaakkutitigut isumaqatigiisummut annertuutigut pituttorsimavoq.

Peqqinnissaqarfiup aningaasaqarnera ukiuni arlalinni tatisimaneqarnera annertusiartorsimavoq. Sulisussarsiornikkut sulisullu aalajangiussimanissaannut ilungersuuteqarnerit malitsigisaannik aningaasartuutit qaffassimapput, taartaasartunut aningaasartuutit qaffakkiartornerinik kinguneqartoq, kiisalu nakorsaatinut, napparsimasut assartornerinut nunanilu allani katsorsaanernut aningaasartuutit qaffakkiartorlutik. Utoqqaat amerliartuinnarlutik innuttaasuni katitigaanerit allanngorneri katsorsaanissamut peqqinnissakkullu sullissinernik annertusiartuinnartumik suli pisariaqartitsisoqalerneranut tapertaasimapput. Peqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliarisup isumaliutissiisutaani uparuarneqarsimavoq peqqinnissakkut aningaasartuutit pisortat aningaasaqarnerannin annertusiartortunut ilaasut, taamatullu ineriartorneq ingerlaannassasoq. 2025-mi aningaasartuutitigut tatisimaneqarneq 66 mio. kr.-nik annertunerusumik atuinermik inerneqarsimavoq. Ilungersunartuusut immikkut aningaasanik pilersuisoqarneratigut taamaallaat aaqqiiffigineqarsinnaanngillat, kisianni aamma tulleriarinikkut aaqqissugaanikkullu suliniuteqarneratigut.

Naalackersuisut aamma danmarkimi naalagaafiup akornanni peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissutip ilaani 9. februar 2026-meersumi piffissamut 2026 - 2029-mik aningaasatigut sinaakkutissanik immikkoortitsisoqarsimavoq, 2026-mi 185 mio. kr.-nik annertussuseqartut danmarkimi napparsimmavinni kalaallit napparsimasut katsorsarnerinut atugassat. Sillimmatitullu suli 15 mio. kr.-t allat immikkoortinneqarsimallutik. Aningaasat danmarkimi aningaasanut inatsimmiit ukiumut peqqinnissaqarfimmu immikkoortitat ilaapput piffissamut 2025-2028-mut 35 mio. kr.-usut kalaallit napparsimasut Danmarkimi katsorsartinnerinut ikorfartuutaasussat. Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmu sipaarutaasut missingersuutini oqimaaqatigiissitsinerimut, aserfallatsaaliinikkut pisariaqartitsinerinut, nappaatip suussusersineranut assilliissutit nutarnerinut, pilersaarusiornermut paasissutissaasiviullu pitsaanerulersinnerinut, qarasaasianut, peqqinnissaq pillugu isumaqatigiilernerup annertusineqarneranut kiisalu siunissami aningaasartuutitigut tatisimaneqalersinnaanerup isumaginnissaanut atorineqassasut siunnersuutigineqarpoq.

Peqqinnissaqarfimmi ineriartorneq pillugu ataatsimoortumik siunissamullu ungasinnerusumut pilersaarusionermut tunngavissisussat suliniutiit arlallit aallartinneqarput. Makku ilaapput:

- Peqqinnissaqarfiup ingerlatsivittut kukkunersiorfiginera, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik suleqatigalugu naammassineqartussaq. Siunertaq tassaavoq aningaasaqarnikkut aqutsineq, piginnaasanik atuineq, isumalluutiniq atuineq aqutsisunilu paasissutissiisarneq suliatigut illersorneqarsinnaasumik aningaasaqarnikkullu piujuartitsisumik ingerlatsinersoq pillugu naliliinissaq. Kukkunersuinerimi aqutsinikkut isumalluutitigullu iluaquteqarnikkut ilungersunartunik annertuunik paasinnittoqassaaq, taakkununga pissutaasut pingaernerit naliliiffigineqarlutik.
- Peqqinnissaqarfiup ilusaanik sulineq, ullutsinnut naleqquttumik aaqqissugaanikkut ilusissamik inassuteqaateqartussaq aamma peqqinnissakkut sullissinerup tamarmiusup nunami pissutsinut, sulisussarsionermut tunngavigisanut innuttaasullu katitigaanerisigut ineriartorneqarnermut tulluarsassalluni. Inernerit peqqinnissaqarfik pillugu sanaartornissamut pilersaarutissamut ilaatinissaa naatsorsuutigineqarpoq.
- Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiilernerup nutaamik annertusinissaata piareersarnera, ilaatigut 2023-mi Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiilernerimik tunngaveqartoq, ilaatigut tassangaannartumik napparsimalernerit, kræftimik katsorsaanerit tarnikkullu nappaatilinnut tunngasut nukittorsarnerinik isumaginissaaq.

Tunngaviusumik isumaqatigiissutip piviusunngortinnissaa pillugu isumaqatigiissutip ilaanut aamma naafferaattumik aaqqissuunnermik taaneqartoq ilaatippaa. Naafferaattumik aaqqissuussineq naapertorlugu 2026-mi 10 mio. kr.-t aamma piffissami 2027-2029-mi ukiukkaartumik 15 mio. kr.-t danmarkimi aningaasanut inatsimmi immikkoortinneqarput Danmarkimi peqqinnissaqarfinni sulisunut taarsigassarsiatut.

Peqqinnissaqarfiup iluani napparsimasut naammagittaalliuuteqarsinnaanerit taarsiiffigineqarsinnaanerallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni, 2025-mi atulersinneqartumi, taarsiinerit pillugu aalajangiinerit amerlassusaat qaffakkiartorsimapput. Inatsit nutaaq taarsiisoqarnissanut tunngaviusinnaasut nalilersinnissaannut innuttaasut periarfissaqarnerat pitsaanerulersinneqarpoq aamma peqqinnissakkut sulinerit ingerlatsivinnilu inatsisitigut qaffasissuseqartumik suliassat suliarineqartarnissaat qulakkeerneqarluni. Inatsisip atulersinnerata kingunerisaanik taarsiissutit akilernissaannut aningaasanut inatsimmi konto qaffanneqarpoq aningaasartuutit qaffakkiartornissaat illuatungilerniarlugu.

4.5.4 Innarluutilinnut tunngasut immikkut

2025-mi naalackersuisoqatigiinnikkut isumaqatigiissummi innarluutilinnut tunngasuni aaqqissuusseqqinnermik sulineq Naalackersuisunit nangingneqassaaq. Inuit innarluutillit ikorfartornissaat pillugu Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut 2024-meersoq marts-april 2026-mi nutarterneqarsimalluni tamanut ammasumik tusarniutigineqarpoq.

Siunnersuummi Tiliuumit peqatigiiffinniillu inunnik innarluutilinnik sinniisoqartuniit kissaatigisat ilaatigut akueriniarneqarput, inuit innarluutillit amerlanerusut inuiaqatigiinni akuutinnerulernissaat pillugu. Siunnersuummi aamma meeqqanut inersimasunullu innarluuteqartunut ilaqaatasunut atukkat pitsaanerulersinniarneqarput. 2027-mut aningaasanut inatsisissamut siunnersuutip piareersarneranut aamma kommunini ataatsimoortumik tapiissutit pillugu isumaqatigiissummut atasumik siunnersuutip aningaasalersornissaannut isummertoqassaaq.

4.5.5 Meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneq pillugu immikkut

Naalakkersuisut avataaneersumiit Deloittemit misissueqqissaarnerup "Meeqqanik inuusuttunillu inissiisarnernik aningaasartuutunik misissueqqissaarnermik" taaguutillip nanginnerani meeqqat inuusuttullu inissineqartarnerinut pisortat aningaasartuutaasa annikillisinneqarnissaannut iliuuseqarnissamut pilersaarutissamut missingiut akuerisimavaat, kommunit peqatigalugit naammassineqartussa. Upernaap ingerlanerani kommunit peqatigalugit suleqatigiinnissaq naatsorsuutigineqarpoq, taamaalilluni iliuuseqarnissamut pilersaarut inaarutaasoq 2026-mi aasakkut tunniunneqarsinnaalluni.

Iliuuseqarnissamut pilersaarummi suliniutit allaaserineqartut tunngaviusumik Naalakkersuisunit akuerineqarput, pilersaarutip aningaasalersornissaanut sulinissamut aamma kommunit peqatigalugit erseqqinnerusumik isumaqatigiissuteqarnissamik aalajangersimasumik aallaaveqartussa.

Iliuuseqarnissamut pilersaarummi suliniutissat tallimat tassaangallarput:

1. *Paarsisarnermut akissarsiat qaffannerisigut ilaqutariit paarsisartut pillugit pissutsit pitsaanerulersinneri*

Ilaqutariinnik paarsisartunik sulisussarsiorneq aalajangiussimanissaannillu ikorfartunissaq siunertaralugu ilaqutariinnut paarsisartunut aningaasaqarnikkut kajumissaatit pitsaaneruset.

2. *Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik imminut pigisunik aningaasaqarnikkut nakkutiginninneq sakkortunerusoq*

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik imminut pigisunik aningaasaqarnikkut nakkutiginninneq aaqqissugaasoq, ullormut unnuamullu akigititat ullumikkut namminersorlutik oqartussanit pigineqartut ulloq unnuarlu paai akigititanit malunnartumik qaffasinnerullutik.

3. *Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit imminut pigisut akigititaannik kommunit isumaqatigiinniartarnerisa nukittorsarnissaat*

Inissiinernut aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit aningaasaqarnerinut atatillugu immikkut ilisimasaqartunik kommunit isumaqatiginninniartarnerinut atatillugu tapersersuisarnerit pilersinneqarneri.

4. *Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni imminut pigisuni ullormut unnuamullu akigititat pillugit annerpaamik killiliinerit eqqunneqarneri*

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni imminut pigisuni ullormut unnuamullu akigititat annerpaamik qummut killilernerqarneri, akigititat sullitanut attuumassuteqartunut agguarneqarlutik, meeqqanik inuusuttuniluunniit ataasiakkaani ikorfartuinissamik katsorsaannissamillu pisariaqartitsinerni malunnaatilimmik assigiinnginnernut sapinngisamik naapertuuttut.

5. *Kalaallit Nunaanni inissiinernut qitiusumik aningaasat immikkoortitat qaffanneqarneri*

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni imminut pigisuni immikkut suliniutinut ikorfartuinermilu tiiminut aningaasartuutunik aqutsinerup pitsaanerulernissaata immikkut sammineqarnera. Kommunit suleqatigalugit tamanna pillugu tulluurtumik aaqqiinermik nassaartoqassaaq.

4.6 Innuttaasunut utoqqarnut siunnerfeqartumik soraarnerussutisiatigut ataatsimoortumik aaqqissuussinermut atatillugu aaqqissuusseqqinnermi suliniut

Soraarinnigornermi aaqqissuusseqqinnermut ataatsimoortumut siunnersuusiortussamik immikkut ilisimasalinnik attuumassuteqanngitsunik Naalakkersuisut pilersitsisimapput, aningaasaqarnikkuit kingunissaanik aamma ataasiakkaat pillugit innuttaasut isiginninnerannik ilaatitsisumik nassuiaasiortussa. Tamatuminnga pisariaqartitsinermut tunuliaqutaasoq immikkoortoq 4.6-mi erseqqinnerusumik allaaserineqarpoq.

Soraarnerussutisiaqartarnerit ataatsimut isigalugit utoqqalinermit patajaatsumik naammattunillu isertitatigut innuttaasut tunngaveqarnissaannik qulakkeerissapput. Matumani pingaarnertut pineqarput:

- innuttaasunut killeqartumik ileqqaarsimasunut tunngaviumik minnerpaaffiup qaffasissusissaaneq qulakkeerineq,
- soraarnerussutisiaqartut isertitaat sulinermit isertitaqarsimanermit naammaginartumik naapertuussinnaapput, taamaalilluni soraarninngorluni ikaarsaarneq inuunermi atukkatigut annertuumik appariarnermik kinguneqarnani, aamma
- soraarnerussutisiaqartarneq naapertuuttutut misigineqarsinnaassapput - kinguaarit ataatsit iluanni aamma kinguaarit akornanni.

Tamanna pillugu immikkut ilisimasallit inassuteqaataat kingorna soraarnerussutisiatigut aaqqissuusseqqinneq pillugu politikikkut siamasissumik, siunissamut ungasinnerusumut isumaqatigiissuteqarnissaq siunertaralugu politikikkut oqallinnissamut aallaavittut atorineqarsinnaalluni.

Isumaqatigiilersinnaaneq tamatuma kingorna naatsorsuutigineqarpoq inatsisissamut aalajangersimasumik siunnersuutissamut allanngortinneqarsinnaassasoq, suleqatigiissitamut suliaakkiissut naapertorlugu imatut aallaaveqassasoq:

- pisortat ingerlatsiviannik pisariinnerusumik eqaannerusumillu anguniagaqarnermit ikorfartuisuusaaq.
- soraarnerussutisiaqartitsisarnermik aaqqissuusineq ataatsimut aningaasaqarnikkullu siunissamut isumannaakkamik, ukiuni aggersuni utoqqaat amerlanerujussuanngornerannik sillimartaarinnittumik pilersitsinermit kinguneqassaaq.
- utoqqaat suliffeqarfinni ingerlaannarnissamut suli pisinnaasut nukissaqartullu utoqqalinersiaqalernissamik ukioqalernermit ingerlaannarnissaannut aningaasaqarnikkut kaammattuuteqarluni.
- kikkut tamarmik soraarninngornissamut ileqqaarnissamut aningaasaqarnikkut erseqqissunik kajumissuseqarnissaannik qulakkeerineq. Aaqqissuusseqqinnermit atatillugu Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuusinnermit pinngitsoorani ilaasussaaitaaneq nutarterneqassaaq.

Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuusinnermit tamarmiusumi taamaalilluni aamma aaqqissuusseqqinnermiippoq pinngitsoorani soraarnerussutisiaqarnissamik nalilleeqqinnissaq, tassunga ilanngullugu inatsimmik taassuminngalu aqutsinermit avataaniit naliliisoqarnera, taanna 2024-mi naammassineqarpoq.

Naliliinerup taassuma nanginnerani Naalakkersuisunit pingaarnertigut aalajangiisoqarpoq:

- Soraarnerussutisiaqarnissamik aaqqissuusinnermit tamarmiusumik aaqqissuusseqqinneq pillugu immikkut ilisimasallit sulinerisa inernerani Naalakkersuisunit utaqqineqarpoq, ilaatigut pinngitsoorani soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuusineq pillugu soraarnerussutisiaqarnermit tunngasutigut annertunerusumik aalajangiinissaq sioqqullugu, aamma
- tamannalu sioqqullugu pinngitsoorani soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuusinnermit arlalialunnik iluarsisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarluni. Taamaattumik inatsimmi atuuttumi ilungersunartorpaaluit sillimaffiniarlugit inatsisissatut siunnersuut 2025-mi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqarsimavoq.

Taamaalilluni inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqarsimasoq maannakkut Inatsisartuni suliarineqarpoq, tassa inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu allannguutini pingaartumik uku isiginiarneqarlutik:

1. Pinngitsoorani soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermik aqutsinermut atasumik inunni amerlanerusuni akileraartarnermut allagartatigut ilanngaattissat procentit qaffannerinik aaqqissuussineq akileraarutillu qaffanneqartarneri isornartorsiorneqarlutik.
2. Akissarsiortunut ileqqaarnissamut pisussaaffiup annertussusiata tulluarsarneqarnera, aamma
3. Inatsit naapertorlugu tjenestemandit ileqqaarnissamut pisussaaffianni allanngineq.

Soraarnerussutisiaqarnermut tunngasuni aaqqissuusseqqinnermut atasumik aammattaaq Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi tjenestemandinut soraarnerussutisiat assigiinnginnerinut atatillugu ilungersunartuut aaqqiiffigineqassallutik.

4.7 Nukissiornermut inissiaqarnermullu tunngasuni aningaasaqarnikkut oqimaatigiinnerup pilerseqqinneqarnera

Nukissiuutinut tunngasut

Nukissiorfiit ukiuni arlalinni aningaasaqarnikkut oqimaatigiiffiusimangilaq taamaalillunilu maskiinat, illut aamma innaallagiamut, imermut kiassarnermullu pilersuinermi atassutit naammattumik aserfallatsaaliorneqarsimasinnaanatik. Taamaattumik ukiumiit ukiumut annertusiartortumik aningaasaliinissakkut annertuumik kinguaattoortoqarsimavoq.

Iluarsaassinissamut kinguaattoorutit tamarmiusut 2025-p naanerani 2,25 mia. kr.-t missaannut missiliorneqarsimapput. Tamanna 2024-mi 1,8 mia. kr.-nut qummut iluarsineqarpoq. Aningaasat naleerukkiartorneri aamma Nukissiorfiit annertunerusumik pisiarineqartuni immikkoortuni annertuumik akisunerulersimasut malitsigisaannik immikkoortut tamarmik 25 pct.-imik qummut iluarsineqarput. Assersuutigalugu motoraggregatorit akiminni 38 pct.-imik qaffassimapput, erngullu aqqutai akimikkut marloriaatinngorsimallutik ikkussuiffinnilu nukittorsaatitt akimikkut sisamariaammik qaffassimallutik.

Tamanna tunuliaqutaralugu Naalackersuisut 2025-mi aalajangiipput 2026, 2027 aamma 2028-mi ukiuni tamani innaallagiamut imermullu Nukissiorfiit akigititaat 7 pct.-imik qaffanneqartassasut. Isertitat annertusineri sanaartorsimasat ilaannik assut isornarsisimasunik iluarsaassinermut annertunerusumik atorneqassapput, kisianni aamma aserfallatsaaliinernut, taamaalilluni nutaanik kinguaattoortoqarnani.

Akigititat qaffannissaasa akuerineqartut pereernerini 2027 - 2032-mi aningaasaleeqqinnissanut 1,2 mia. kr.-t suli aningaasalersorneqarsimangillat, ukiuni aggersuni 7 pct.-t sinnerlugit akigititatigut qaffaaqqinnissaq pinngitsoorniarlugu allatigut pissarsiarineqarniartut.

Taakku saniatigut piffissami 2029-miit siumut akigititatigut qaffaanissamut aamma pisariaqartitsisoqassaaq, aalajangersimasumilli pisariaqartitsineq ukiuni aggersuni naatsorsorneqassalluni, ilaatigullu Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani erngup nukingamik nukissiorfiup allineqarneranut taarsigassarsiat annertussusissaat apeqqaataassallutik.

Ineqarneq

Ineqarnermi aaqqissuusseqqinnerup siunertaraa innuttaasut nammineq inissiatigut pilersornissaannut periarfissaannik nukittorsaanissaq, peqatigisaanillu Namminersorlutik Oqartussat inissiaataannik ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermullu aningaasaqarnikkut tunngaviusut pitsaanerulersinnissaat, taamaalilluni attartortut peqqinnartunik ullutsinnullu naleqquttunik inissiaqalerlutik. Aaqqissuusseqqinneq taamaalilluni aningaasaqarnikkut inuuniarnikkullu piujuartitsinerusumik inissiaqarfinnik pilersitsiniarluni sulinermi immikkoortuni pingaaruteqarpoq.

Iluarsaassinikkut suliniut *Inissiat peqqinnartut ataatsimoorfigalugit* 2024-mi aallartinneqarpoq. Suliniut taanna tassaavoq Namminersorlutik Oqartussani inissiani aserfallatsaaliuinnikkut kinguaattoorutit annertusiartorneri annikillisinnaasanut ataatsimooriumik pilersaarut. Suliniummut

anigaasalersuinissaq atassuteqarpoq, peqatigisaanik inissiaqarnermut tunngasuni aningaasaqarnikkut oqimaaqatigiissitsinermik pilersitseqqinnermik iluaqusiinissamik siunertaqartoq.

Suliniuummi anigaasalersuinissamut atasumik inissianik ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermut aningaasaqarnikkut tunngaviup nukittorsarnissaa siunertaralugu 2027-mi ineqarnermut akiliutit qaffasissuusiini annertusiartortumik tulluarsaasoqalissaaq.

Namminersorlutik Oqartussat inissiaataasa annikillineqarnissaannik piareersarnejq aallartinneqarpoq, naatsorsuutigineqarlunilu 2026-p qiteqqunnerani aalajangersimasumik pilersaarut pigineqalissasoq. Annikilliarortitsineq killilersukkamik ingerlassaaq, aamma sumiiffinni niuerfinni pissutsit eqqarsaatigalugit, tassunga ilanngullugit piumasaaqarnejq, inissiat teknikikkut qanoq pitsaassuseqarneri attartortullu tigusinissamut soqutiginninneri.

Inissiatigut taamatut tulluarsaanermut atasumik inissiat attartortinneqartartut ingerlaavartumik kommuni suleqatigalugit tuniniarneqarsinnaassapput. Aammattaaq kommuninut tunniussisoqassaaq, naatsorsuutigalugu inissiat siunertanut salliutinneqartunut atorneqassasut, tassunga ilanngullugit utoqqarnut, innuttaasuntu innarluutilinnut imaluunniit inuuniarnikkut atugarliortunut.

Attartorneq pillugu inatsit aamma ineqarnermut akiliutinut tapit pillugit aaqqissuussineq inissiatigut politikikkut suliniutini tamarmiusuni pingaaruteqartuupput, taamaalillutik ineqarnermut akiliutit inuuniarnikkullu eqqarsaatigisassat akornanni tulluurtumik oqimaaqatigiittoqarnera annertusiartortumik ikorfartorneqarluni.

4.8 Upalungaarsimanermi pissutsit, il.il.

Kalaallit Nunaanni upalungaarsimanerup nukittorsarnissaanut danmarkimiit tapiissutit

Kalaallit Nunaata nunarsuarmi politikikkut inissisimaneera pissutigalugu upalungaarsimanermut tunngasuni suleqatigiinnerup nukittorsarnissaa pillugu Kalaallit Nunaat aamma Danmark isumaqatigiissuteqarput.

25. februar 2026-mi Kalaallit Nunaanni upalungaarsimanikkut suliniutit nukittorsarnissaanut pilertortumik atugassanik 180 millio koruunit danmarkip tungaaniit immikkoortinneqarput.

Pilertortumik atugassat suliniutinut ukununga atorneqassapput:

- *Suleqatigiinnerup nukittorsarneqarnera kiisalu atortussanik il.il. tunniussineq*
Upalungaarsimanermut tunngasuni Kalaallit Nunaata aamma Danmarkip akornanni suleqatigiinneq nukittorsarniarlugu 45 mio. kr.-t immikkoortinneqarput. Tassunga ilaapput aalajangersimasutigit tapiissutit ikiorsiinerillu ilaatigut ajornartorsiulernerme attaveqaatigitut periusisiatigut immikkut ilisimasallit aamma Naalakkersuisunut kalaallillu nunaanni oqartussanut upalungaarsimanikkut immikkut ilisimasalinnit ikiunneq, kalaallit nunaanni kommunit upalungaarsimanikkut sulinerannut ikiunneq aamma naalakkersuisut illuutaanni kommunillu paaqqinnittarfiini ajornartoornermi innaallagiatigut aaqqiinerit kiisalu isumannaatsumik attaveqaqatigiineq il.il. Tassunga ilanngullugu annertuumik isigalugu upalungaarsimanermut tunngasuni sulit annertunerusumik ikiuunnissamut aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq, Naalakkersuisunit erseqqinnerusumik isumaqatigiissutigineqartussat.
- *Mobilit tunngavigalugit kalerrisaarummik pilersitsineq, S!RENEN*
Kalaallit Nunaanni mobilit tunngavigalugit kalerrisaarummut, S!RENEN, 10 mio. kr.-t missaat immikkoortinneqarput, tassunga ilanngullugit atulersinneqareersimasut ingerlanerata sukkanerulernissaa siunertaralugu hardwarenik il.il. pisineq.
- *Kalaallit Nunaanni imaatigut angalanerup isumannaatsunera*
Naaralaartitsivinnik nutaanik pilersitsinermut naaralaartitsivinnik nungullarsimasunik

nutarterinnermut kiisalu imarsiornermi sillimaniarnermik paasisutissat kalaallisuut nassiunnerinut Kalaallit Nunaanni imaatigut angallannerup isumannaatsuunissaanut 15 mio. kr.-t missaat immikkoortinneqarput.

- *Nuup qulaani timmisartutigut aqutsinermik pilersitsineq*
Nuup qulaani timmisartutigut aqutsinerup pilersinnissaanut 60 mio. kr.-t missaat immikkoortinneqarput.
- *Nukissiornermik ingerlataqarfimmi ajornartoornermi generatorinik pisineq toqqorsivinnillu sanaartorneq*
Kalaallit Nunaanni nukissiornikkut pilersuinnermut qajannaatsumik sillimmateqarnissap qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu ajornartoornermi generatorinik pisinnermut 50 mio. kr.-t missaat immikkoortinneqarput. Tassunga ilanngullugu Nukissiornermut tunngasuni toqqorsivikkut piginnaasat annertusineqassapput.

Kalaallit Nunaata Danmarkillu upalungaarsimanermit tunngassutilinnut atatillugu suleqatigiinnerisa nukittorsarneqarnissaanut 45 millioner koruunit immikkoortinneqarsimasut akornanni, kommunini annaassiniarnissamat upalungaarsimatitanut aamma aningaasaliisoqassaaq, upalungaarsimanermit agortut qulit kommuninut agguanneqaleruttorput.

4.8.1 Qaqqani sisoorneq pinngortitamilu navianartut allat

Ukiuni kingullerni qaarsuni aarlerinarsinnaasut pinngortitamik ajunaarninngorsinngorsinnaasut annertusiartortumik sammeneqalersimapput. 2021-mili Uummannap Kangerluani nakkutiginninnermik aaqquissuussinerit nutaaliat marlunnik atorneqalersimapput, ullukkaartumik paasisutissanik pilersuisut sumiiffii nakkutigineqartut qajannaannerinit ingerlaavartumik suliaqartunit naliliiffigineqartarlutik. Peqatigisaanik Kalaallit Nunaanni pissutsinut tulluarsarneqarsimasunik kalerrisaarutinik ineriartortitsinissamat nunani tamalaani immikkut ilisimasallit suleqatigineqarput.

2026-mi sivinganerit aarlerinarsinnaasut nuna tamakkerlugu nunap assiliorneqarneri tamanut saqqummiunneqarput. Suliniut pinngortitami ajunaarnersuarnut inuiaqatigiinnit pitsaaliornissaannut, upalungaarsimanissamat isumaginissaannullu pitsaanerulersitsinnermut iluaqutassaapput, taamaattumillu sumiiffimmi malittarisassaliorneq ataqatigiissaarinerlu pillugit oqartussat assigiinngitsut suleqatigiinerat aallartinneqarluni.

Pinngortitami ajunaarnersuit isumagineqarnera oqartussani assigiinngitsuni ataatsimoorluni suliassaavoq. Naalakkersuisut taamaattumik sumiiffiit pinngortitami pisoqarnissaanut aarlerinaateqartuni nunaminertamik atuinertit nalilersornissaanut ataatsimoorlumik najoqqutassiornissamik pilersitsinissaq kiisalu upalungaarsimanikkut piumasaaqatit naammassineqarsimasussat aalajangiiffigineqarput. Najoqqutassap Kalaallit Nunaanni tamarmi qaqqani sisoornerit, qarsutsinerit pinngortitamilu navianartut allat isumaginerisa assigiiaartumik suliatigullu ilisimasaqartunit tunngaveqarnissaat qulakkeerpaa, taamaalilluni inuiaqatigiinni pineqartuni sillimaniarneq toqqissisimanartoq pilersinneqarluni ineriartortitsinissamullu inissamik pilersitsisoqarluni.

4.8.2 Eqqakkanik passussineq aamma aalisarnermi atortunik annaasanik isumagininneq

Eqqakkat pillugit iliuuseqarnissamat pilersaarut 2020 - 2031 aallaavigalugu Naalakkersuisut sulillutillu ingerlatsipput. Eqqakkanut iliuusissatut pilersaarusiame Naalakkersuisut eqqakkanut suliassaqarfimmut angusaqarluarusunnerat nassuiarneqarpoq aamma kommuninut najukkani eqqagassanut pilersaarusiornermut suliaqarnermut tunngaviusussat aalajangersarneqarlutik.

Kommunit siullertut oqartussaasuupput eqqagassat suliarinissaannut isumaginissaannullu. Ilaatigut kommunit ingerlatsiviat eqqakkanik tigooqqaanissamut suliaqarnissanullu ilaapput. Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik oqartussatut inatsit tunngaviusut pisariallit qularnaassavaat aamma eqqagassalerinermut suliaqarfik ineriartoqqinneranut peqataasallutik.

Kommunit ataatsimoorlutik eqqagassaleriffiat ESANI A/S Sisimiuni aamma Nuummi eqqakkanik ikuallaavinnik marlunnik pilersitsisimavoq. Tamanna Eqqakkat pillugit iliuuseqarnissamut pilersaarummi ikuallaavitsigut ataatsimoorluni aqqiinissaq pillugu anguniakkat tallimaannut naapertuuppoq. Eqqakkanik kinguneqarluartumik passussinissap, avatangiisinut peqqissutsimullu illersorsinnaasumik, aammalu eqqakkat atueqqinnikkut, soorlu nukissiuuteqarnermut allanullu pitsaanerpaamik atorneqarnissaat il.il. qulakkeerneqarnissaat siunertaavoq.

Eqqagassanut tunngasut suli ilungersunartunut annertuunut atassuteqarput, pingaartumik nunaqarfinni isorliunerusunilu, sumiiffinni arlalinni passussineq utaqqiisaasumik aqqiinerinik suli tunngaveqarluni. Nuummi Sisimiunilu ikuallaavinnik nutaanik pilersitsinikkut ataatsimoornerusumik aamma avatangiisitigut peqqinnissakkullu illersorneqarsinnaasumik eqqakkanik passussinissamut tunngaik nukittorsarneqarpoq. Taamaattorli najugaqarfinnit ataasiakkaaniit suliareqqinneqartussanik eqqakkanik ikuallanneqarsinnaasunik katersinermut, toqqorsinermut assartuinerimullu ataqatigiinnerusumik aqqiinissaq peqatigisaanik ineriartortinneqartussaalluni.

Eqqakkanik passussinermik patajaannerusumik aqqiissuussinissap piareersarnerani sulineq taamaattumik aallartisarneqarpoq, tassunga ilanngullugit atortunik naleqquttunik sumiiffinnilu attaveqaatini aningaasalersuisinnaaneq, assersuutigalugu naqitsissutit, illersuit oqorsarneqanngitsu assartuinnikkullu aqqiissutissat, sulineri ingerlatsinermut patajaannerusumik ikorfartuisinnaasoq. Taamatut suliniuteqarneq ammaannarftumik ikuallaanissanut immikkut akuersinissamut pisariaqartitsineri annikillisiartortissavai peqatigisaanillu ataavannerusunik aqqiinerinut ikorfartuilluni, avatangiisinik eqqarsaatiginninneq, peqqinnissakkut pissutsit eqqarsaatigineqarlutik aamma eqqagassanut anartarfilerinikkullu tunngasuni suliaqarnissamut kommunit kivitsinissamut periarfissaqarnerinut.

Kommunit eqqakkanik ikuallanneqarsinnaasunik suliaqarnermi assartuinermilu unammillernartunik qanoq kommunit aqqiissuteqarsinnaanerit Naalakkersuisunit taamaalilluni annertuumik isiginiarneqarpoq. Taamaaliortoqarpoq ikuallaavinni nutaani marlunni piginnaasat naatsorsuutigisatut atorneqarsinnaassallutik. Avatangiisinut Naalakkersuisoq tassunga atatillugu kommunit eqqakkanik passussinerit pillugu borgmesterinik arlaleriarluni ataatsimeeqateqartarsimavoq, ilaatigut eqqakkatigut passussineq siunissami innuttaasut peqqissusiannut naleqqiullugu ajornartorsiutaanissaata pinngitsoortinnissaa isiginiarlugu.

Ataqatigiinnerusumik aqqiinissamik nassaartoqarnissaata tungaanut aamma kommunalbestyrelsinit ataasiakkaanit aalajangersimasumik qinnuteqarneratigut eqqakkanik ikuallanneqarsinnaasunik ammasumik ikuallaanissamut qaammatinut pingasukkaartunut immikkut akuersinermik Naalakkersuisut nalunaaruteqarsinnaapput. Tamatuma kingorna nutaamik qinnuteqarnissaq piumasaaqataavoq. Kommunit uku maannakkut immikkut akuerineqarsimapput: Avannaata Kommunian aamma Kujalleq Kommune.

Ammasumik ikuallaaneq avatangiisinut peqqinnissamullu tunngatillugu aqqiissutaavoq ajortoq. Nuna tamakkerlugu avatangiisinut peqqissutimullu illersorsinnaasumik eqqagassalerisoqarnissaa qularnaarnissaa pisariaqarpoq. Matumani eqqagassalerinerit innuttaasunut najugaqarfinni ataasiakkaani avatangiisinut peqqissutsimullu atatillugu kingunerluuteqarujussuarsinnaavoq. Taamaattumik ammasumik ikuallaasarnerit eqqakkanik

ajornartorsiorfiusuni pineqartuni aaqqiissutaagallaannartut isigineqartariaqarpoq, kommunalbestyrelsilu ilaatigut ammasumik ikuallaanerup ingerlanerani siunissamut ungasinnerusumut aaqqiissutissanik pimoorussillutik suliaqarnissaat piumasarineqarluni.

Misissuinerit aamma takutissimavaat aalisarnermi atortut annaasat qatassimasallu ukiumut 60 mio. kr.-t naliinut aalisakkanik pisaqartartut. Peqatigisaanik aalisarnermi atortut annaasat qatassimasallu Issittumi tamarmik avatangiisitigut annertuumik ilungersortitsipput. Imaani avatangiisit minguininnerunissaanik sulinermi isumalluutigullu maangaannartitsinerup taassuma annikillissarnissaanut sumiiffinni aalisarfiusuni saliinissamut ukioq 2026-mi 1,4 mio. kr.-it avatangiisinut aningaasaateqarfimmit immikkoortinneqarsimapput. Suliassaq sumiiffinni aalisartunut Pinngortitaleriffiullu umiarsuaanut neqeroorutigineqarsimavoq.

5 Anguniakkut uuttuutillu

2026-mut Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nalunaarummi pingaarnertut anguniakkat taakkunungalu uuttuutit atasut, 2019-imut Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nalunaarummi saqqummiunneqartut inuiaqatigiinni ineriartorneq malinnaaffigisinnaajumallugu killiffissiorneqarput. Taamaattorli anguniakkat uuttuutillu saqqummiunneqartut pisariaqassusaatigut naleqqussarneqarsimapput.

Anguniakkat uuttuutillu atorneqartarneri

Ilaatigut naalackersuinikkut pingaarnertut anguniakkat siuariartorneri malinnaaffigisinnaajumallugit uuttuutinik aalajangersimasunik arlalinnik suliaqartoqarsimavoq. Uuttuutit taakku anguniakkat anguneqalernerannik ersersitsissapput.

Tabeli 17. Anguniakkanut attuumassuteqartunut naleqqiullugu siuariartornerup nassuiarneranut uuttuutit

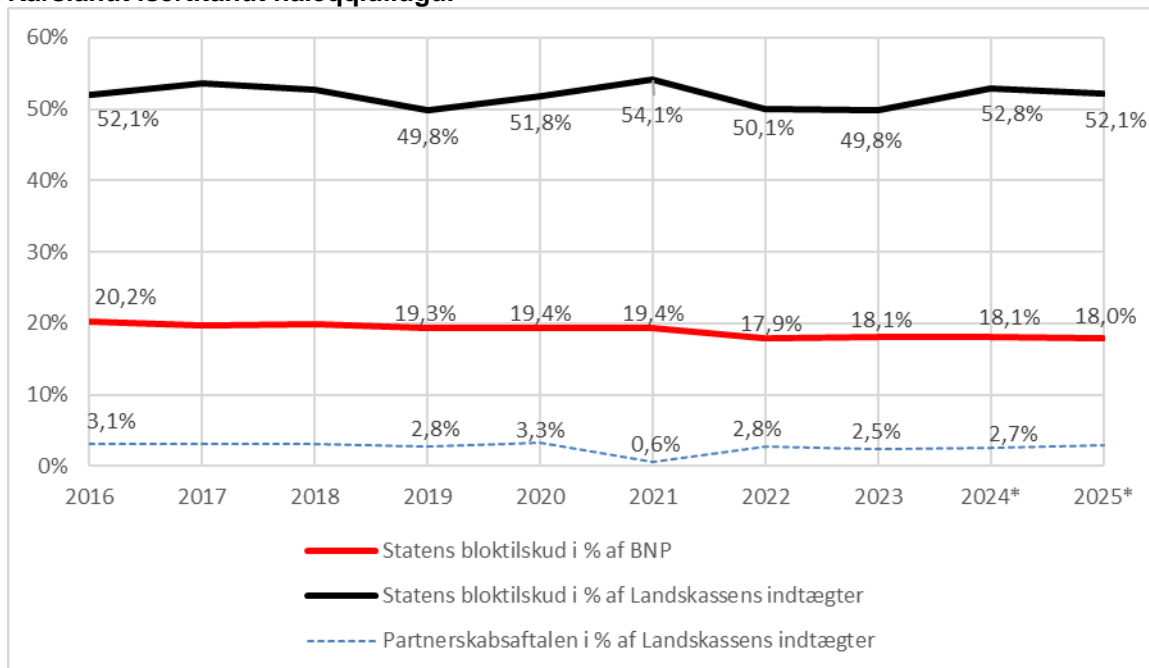
Uttuutit	Aaqqissuusseqqinnissamut sammivik	Qulequtaa	Paasissutissat
1	Suliassa qarfiit akornanni	Aningaasaqarneq imminut napatittoq	TAN-imut naleqqiullugu ataatsimoortumik tapiissutit annertussusaat TAN
2	Suliassa qarfiit akornanni	Annertunerusumik tunisassiorneq siuariartornerlu	TAN-iat nalingini siuariartorneq
3	Suliassa qarfiit akornanni	Pisortat ingerlataqarfiisa annertussusaat	Pisortat ingerlataqarfiisa TAN-imut naleqqiullugu annertussusaat
4	Suliassa qarfiit akornanni	Akiitsoqalernerneq aningaasaqarnikkullu qanoq iliornissamut kiffaanngissuseqarneq	TAN-imut naleqqiullugu ilanngaait peereerlugit akiitsut
5	Suliassa qarfiit akornanni	Amerlanerusut akissarsiaqarluartuni sulinerat	Inersimasut akornanni isertitaqarnikkut ineriartorneq
6	1 - Ilinniartitaaneq	Inuusuttut amerlanerusut ilinniagaqartut imaluunniit suliffillit	Inuusuttut 16–init 25-nut ukiullit ilinniagaqanngitsut suliffeqanngitsulluunniit
7	2 - Siuariartorneq	Namminersortuni ingerlataqarfik anginerusooq	Pilersuinikkut oqimaaqatigiissitsinermi ineriartorneq (2015-2023) - immikkoortut ataasiakkaat TAN-imi annertussusaat mio. kr.-ni, akit ingerlaavartut
8	2 - Siuariartorneq	Amerlanerusut suliffeqartut	Suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarsimasut ineriartorneri procentinngorlugit
9	2 - Siuariartorneq	Sulisinnaasut ilai amerlanerusut	Innuttaasuniit sulisinnaasut amerlassusaat
10	3 - Pisortat ingerlataqarfii	Pisortat ingerlataqarfiisa annertussusaat	Pisortat ingerlataqarfiisa akissarsianut aningaasartuutaat
11	3 - Pisortat ingerlataqarfii	Kikkut tamarmik peqqissueneri - sivirusunerusumik uumasarneq	Agguaqatigiissillugu ukiut inuuffiusartut allanngoriartornerat
12	3 - Pisortat ingerlataqarfii	Meeqqanut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut atatillugu siusissukkut suliniuteqarneq	Pisortat meeqqanut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut aningaasartuutaat ilaqutarsianiitsitsinermit aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut atorneqartut
13	4 – Imminut pilersorneq	Annertunerusumik naligiinneq inuuniarnikkullu annikinnerusumik assigiinngitsoqarnera	Nunani arlalinni Gini-koefficienti
14	4 – Imminut pilersorneq	Akilerartarnerup ataatsimut ineriartornera Nunattalu karsiata isertitsinissamut tunngavia	Akilerartarnermut ataatsimut annertussusaa TAN-imut ilaatillugu Nunatta karsiata isertitai pissarsiffinnut agguarlugit
15	4 – Imminut pilersorneq	Inimut akiliutit imminut nammassinnaasut inissiaqarfinni immikkoortortani aningaasaqarnermi oqimaaqatigiissitsinissaq qulakkearniarlugit	Namminersorlutik Oqartussat inissiaataasa attartortittakkat atuisunut akigitamut sanilliullugu m2-imut akiisa ineriartorfiuneri
16	Nukik	Ataatsimut nukimmik atuineq	Nukik ataavortoq nukimmik atuinerup tamarmiusup ilaatut [pct.] 2010 – 2020.
17	Pinerlunneq	Inummut ulorianartumik pinerluttarnerit annikillineri	Nalunaarutigineqartartut ineriartorneri

Qulaani takutinneqarput Tabeli 17 inuiaqatigiinnut tunngasuni uuttuutit pingaernerit, Attassiinnarnissamut Siuariartortitsinissamullu pilersaarut 2-mit 2023-meersumi aaqqissuusseqqinnissamut sammivinni sisamani taakkunani pingaarnertut uuttuutit takutinneqartunut ataneqartunut piimasaqaatit makku aallaavigalugit toqqarneqartut: Uuttuutit makkuninnga tunngaveqarput:

- Piffissami sivilunerusumi uuttorneqarsinnaassapput.
- Paasissutissanik pisariaqartinneqartunik ajornanngitsumik pissarsisoqarsinnaassaaq, annerusumik Naatsorsueqqissaartarfik aqqutigalugu.
- Nunarsuarmi anguniakkanut attuumassutilinnut attuumassuteqassaaq.
- Nunanut nunallu immikkoortuinut eqqortunut sanilliussinissamut (benchmarks) atorsinnaassapput.
- Attaveqarnissami atorneqarsinnaasariaqassapput kiisalu politikikkut, allaffissornikut, inuiaqatigiinnit, ilinniartitsisunit, ilisimatusartunit, tusagassiorfinnit il.il. atorneqarsinnaallutik.

Ataatsimoorussamik anguniakkat uuttuutillu

Takussutissiaq 30. Anguniagaq 1. Aningaasaqarneq imminut napatittoq TAN-imut naleqqiullugu ataatsimoortumik tapiissutit annertussusaasa appartinnerat (Pct.) - Nunattalu Karsianut isertitanut naleqqiullugu.

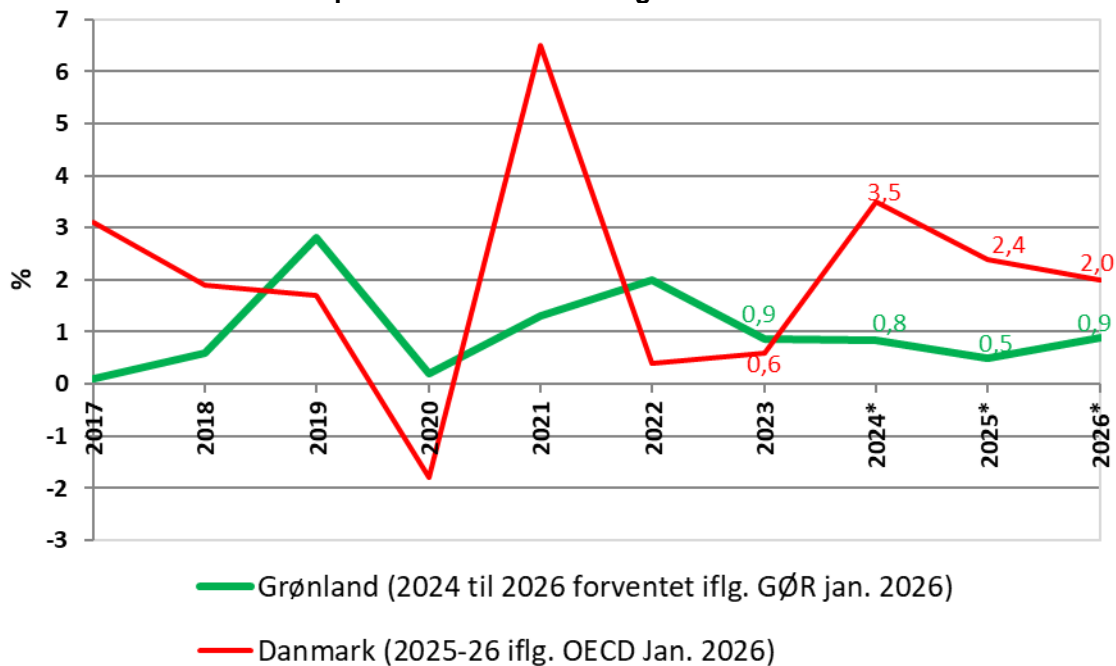
Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, AI24-26, Nunatta Karsiaata naatsorsuutai aammattaaq Aqutsisunit paasissutissat.

Takussutissiaq 30 -mit takuneqarsinnaasut Naalagaaffiup ataatsimoortumik tapiissutaasa BNP-mi annertussusiat tassaavoq 2023-mi TAN-ip 18,1 pct.-a, taanna tassaavoq annertussuseq kingulleq qularnaatumik ilisimaneqartoq. Ataatsimoortumik tapiissutit TAN-imi annertussusaat ukiumi 2024-mi aamma 2025-mi 2023-misulli qaffasitsigissasut missillorneqarput. 2021-mi aamma 2020-mi ataatsimoortumik tapiissutit 19,4 pct.-imik annertussuseqarput naalagaaffimmiillu ataatsimoortumik tapiissutit isumalluuteqarnerup annikillisikkiartornissaanik anguniagaqarneq naapertorlugi ukioq 2023-mi 18,1 pct.-imut appartinneqarpoq.

Ataatsimoortumik tapiissutit taamaallaat BNP-mut toqqaannangitsumik attuumassuteqarput, tassalu piumasaaqassuseqarneq aqqutigalugu, taaneqartut siulluup pilersitaa. Oqartoqarsinnaavoq ataatsimoortumik tapiissutit Nunatta Karsiaata isertitaanut, taassuma pingaaruteqarneranut toqqaannartumik ersiutaasut. Naalagaaffiup Ataatsimut tapiissutai soorlu assersuutigalugu Nunatta Karsiaata 2014-mi isertitaasa 54,9 pct.-iinik annertussusiaqarput, kisianni 2023-mi Nunatta Karsiaata isertitaasa 50 pct.-ingajannut appariarsimallutik. Ilimagineqarpoq 2024-mi taassuma ilaa 52,8 pct.-imut qaffannissaa pissutaalluni immikkut ittumik 2024 ataatsimoortumik tapiissutit annertumik qaffannerat, Akinut aamma Akissarsianut naleqqussaaneq qaffasissuq pissutaalluni.² 2025-mi taakku annertussusaat 52,1 pct.-iunissaat naatsorsuutigineqarpoq.

² Tamatumunnga ilanngunneqarsinnaapput Nunatta Karsiaata isertitai EU-mit marlunnik isumaqatigiissuteqarnikkut, taakka tasaanerupput suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummeersut (2024-mi 2,7 % Takussutissiaq 30) angullugu, tak. aamma annikinnerusumik EU-mit aalisarneq pillugu isumaqatigiissutitigut (0,3 %) EU-mik suleqateqarnissamik isumaqatigiissutit Aqutsisut ilisimatitsinerat malillugu 2024-mi 217,9 mio. kr.-nik annertussuseqarpoq. Suleqateqarnissamik isumaqatigiissutit 2024-mut missingersuutigineqartut isertitat 251,3-iusimapput, 2025-2028-mut UM-imiillutik taakkulu isumalluarfigineqarput. Tamatumunnga pissutaavoq isertitat 20-30 %-ii anguniakkanik angusaqarsimanermut tunngaviusarmata, taakkulu tamakkiisumik anguneqarnissaat ilimanartarani.

Takussutissaq31. Anguniagaq 2. Tunisassiorneq annertunerusoq. Piffissami 2017-miit 2026-mut TAN-imi siuariatorneq Danmarkimullu atatillugu

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik aamma GØR, Danmarks Statistik aamma Nationalbanken kiisalu OECD.

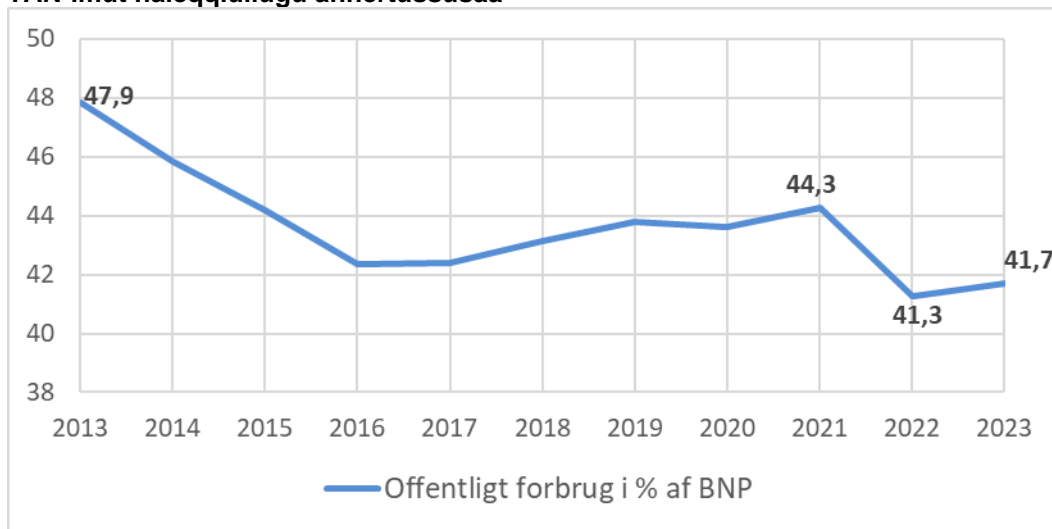
Piffissamut 2017-2024-mut ukiumut TAN-imut ineriatorneq 1,5 %-iusimavoq kiisalu OECD-ni nunani agguaqatigiissillugu ukiumut 1,8 %-iusimalluni, tak. Takussutissaq31.

TAN-imi ineriatornermut aalisarnermik ingerlataqarfimmi aningaasaqarnerup ineriatorneranik annertuumik atassuteqarpoq. 2020-mi OECD-nunani TAN-imi siuariatorneq ataatsimut isigalugu appariarpoq 2021-milu qaffariarujussuarluni, kiisalu Kalaallit Nunaanni Coronamut atatillugu nikerartitsinerujussuarmit sunnerneqarpiarani.

GØR-imi januar 2026-mi naatsorsuutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni TAN-imi pviusumik siuariarneq 2024-mi 0,8 pct-iusoq aamma 2026-mi 0,9 pct.-iussasoq. TAN-imi pviusumik siuariarneq 2023-mi 0,9 pct.-iusimavoq, 2022-mi qaffasinnerusimalluni, tassa 2 pct.-it missaanni

Maani TAN-imik siuariatornermik kiisalu Danmarkimi OECD-niluunniit nunanit TAN-imik siuariatornerit toqqaannartumik imminut atanersut uppersarneqarsinnaanngilaq, tak. Takussutissaq31. Danmarkimi Akinut aamma Akissarsianut naleqqussaannerup ataatsimut tapiissutit ineriatornerat toqqaannartumik sunnertarpai, taakku maani TAN-imut ilaasut. Aamma aalisakkanit nioqqutissianik, avammut tunisassianit amerlanerpaasut, avammut tuniniaanerup nalinga Kalaallit Nunaanni TAN-imut toqqaannartumik sunniuteqartarput.

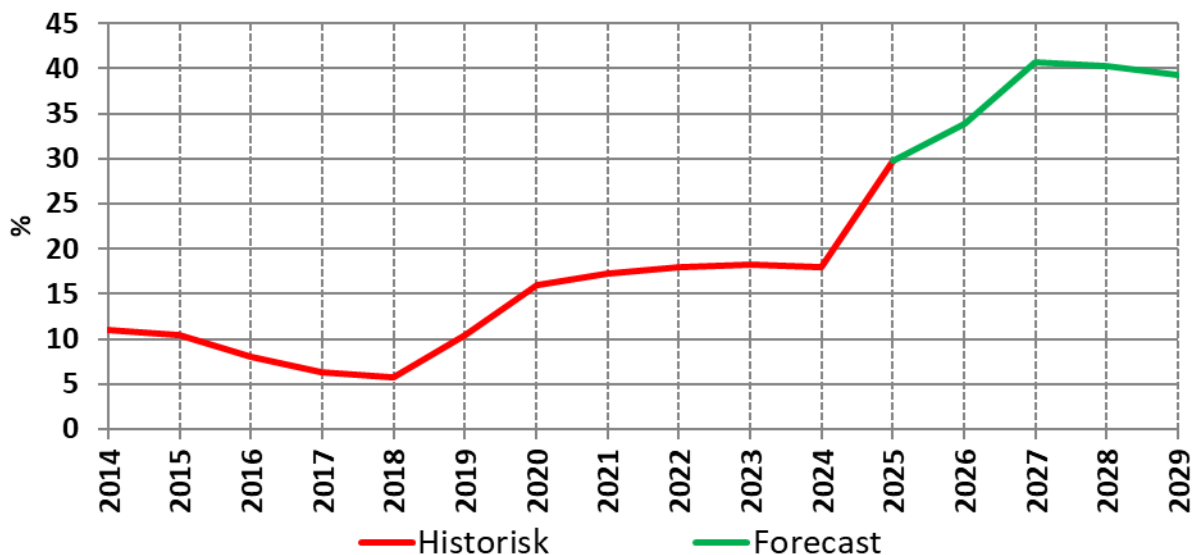
Takussutissiaq 32. Anguniagaq 3. Pisortat ingerlataqarfiisa annertussusaat Pisortat atuinerisa TAN-imut naleqqiullugu annertussusaa

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, nalunaarsuiffiit NRD10 aamma OFDUNK

Oqartussaasut BNP-p ilaanit atuinerat 2013-miit 2016-imut appariarpoq, kisianni 2016-mit 2021-mut qaffalluni, tak. . Pisortat atuinerat suli qaffasingaatsiarpoq (TAN-ip maani ilaanit) nunat tamalaat sanilliutissagaanni. Tamatumunnga ilaatigut attuumassuteqarpoq nunap sannaa aamma innuttaqassusia kiisalu sumi najugaqarneq.

Takussutissiaq 33. Anguniagaq 4. Akiitsoqalernerq aningaasaqarnikkullu qanoq iliornissamut kiffaanngissuseqarneq Akiitsut erniallit tamakkerlugit aammalu TAN-imi %-it naapertorlugit 2014-2029 taarsigassarsiasat naatsorsuutigisat

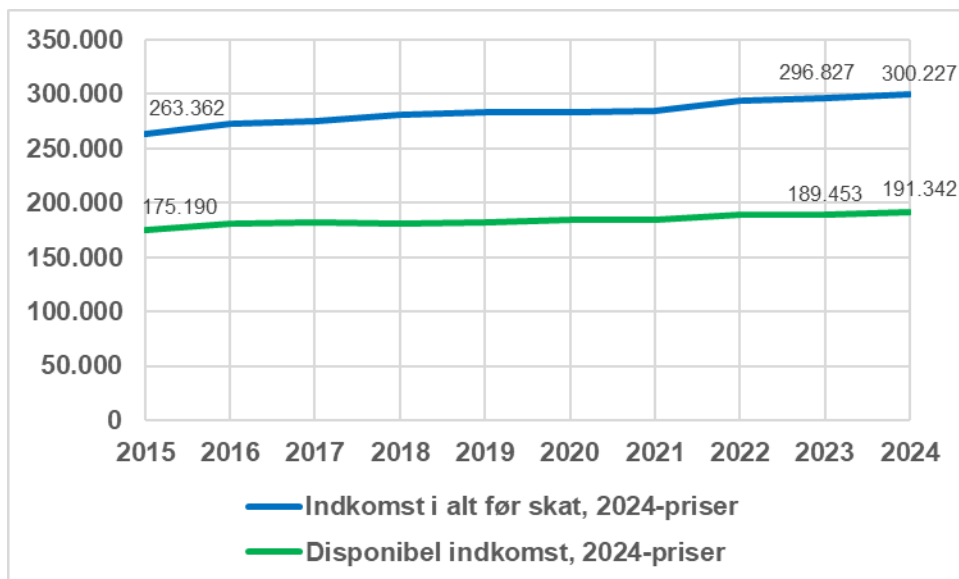

Paasissutissanik pissarsiffik: Kisitsisit Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianeersut, Naatsorsueqqissaartarfimmeersut, GØR-imeersut aamma Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmeersut tunngavagineqarput.

Nassuiaat: TAN-imi akiitsunut takussutissiaq 2023 tikillugu naatsorsuutigineqartoq TAN-imut kisitsisit Naatsorsueqqissaartarfiup GØR-illu akinut aalajangersimasunut aningaasallu naleerukkiartornerannik TAN-imik januar 2026-mit allakkiamit nalikilliliineq malillugu aallaaveqarpoq, aammattaaq piumasaqaat TAN-mi akinut tunngasoq aningaasat nalingisa appariartornerannit ilaatigut killilernerqarsimassasoq. Taassuma kingorna 1 pct.-imik siuariartortoqarnissaat kiisalu 2 pct.-imik aningaasat naleerukkiartornissaat naatsorsuutigineqarpoq, tassa 2026-2028-mi TAN-imi akit ingerlaavartumik 3 pct.-it missaannik qaffassallutik.

TAN-imut naleqqiullugu pisortat akiitsui ilanngaaseriikkat tamarmiusut 2018 tikillugu appariartorsimapput. Piffissami 2024-miit 2027 tikillugu TAN-ip pct.-ini akiitsut ernialersorneqartut annertuumik qaffassangatinneqarput , takuuk Takussutissiaq 33. Aamma takuuk Tabeli 14, pingaarnertut tunngaviusoq Takussutissiaq 33. Ilanngaateqareerluni akiitsut annertussusaannik naliliinermi annaasaqariataarfiusinnaasuni nunap peqataanerani pisussaaffiliisut sillimaffiqineqassapput. Maannakkut aalisarnermi aningaasaqarnermik annertuumik illuinnaasiortumik isumalluuteqarnermi nunap akiitsutigut pisinnaassusia appasinneruvoq inuussutissarsiutit napatitsisuusut amerlanerusinnaanerinit naleqqiullugu. Nunanut tamalaani akiitsut suli appasipput, kisianni 2024-2027-miit qaffakkiartulerlutik.

Takussutissiaq 34. Anguniagaq 5. Amerlanerusut akissarsiaqarluartuni sulinerat Inuit 15-inik aamma taakkua sinnerlugit ukioqartut akileraarutit sioqqullugit isertitaasa agguaqatigiissillugit ineriartornerat – 2024-mi akit tunngavigalugit

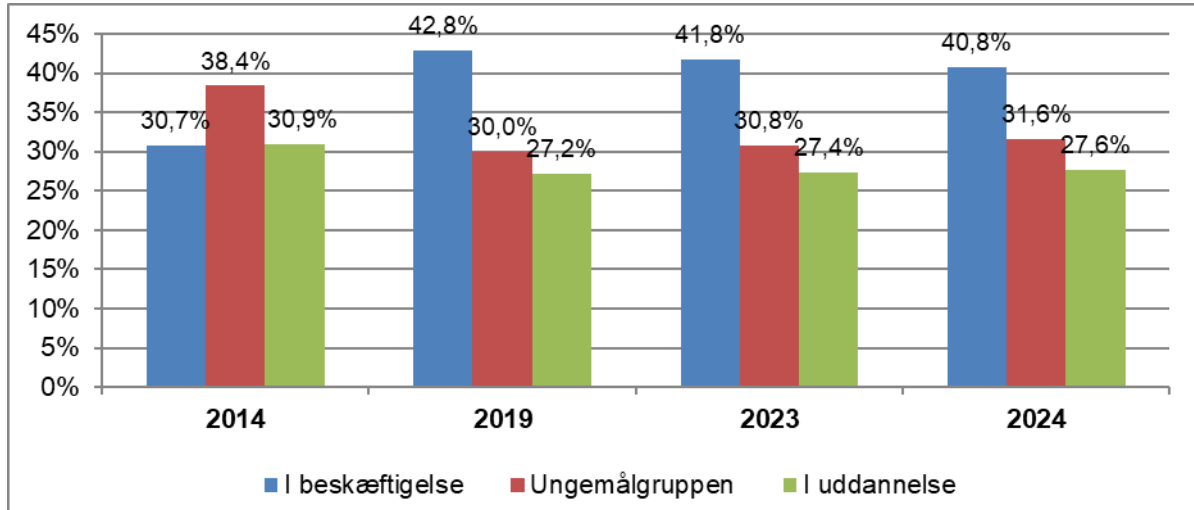
Paasissutissanik pissarsiffik: Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmeersut tunngavigalugit. tabel INDPI501, INDPI201 aamma PRDPISF.

Nassuiaat: Isertitani aningaasat aningaasat naleerukkiartornerinut ilaatikkunnaarnerisigut ukiup-qiteqqunnerani-akinut naleqqersuut atornerqarpoq. Naatsorsueriaaseq Erniat-ermiaaat (CAGR) 2015-2023- ukiumut isertitat qaffannerisa agguaqatigiissillugit naatsorsornerini atornerqarpoq.

Takussutissiaq 34 -mi kisitsisit takutinneqartut aallaavigalugit naatsorsorneqarsinnaavoq 15-nik ukiulinni ukioqqortunerusunilu inunnut akileraarut sioqqullugu isertitat agguaqatigiissinnerat 2015-miit 2023-mut ukiumut 1,5 pct.-imik qaffassimasoq aamma 2023-miit 2024-mut 1,1 pct.-imik. Taamaaqataanik isertitat atornerqarsinnaasut, tassa akileraarutit ernianullu aningaasartuutit kingorna 2015-miit 2023-mut ukiumut 1,0 pct.-imik qaffattarsimapput taamaaqataanillu 2023-miit 2024-mut 1,0 pct.-imik, akit aalajangersimasut uuttuutugalugit.

Ilinniartitaanermut anguniakkat uuttuutillu

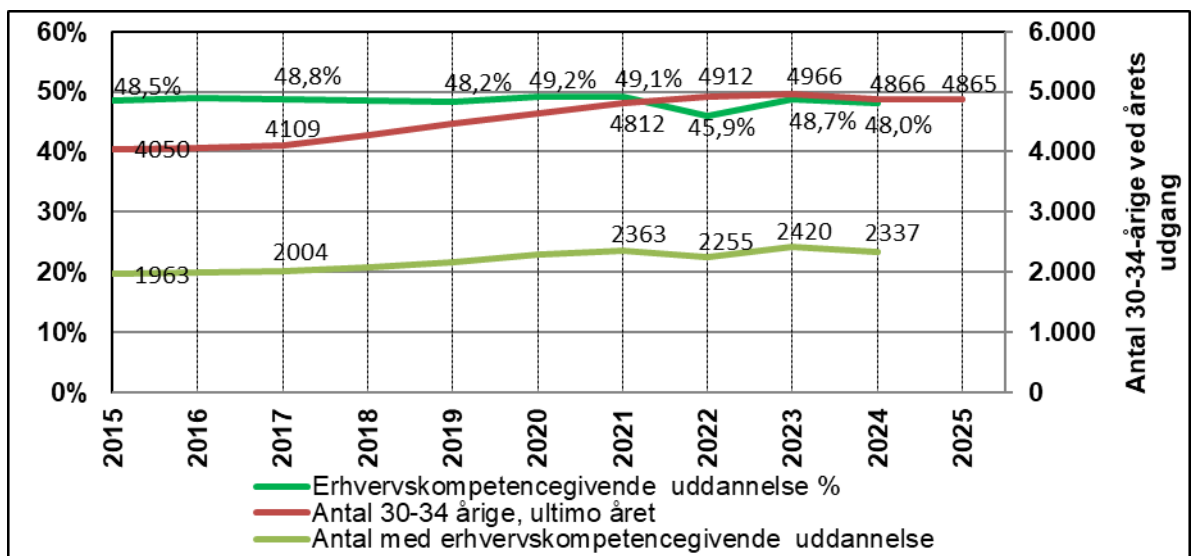
Takussutissiaq 35. Anguniagaq 6. Inuusuttut amerlanerusut ilinniagaqartut imaluunniit suliffillit Inuusuttut 16-it aamma 25-it akornanni ukiullit ilinniakkamik ingerlataqanngitsut suliffeqanngitsulluunniit 2014, 2019, 2023 aamma 2024-mi amerlassusaat.

Aallerfik: Naatsorsueqqissaartarfik, tabel UDDUMG3.

Ilinniarsimasut amerlassusii 2023-miit 2024-mut 0,2 procentpointinik qaffassimapput. Ilinniarnermik ingerlataqartut amerlassusii 2014-imut sanilliullugu 2024-mi appasinnerupput. Inuusutissarsiuutitut piginnaalersitsisumik ilinniarsimasut amerlassusii 2020-mi aatsaat taamak amerlatigaat 49,2 pct.-iullutik Aammattaaq taakku ilaasa inuusutissarsiuutitigut piginnaalersitsisumik ilinniagaqarnissamut sanilliullugu ilinniagaqanngitsutut inuusutissarsiuuteqarnissaq piumanerusimavaat.

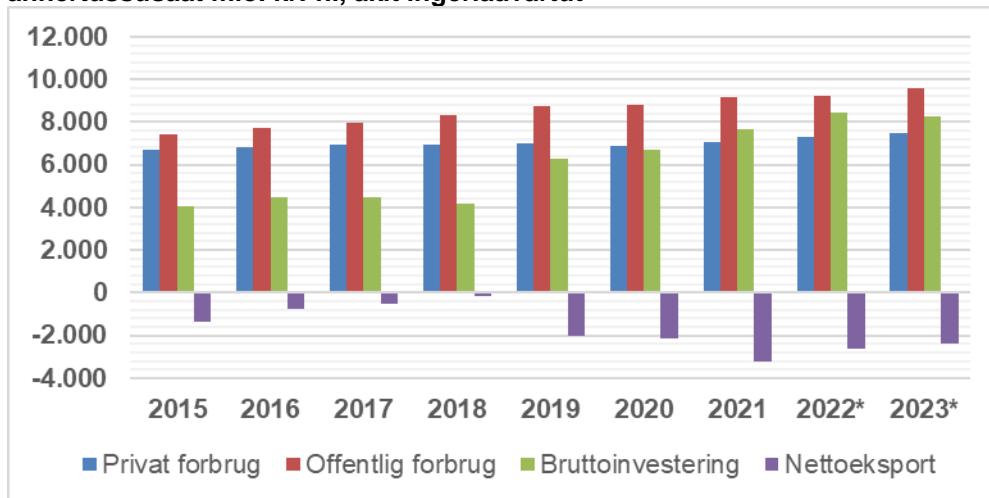
Takussutissiaq 36. Anguniagaq 6. Amerlanerusut inuusutissarsiuutitut piginnaalersitsisumik ilinniagaqalernera Inunnut 30-niit 34-nut ukiulinnut sanilliullugu inuit piginnaasalertitsiffiusumik ilinniartut amerlassusaat.

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, tabel UDXISCPROD (septemberimi nutarterneqassaaq) aamma BEDSTAYY.

Nassuiaat: Ukiup naanerani innuttaasut amerlassusaat = ukiumi tulluuttumi ulloq 1/1 innuttaasut amerlassusaat.

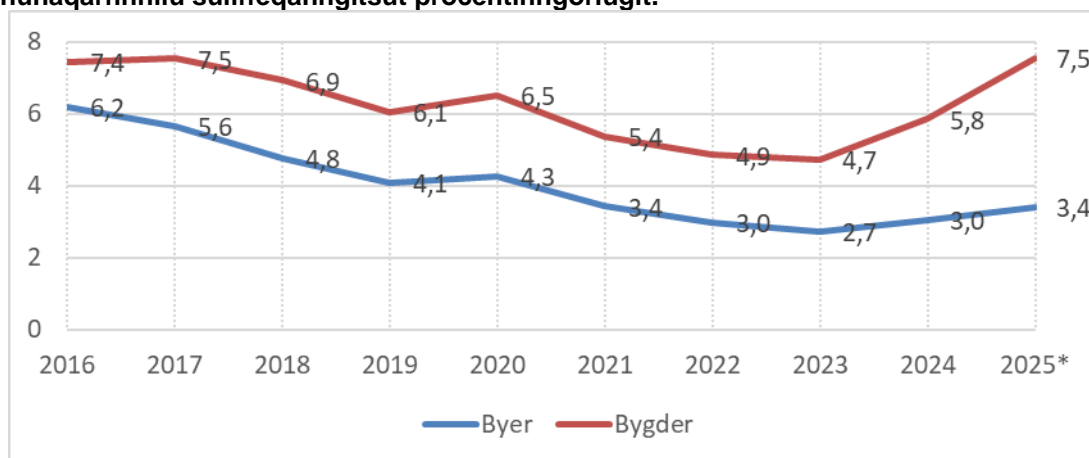
Takussutissiaq 37. Anguniagaq 7. Namminersortuni ingerlataqarfiit anginerusut Pilersuinikkut oqimaatigiissitsinermi ineriatorneq (2015-2023) - immikkoortut ataasiakkaat TAN-imi annertussusaat mio. kr.-ni, akit ingerlaavartut

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, [NRD11]

Takussutissiaq 37-mit takuneqarsinnaavoq TAN-imut naleqqiullugu pisortani ingerlaqarfiit namminersortuni ingerlaqarfinnut naleqqiullutik piffissami 2015-2023-mi annertunerusumik siuariarsimasut, akini ingerlaavartuni naatsorsorlugit. Akini aalajangersimasuni namminersortuni ingerlataqarfinni siuariarneq 9 %-it missaaniissimavoq, pisortani ingerlataqarfinni taamaaqataanik 8 %-it missaaniilluni.

Takussutissiaq 38. Anguniagaq 8. Amerlanerusut suliffeqartut. 2016-2024-mi illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffeqanngitsut procentinngorlugit.

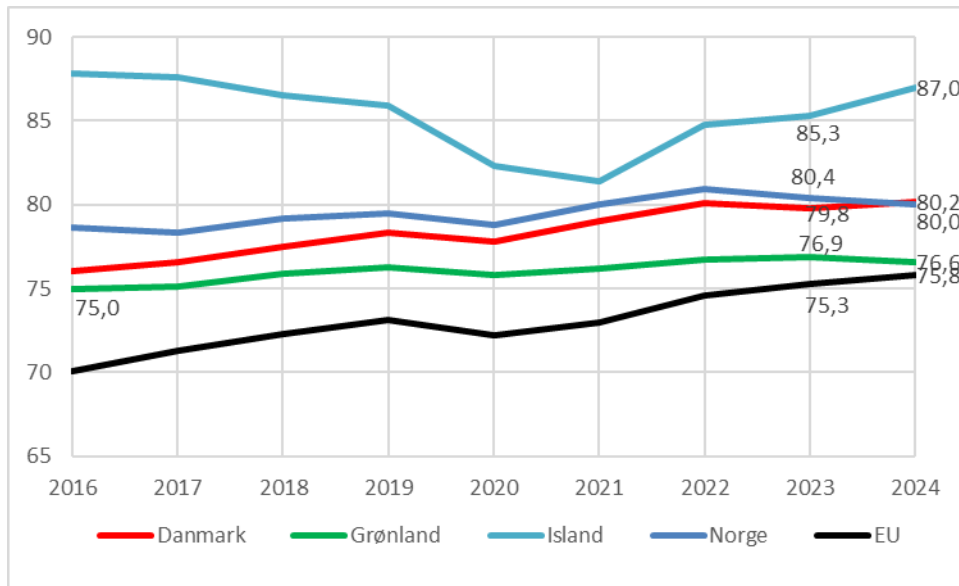

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, tabel ARDLED3 2024 tikillugu.

Nassuiaat: 2025-mut kisitsisit nalorninartoqarput. Missingiutaapput suliffissarsiortut amerlassusaannut Naatsorsueqqissaartarfiup tabelliani ARDLED1 tunngaviusoq, 18-66-inik ukiullit amerlassusaasa ukiup qeqqani ineriatornerat (tabel BEDSTM) kiisalu taakku 18-66-inik ukiullit 2023-mit 2024-mut ataatsimut inissillugit.

Uani takuneqarsinnaasut suliffissaaleqisut ikilipput Takussutissiaq 38, 2016-imit 2023 ilanngullugu illoqarfinni nunaqarfinnilu, tamaattoq 2020-miunngitsoq, tassani Corona virus atugaammat. Suliffeqanngitsunut procenti, Takussutissiaq 38-imi takuneqarsinnaalluartut, nunaqarfinni illoqarfinnit nalinginnaasumik qaffasinnerusarpoq. 2025-mut kisitsisit suliffeqanngitsunut kisitsisinut pisortatigoortuunngillat, kisianni ukiuni kingullerni suliffissaaleqisut pisortanit nalunaarsorneqartut amerlassusaasa qaffakkiatornerat tunngavigalugu naatsorsuinerullutik. Taamaammat 2024-mit 2025-mut amerleriaataat allaanerusinnaavoq.

Takussutissiaq 39. Anguniagaq 9. Sulisinnaasut ilai amerlanerusut. Nunani assigiinngitsuni sulisinnaassutsip annertussusia 2016-2024.

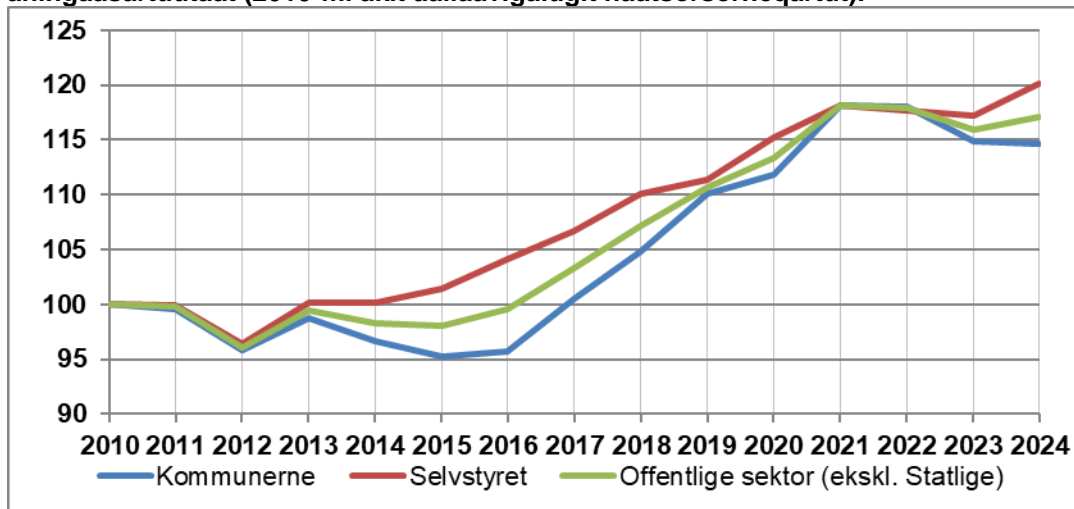

Paasissutissanik pissarsiffik: Nordisk statistikbank (20-64-inik ukiullit). Kalaallit Nunaanut: 20-soraarninngorfik.

Sulisinnaassuseqarneq nunami maani aatsaat taamak 2023-mi qaffasitsingaaq, 2024-mi apparialaarluni, piffissamili 2016-imiit 2024-mut EU-mi agguaqatigiissitsinermiit qaffasinnerulluni, takuuk Takussutissiaq 39. Danmark, Norge aamma pingaartumilli Islandimi amerlarupput. Takuuk Takussutissiaq 39. Sulisinnaassutsip annertussusaa isertitatigut aningaasartuutitigullu pisortat aningaasaqarnerannut annertuumik pingaaruteqarpoq. Ukiogatigiit pineqartut ilaatinneqartut (20-64-inik ukiullit), soorunami sulisut amerlassusaannut sunniuteqarput.

Pisortat ingerlatsiviinut tunngatillugit anguniakkat uuttuutillu

Takussutissiaq 40. Anguniagaq 10. Pisortat ingerlataqarfii. Pisortat akissarsianut aningaasartuutaat (2010-mi akit aallaavigalugit naatsorsorneqartut).

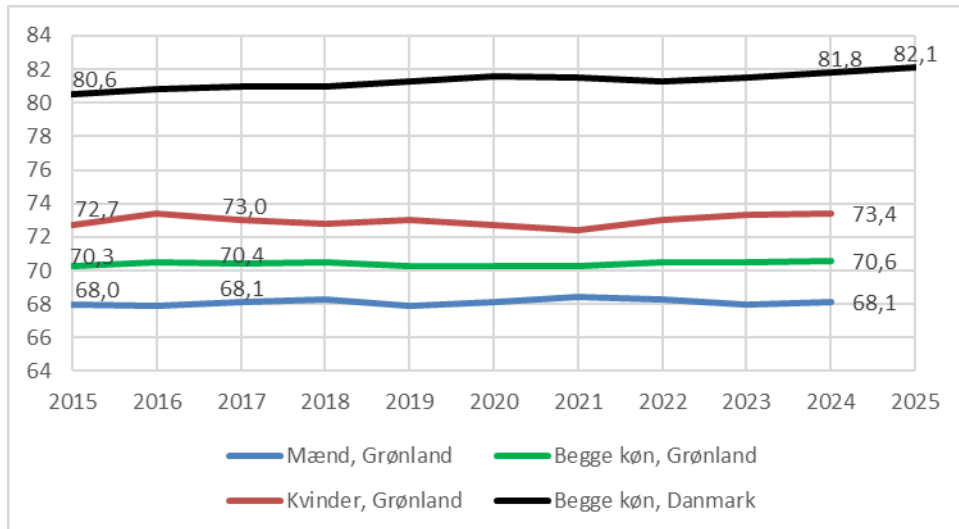

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfimmiit paasissutissat tunngavigalugit. Nassuiaat: Naalagaaffimmuut tunngassuteqartoq ilanngunneqanngilaq. Nassuiaat: Akinik ingerlaavartunik 2010-mi akinut aalaakkaasunut nuutsitsinermi juulimi atuisunut akigititanut naleqqersuut atorneqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu akissarsiat tamarmiusut 2010-mi atuisunut akit aalajangersimasut atorlugit naatsorsorneqartutut 2010-misulli 2016-imi qaffasissuseqarput, tak. Takussutissiaq 40. Pisortat ingerlatsiviini tamarmiusuni (Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu)

akissarsiat tamarmiusut 2016-imiit 2021-mut atuisunut akit aalajangersimasut eqqarsaatigalugit 18%-ingajalluinnarnik qaffassimapput. Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ingerlatsiviini akissarsianut aningaasartuutit 2015-miit 2021-mut ukiut tamaasa akinut aalajangersimasunut naatsorsorneqartartut qaffakkiartorsimapput. 2023-miit 2024-mut Namminersorlutik Oqartussani akissarsianut aningaasartuutit qaffapput kommuninili allanngorpiarnatik, akini aalajangersimasuni uuttorlugit.

Takussutissiaq 41. Anguniagaq 11. Kikkut tamarmik peqqinnerulissapput - piffissaq inuuffiusartuq sivisunerulissaaq. Kalaallit Nunaanni – Danmarkimilu, 2015-2024-mi angutitut annanullu agguaqatigiissillugu inuunertussusaannut naatsorsuineq

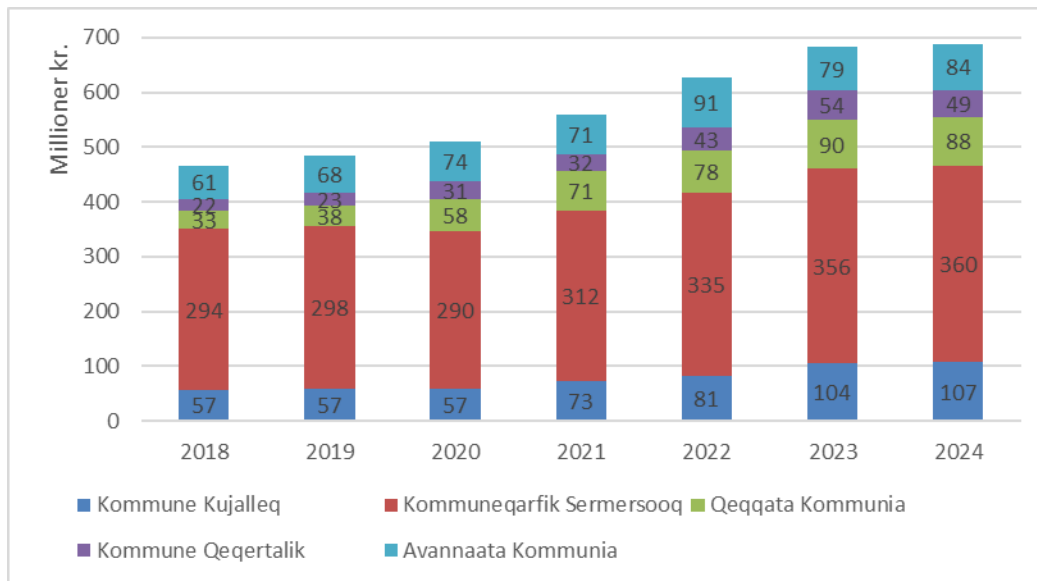
Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik (tabel BEDLTALL) aamma Danmarks Statistik (tabel HISB7).

Nassuiaat: Kalaallit Nunaannut tunngatillugu maani inunngormikuinnarnut agguaqatigiissillugu ukiut suli inuuffiusussat pineqarput.

Nunami maani inunngorsimasut akornanni Kalaallit Nunaanni agguaqatigiissillugu ukiut suli inuuffiusussat angutitut annanullu ukiumik 0,3-mik qaffapput piffissami tassani ukiut aappaat avillugu ingerlanerani Danmarkimi ataatsimut isigalugu 2015-imit 2024-mut qaffariarsimasut. Takuuk.

Takussutissiaq 41. Arnat (inunngornermi) ukioqqortusisinnaanerit (naatsorsuutigisaaq) angutitut qaffasinneruvoq. Tamanna nunani tamani atuuppoq taamaalilluni aamma Kalaallit Nunaannut. Danmark OECD-mi nunanut agguaqatigiissillugit inissisimaffiut assinguvoq. 2017-imit 2024-mut nunami maani angutini agguaqatigiissillugu ukiut suli inuuffiusussat nikippiarsimangilaq Kalaallit Nunaanni annanut agguaqatigiissillugu ukiut suli inuuffiusussat ukiumik 0,4-mik qaffalluni. 2024-mi agguaqatigiissillugu ukiut suli inuuffiusussat annanut ukiumik 5,3-inik angutitut naleqqiullugit maani inuusimasunut najugaqartunullu sivisunermik inuunertunerisimapput.

Takussutissiaq 42. Anguniagaq 12. Meeqqanut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut siusinaartumik iliuuseqarneq. 2018-2024-mi nuna tamakkerlugu "Meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut" suliassaqarfimmi Kommuninut ataasiakkaarlugit mio. kr.-nik aningaasartuutit

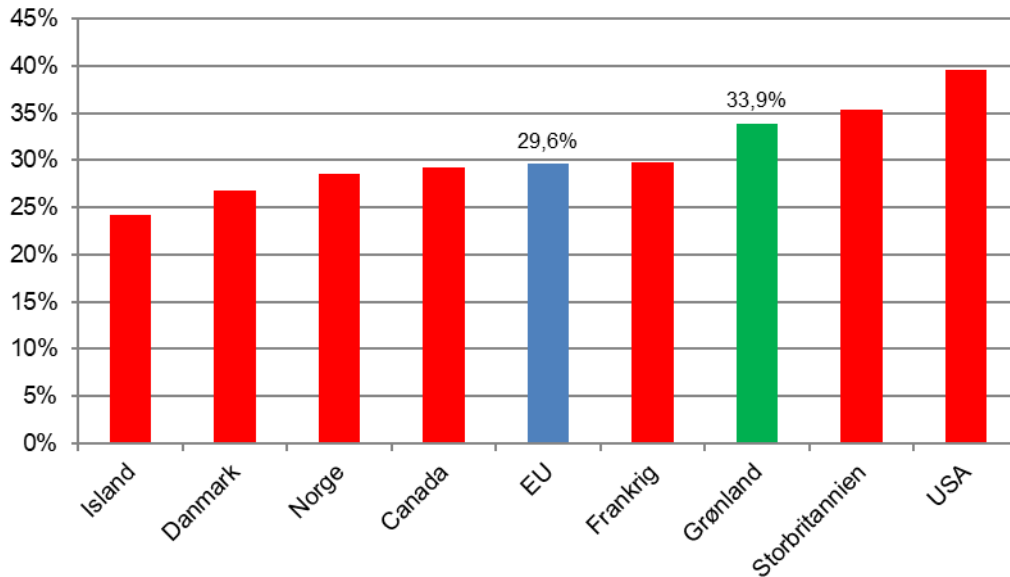
Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, tabel OFDKOMRN.

Takussutissiaq 424-mit takuneqarsinnaavoq kommunip Meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut suliassaqarfimmi aningaasartuutai 2020-mit katillugit 511 mio. kr.-nit 2023-mi 683 mio. kr.-nut amerleriarsimasut, tassa qaffariaat 34 pct.-iulluni. Aningaasartuutit 2023-miit 2024-mut 0,8 pct.-imik 688,6 mio. kr.-nut qaffapput. Najugaqarfimmi inissanik pisineq 2023-mi aamma 2024-mi suliassaqarfimmi kommunit tamarmiusumik aningaasartuutaannit 68 pct.-ingajannik annertussuseqarpoq. 2020-miit 2024-mut kommunini assigiinngitsuni aningaasartuutit 35 %-imik qaffapput. Kommuni Kujallermi qaffanneq annertunersaavoq, tassa 86 %-inik 50 mio. kr.-usut. -piffissami pineqartumi, takuuk Takussutissiaq 42. Innuttaasumut ataatsimut aamma meeqqamut 0-17-inik ukiulimmut ataatsimut uuttoraanni aningaasartuut 2024-mi Kommuni Kujallermi qaffasinneraavoq, tulliulluni Sermersooq. Pissarsiniarnissaq siunertaralugu erseqqinnerusumik uppersarneqarsimasunik nassuiarneqarsimasunillu tunuani pissutaasut ineriartorerillu pillugit 2025-mi suliassaqarfimmi aningaasartuutini avataaneersunit tamanna pillugu misissueqqissaarneq nammasineqarpoq.

2025-mut kisitsisaagallartut (Aqutsisut ilisimatitsinerat malillugu kommuninut avannarlernut sisamanut) ersersippaat meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut (siunertaq-nr.050101) aningaasartuutit 2024-miit 2025-mut akini ingerlaavartuni 3-4 procentimik qaffassapput Qeqqata aamma Qeqertalimmi procentitigut qaffaaneq annertunersaalluni paaqqinnittarfinni inissanik pisinnermut aningaasartuuti qaffasinneruneri pissutigalugit.

Imminut pilersornermut anguniakkat uuttuutilu

Takussutissiaq 43. Anguniagaq 13. Annertunerusumik naligiinneq inuuniarnikkullu annikinnerusumik assigiinngitsoqarnera. 2024-mi nunani arlalinni Gini-koefficienti.

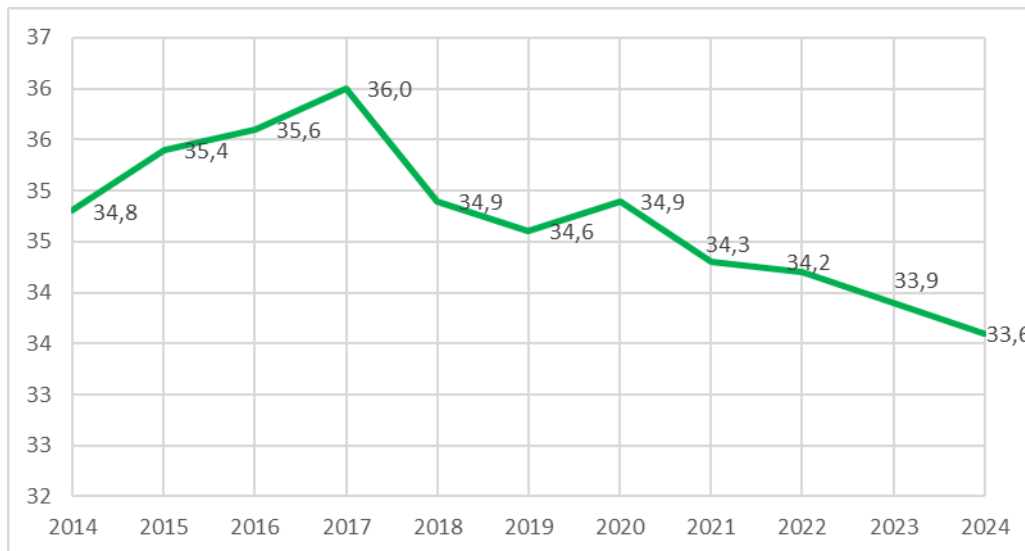

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, ec.europa.eu, worldbank.org.

Nassuiaat: Kalaallit Nunaat, Danmark, Norge, EU aamma Frankrig pillugit kisitsisit 2024-meersuuput. Sinneri 2022-meersuuput.

Gini-koefficienti, tassaasoq naligiinnginnermut uuttuut nunani tamalaani atorneqartartoq, Kalaallit Nunaanni qaffasissumiippoq, pingaartumik nunani avannarlerni nunanut assersuukkaanni, tak.Takussutissiaq 43.

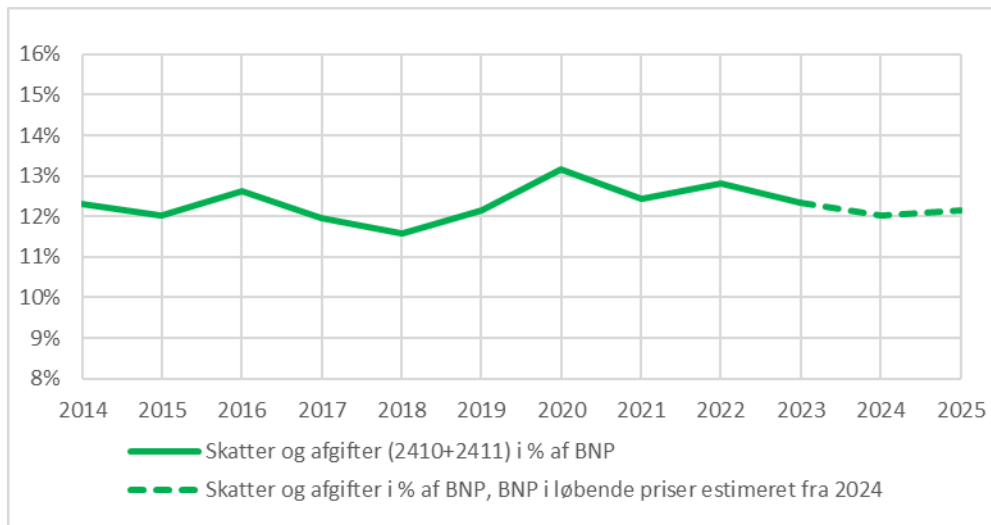
Takussutissiaq44. Anguniagaq 13. Annertunerusumik naligiinneq inuuniarnikkullu annikinnerusumik assigiinngitsoqarnera. Gini-koefficient Kalaallit Nunaannut 2014-2024.

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqqissaartarfik, tabel INDIU101.

Takussutissiaq44-mit takuneqarsinnaavoq GINI-koefficienti 2020-mi 34,9-miit 2024-mi 33,6-imut appartoq. Tamatuma ersersippaa piffissami eqqaaneqartumi ineriartuineq aningaasaqarnikkut annikinnerusumik naligiinnginnermut nikeriarsimasoq. Akileraartarnermik aaqissuuteqqitaq 2025-meersoq aningaasaqarnikkut naligiinngittoqarneranik annikillileeqqissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Takussutissiaq 45. Anguniagaq 14. Akileraarutitigut tatisinerup tamarmiusup ineriartornera TAN-ip ilaattut akileraarutitigut tatisineq

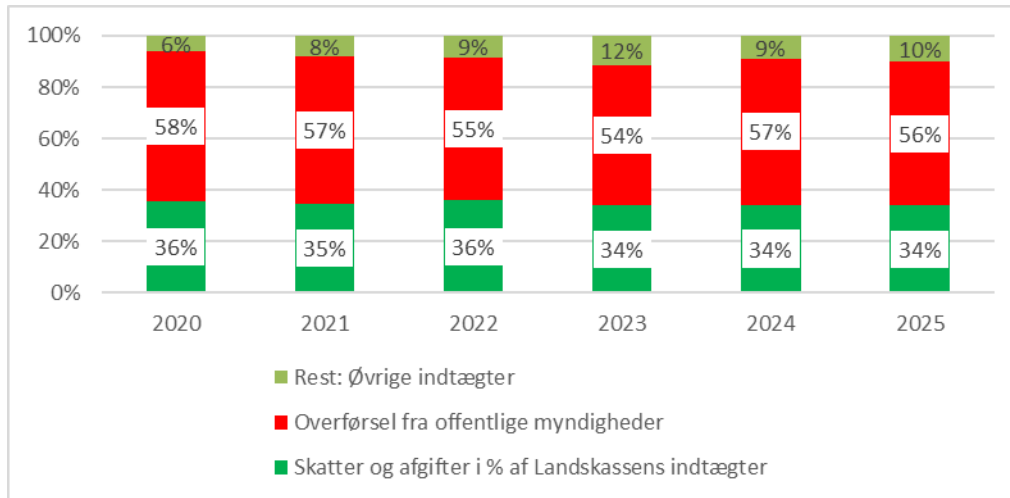
Paasissutissanik pissarsiffik: Nunatta Karsiata naatsorsuutai naqitat, Naatsorsueqqissaartarfiup TAN pillugu 2023 ilanngullugu saqqummiussai, Naatsorsueqqissaartarfimmit kisitsisit, akit aalajangersimasut aamma aningaasat naleerukkiartornissaannik naatsorsuutiginninnerit eqqarsaatigalugit TAN-imik januar 2026-mi GØR-imik siumoortumik naatsorsuinerit tunngavigalugit akit allanngorarnerini BNP-mik siumoortumik naatsorsuinerit tunngavigalugit nammineerluni naatsorsuutit.

Nassuiaat: TAN akinik ingerlaavartunik aningaasat naleerukkiartornerannit sukkanerulaarnissaat tunngaviussaaq.

Akileraartarnerup annertussusia nalinginnaasumik akileraarutit akitsuutillu tamarmik BNP-p procentiatut nalunaarsorneqassapput. Procenti taanna 2021-mi 12,5 pct.-imiippoq. 2023-p naalernerani akileraarutitut akitsuutinullu naatsorsuutigisat 2024-mut aningaasanut inatsimmi inissinneqarsimapput. TAN-imi ineriartoneq januar 2024-mi akinut aalajangersimasunut 2024 tikillugu GØR-imit siumut naatsorsorneqarput. Taamaattorli aningaasat naleerukkiartorneri aamma aningaasat naleerukkiartorneri aamma TAN-imi akit qaffakkiartorneritut malittarisassat akornanni ataqatigiinnerup qanoq eqqissaarnera nalornissutigineqarluni. Taamaakkaluartoq 2024-mi akileraarutigineqartussat 2021-misulli annertutigisussatut isikkoqarput. Takuuk Takussutissiaq 45.

Nunami maani akileraarutip appasinnera avataanit tunniussisoqartarneranut attuumassuteqarpoq, siullertut naalagaaffiup ataatsimut tapiissutai Nunatta Karsiata isertitaqartarneranut annertuumik suli pingaaruteqarput, tak. Takussutissiaq 46.

Takussutissiaq 46. Anguniagaq 14. Nunatta Karsiata akileraarutigut akitsuutigullu, avataanit nuussisoqarneranit isertitaqarfillu sinnerannit isertitaasa agguataarneqarnerat

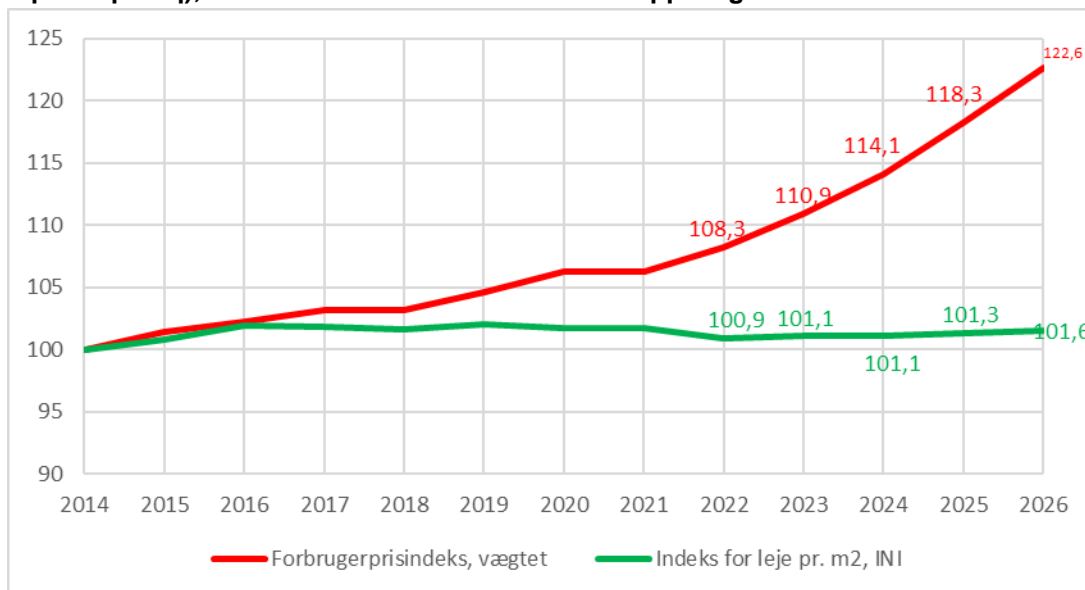

Paasissutissanik pissarsiffik: Nunatta Karsiata 2020- 2025-mut naatsorsuutai.

Anguniakkat uuttuutillu allat

Namminersorlutik Oqartussat inissiaataannut attartortittakkanut anguniagaq uuttuutillu

Takussutissiaq 47. Anguniagaq 15. Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanni attartortittakkani inissiani attartukkani akiliutit m2-ikkaanut allanngoriartorneri (INI A/S-imit aqunneqartoq), atuisartunut kisitsisiliinermut naleqqiullugu 2014-2024-mi.

Paasissutissanik pissarsiffik: Attartornermi m2-imut akigititat INI A/S-imit pissarsiarineqartut aamma Naatsorsueqqissaartarfiup atuisunut akigititanut naleqqersuutai, bank.sta.gl tunngavigalugit naatsorsuinerit.

Nassuiaat: Atuisunut akinik naleqqersuummi naleqqiussat ukiunut ataasiakkaanut inissinneqarput akinut kisitsisit agguaqatigiissillugit tunngavigineqarlutik akinut tunngaviusut naapertorlugit nikeraratarsinnaasut millisinniarlugit. Tassani ilaatinenqarput januar 25%-inik, juli 50%-inik, kiisalu januar ukiup tulliani 25%-inik. - 2026-mi naatsorsuutigineqarpoq januar 2026-misut atuisunut akit qaffassasut (3,7 pct.).

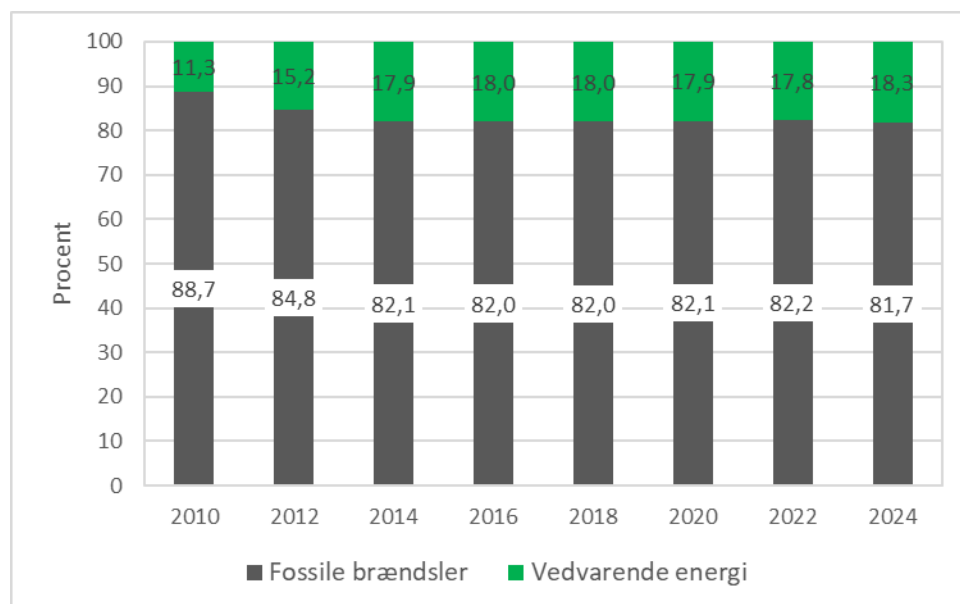
Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanni attartortittakkani INI A/S-imit ingerlanneqartuni, piffissami uani ineqarnermut akigitinneqartuni inuiaqatigiinni nalinginnaasumik, akit ineriartorneri

malinneqarsimangitsut takuneqarsinnaavoq, tak. Takussutissiaq 41. M² -imut ataatsimut ineqarnermut akiliutip akia 2014-mut sanilliullugu 2026-mi 1,6 pct.-imik qaffasinneruvoq, atuisunut akinut naleqqersuut 2014-mut sanilliullugu 2026-mi 22-23 pct.-imiissimalluni. Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanni attartortikkani m² -mut attartornermi aki 2014-miit 2026-mut apparsimavoq $1 - (101,6/122,6) = 17$ pct.-it missannik.

Tamatuma malitsigisaanik inissianut immikkoortortaqrifiit aningaasaqarnerat pitsaajunnaarsimavoq, taamaammallu inissianik aserfallatsaaliinissamut aningaasasaqarpallaarunnaarsimalluni. Taamaalilluni annertusiartortumik aserfallatsaaliinissat amigaataasut annertuungorsimapput, aamma immikkoortoq 4.7-mi naatsumik allaaserineqartut. Aserfallatsaaliuisimanginnermut kingunerluutitigut ajornartorsiut taakkulu annertussusii Naalakkersuisut "Nuna tamakkerlugu pilersaarusernera pillugu nassuiaammi 2023"-mi erseqqinnerusumik eqqartorneqarpoq.

Nukissiuuteqarnermut atatillugu anguniakkat uuttuutillu

Takussutissiaq 48. Anguniagaq 16. Nukissiornermut tunngasuni imminut pilersornerup annertusineru. Nukik ataavortoq nukimmik atuinerup tamarmiusup ilaatut [pct.] 2010 - 2024

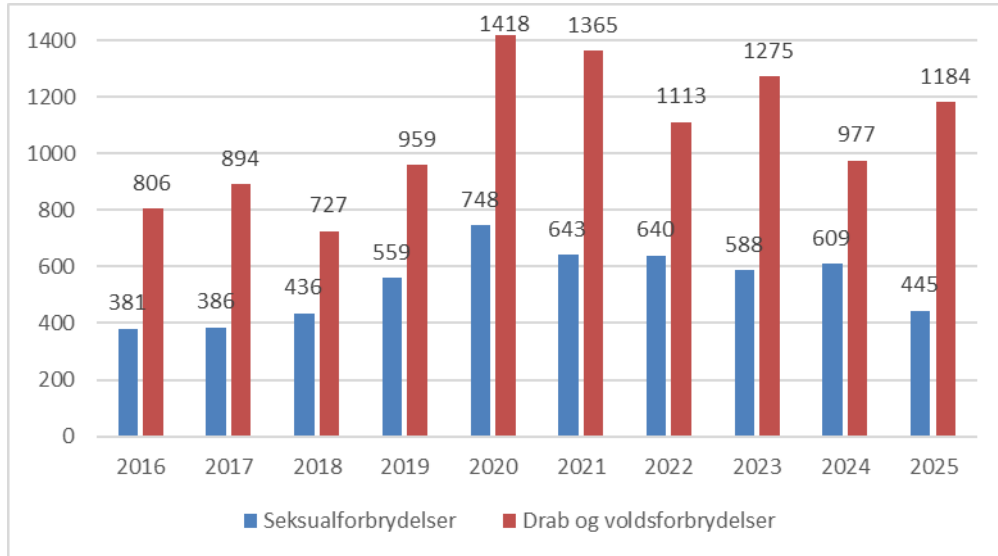
Paasissutissanik pissarsiffik: Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmeersut tunngavigalugit, ENE1ACT.

Takussutissiaq 48-mi takutinneqarpoq Kalaallit Nunaanni nukissiuutinik atuineq tamarmiusoq ikummatissanut nunap iluaneersunut nukissiummullu ataavartumut agguarlugit. Silap pissusianut kisitsisit iluarsineqartut atorineqarput.

2024-mi nukissiuutinut tamarmiusunut erngup nukinga 95,8 pct.-iusimavoq sinnerilu 4,2 pct.-iusut eqqaavinnillu kiassarnermeerluni. 2010-mi nukissiornikkut atuinermit tamarmiusumit erngup nukinga 1087 Tera Joule (TJ) matussusiivoq 2024-mi 1793 TJ-lluni (silap pissusaanut kisitsisit iluarsineqartut tunngavigalugit). 2024-mi nukimmik atuineq tamarmiusoq 0,9 pct.-imik annikinneruvoq 2010-mi uuttorneqartoq silap pissusianut iluarsineqanngitsuni kisitsisini, silap pissusianut iluarsineqartuni kisitsisini 2,9 pct.-iulluni. Silap pissusianut iluarsineqartut atuisunut kisitsit nukissiornermi atuineq kiassutsikkut allanngorarnernut iluarsineqarsimavoq, taamaalilluni ineriartorneq silami allanngorarnernit pinnagit aqqqissugaanikkut allannguinernut naapertuulluni.

Pinerluttarnerup appartinnissaanut anguniakkat uuttuutilu

Takussutissiaq 49. Anguniagaq 17. Nedbringelse af personfarlig kriminalitet. Nalunaarutigineqartut amerlassusiisa ineriartornerat 2016 - 2025.

Paasissutissanik pissarsiffik: Naatsorsueqjissaartarfimmiit Kalaallilu Nunaanni Politiinit paasissutissat tunngavigalugit.

Takussutissiaq 49 -mi takutinneqarpoq 2015-imiit 2020-mut kinguaassiuutitigut pinerlunnerit nalunaarutigineqartut amerlassusai ukiut tamaasa qaffassimasut, kisiannili 2025 ilanngullugu tikillugu ukiut tamaasa apparsimalluni, 2024-mi qaffiarallarsimaneq eqqaassanngikkaanni. 2020-miit 2025 tikillu annersaalluni pinerlunnerit amerlassusaat agguaqatigiissillugit 1222-iusimapput, tassa ukiumut 1200-ngajaat.

2023-mi aamma 2024-mi toqutsinerit immikkut kisillugit tallimaasimapput, 2025-milu arfiniliullutik. "Toqutsinerit annersaallunilu pinerlunnerit" iluanni nalunaarutigineqartut amerlassusii 2023-mi malunnartumik 1.275-imiit 2024-mi 977-inut apparput, 2025-mi 1184-inut qaffaqillutik.

Takussutissiat nalunaarsuiffiillu allattorsimaffiat

Takussutissiaq 1. TAN-ip siuariartorneranik naliliineq piffissami 2020-2026-mi naatsorsorneqartoq.....	7
Takussutissiaq 2. Suliffissarsiortutut nalunaarsorsimasut amerlassusii aamma suliffissaaleqineq, 2016-2025.....	8
Takussutissiaq 3. Ukioqatigiiaat 16-init 25-nut ukiullit 2024-mi ilinniarnermi pissusilersuutaat aamma suliffeqarnermut attuumassuteqarneri.....	10
Takussutissiaq 4. Atuisunut akigititat naleqqersuutaat ukiup siuliani piffissap taassuma nalaani (qaammatit 12-t ingerlanerini procentinngorlugu allanngorneq) aamma assinganik qaffariaateqarput.....	11
Takussutissiaq 5. Sanaartornermi aningaasartuutit ukiukkaartumik allanngorneri - nunami maani atuisunut akigititat ukiukkaartumik allanngornerinut assersuullugit.....	12
Takussutissiaq 6. Piffissami 2015-2025-mi niuernerup oqimaaqatigiissinnera ineriartorneq, mia. kr.-nut naatsorsorlugit.....	13
Takussutissiaq 7. Aalisakkanik tunisassianik avammut niuernermi ineriartorneq, 2020 – 2025	14
Takussutissiaq 8. Aalisakkat qaleruallillu agguaqatigiissillugit kiilumut akiisa naleqqersuutaat, 2019-2025	15
Takussutissiaq 9. Kilisaatini tunisassiorfiusuniit toqqaannartumik avammut niuerutigineqartut aalisakkat pingaernerit pingasut avammut niuernermi akiisa agguaqatigiissinnerisa kiilumut kr.-ni ineriartorneri, 2019-2025.....	15
Takussutissiaq 10. Sinerissap qanittuani saarullinniarnermi akuersissutit tunniunneqartut atorreqarsimasullu amerlassusiisa ineriartornerat, 2013-2025.....	18
Takussutissiaq 11. Timmisartunut aqqutini Kalaallit Nunaanniit timmisartumut ilaallutik aallartut 2015-2025.....	20
Takussutissiaq 12. Akunnittarfinni unnuisut amerlassusaat, 2016-2025.....	21
Takussutissiaq 13. Timmisartumi aqqutini Kalaallit Nunaanniit aallartut timmisartuni ilaasut amerlassusii - aamma akunnittarfinni unnuisut amerlassusii qaammatikkaarlugit 2025	21
Takussutissiaq 14. Umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut amerlassusaat aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasut amerlassusaat umiarsualivinniittut 2016-2025.....	22
Takussutissiaq 15. Aatsitassarsiornermi ukiumut aningaasaliinerit (mio. kr.)	23
Takussutissiaq 16. Misissueqqaarnermut, misissuinermut piaanermullu akuersissutit amerlassusaat.....	24
Takussutissiaq 17. 2015-2024-mi Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu akissarsiat kiisalu ataatsimut tapiissutit 2024-mi akit naapertorlugit annertussusaat.....	27
Takussutissiaq 18. Kommunini Namminersorlutillu Oqartussani sulisut akissarsiaqartinneri, 2015-2024 - atorreqarfiinut procentinut agguataarlugit.....	28
Takussutissiaq 19. Kommunini + Namminersorlutik Oqartussani atorfeqartunut aningaasartuutit katillugit, atorreqarfii 2024-milu akit aalajangersimasut malillugit naatsorsorlugit, 2015-2024	29
Takussutissiaq 20. Akileraarutiniit akitsuutiniillu isertitat ineriartorneri piffissami 2015-2025-mi tusind kr.-nit, kisitsisit ingerlaavartut.....	32

Takussutissiaq 21. 2017-2025-mi aalisarnermi pisuussutinit iluanaarutinit akitsuutinit iluanaarutit.....	36
Takussutissiaq 22. Aatsitassarsiornermiit tunisassiorlut akileraarutaanniit ukiumut isertitat (tusinde kr.)	37
Takussutissiaq 23. 2050-p tungaanut innuttaasut siumut naatsorsorneqarneranni utoqqaassutsikkut katitigaanerat.	44
Takussutissiaq 24. Utoqqalinersiuteqartunut aningaasartuutit ineriartorneri 2021-2050.....	46
Takussutissiaq 25. Innuttaasut allamik aallaaveqartut ukiut qulit ingerlaneranni 1.300-it missaannik amerleriarsimapput. Asiamiit amerlanerullutik Danmarkimeersut ikinnerullutik ..	47
Takussutissiaq 26. Kalaallit Nunaat nunanit allanit aallaveqartunit ikinnerusunik innuttaasoqarpoq - pingaartumik Nunat Avannarliit avataani inuit inunngorsimasut - nunani avannarlerni nunanut allanut assersuukkaanni, 5.....	47
Takussutissiaq 27. Europap avataani nunaneersut sulisut amerlanertigut appasinnerusumik ilinniartitaanikkut piumasaqarfiusuni suliffeqarfinniittarput Danmarkimeersullu sulisut qaffasinnerusumik ilinniartitaanikkut piumasaqarfiusuni suliffinniittarlutik, 4	48
Takussutissiaq 28. Nunami allami aallaaveqartut innuttaasut amerlanertigut inuussutissarsiorsinnaasutut ukioqartarput - aamma inuit danmarkimi aallaaveqartut akornanni, pingaartumilli nunanit asiameersut inuit akornanni, 2026.	50
Takussutissiaq 29. Pisortani isertitani aningaasartuutinilu ineriartornerit aamma 2050-ip tungaanut uninngasuutit pingaernerit.....	51
Takussutissiaq 30. Anguniagaq 1. Aningaasaqarneq imminut napatittoq TAN-imut naleqqiullugu ataatsimoortumik tapiissutit annertussusaasa appartinnerat (Pct.) - Nunattalu Karsianut isertitanut naleqqiullugu.....	78
Takussutissiaq 31. Anguniagaq 2. Tunisassiorneq annertunerusoq. Piffissami 2017-miit 2026-mut TAN-imi siuariartorneq Danmarkimullu atatillugu	79
Takussutissiaq 32. Anguniagaq 3. Pisortat ingerlataqarfiisa annertussusaat Pisortat atuinerisa TAN-imut naleqqiullugu annertussusaa	80
Takussutissiaq 33. Anguniagaq 4. Akiitsoqalerneq aningaasaqarnikkullu qanoq iliornissamut kiffaangissuseqarneq Akiitsut erniallit tamakkerlugit aammalu TAN-imi %-it naapertorlugit 2014-2029 taarsigassarsiasatut naatsorsuutigisat.....	80
Takussutissiaq 34. Anguniagaq 5. Amerlanerusut akissarsiaqarluartuni sulinerat Inuit 15-inik aamma taakkua sinnerlugit ukioqartut akileraarutit sioqqullugit isertitaasa agguaqatigiissillugit ineriartornerat – 2024-mi akit tunngavigalugit.....	81
Takussutissiaq 35. Anguniagaq 6. Inuusuttut amerlanerusut ilinniagaqartut imaluunniit suliffillit Inuusuttut 16-it aamma 25-it akornanni ukiullit ilinniakkamik ingerlataqanngitsut suliffeqanngitsulluunniit 2014, 2019, 2023 aamma 2024-mi amerlassusaat.	82
Takussutissiaq 36. Anguniagaq 6. Amerlanerusut inuussutissarsiuutinut piginnaalersitsisumik ilinniagaqalernera Inunnut 30-niit 34-nut ukiulinnut sanilliullugu inuit piginnaasalertitsiffiusumik ilinniartut amerlassusaat.....	82
Takussutissiaq 37. Anguniagaq 7. Namminersortuni ingerlataqarfiit anginerusut Pilersuinikkut oqimaaqatigiissitsinermi ineriartorneq (2015-2023) - immikkoortut ataasiakkaat TAN-imi annertussusaat mio. kr.-ni, akit ingerlaavartut.....	83
Takussutissiaq 38. Anguniagaq 8. Amerlanerusut suliffeqartut. 2016-2024-mi illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffeqanngitsut procentinngorlugit.....	83

Takussutissiaq 39. Anguniagaq 9. Sulisinnaasut ilai amerlanerusut. Nunani assigiinngitsuni sulisinnaassutsip annertussusia 2016-2024.	84
Takussutissiaq 40. Anguniagaq 10. Pisortat ingerlataqarfii. Pisortat akissarsianut aningaasartuutaat (2010-mi akit aallaavigalugit naatsorsorneqartut).	84
Takussutissiaq 41. Anguniagaq 11. Kikkut tamarmik peqqinnerulissapput - piffissaq inuuffiusartuq sivisunerulissaaq. Kalaallit Nunaanni – Danmarkimilu, 2015-2024-mi angutinut arnanullu agguaqatigiissillugu inuunertussusaannut naatsorsuineq.....	85
Takussutissiaq 42. Anguniagaq 12. Meeqqanut angerlarsimaffiup avataanut inissineqarsimasunut siusinaartumik iliuuseqarneq. 2018-2024-mi nuna tamakkerlugu "Meeqqanut immikkut pisariaqartitsisunut" suliassaqarfimmi Kommuninut ataasiakkaarlugit mio. kr.-nik aningaasartuutit	86
Takussutissiaq 43. Anguniagaq 13. Annertunerusumik naligiinneq inuuniarnikkullu annikinnerusumik assigiinngitsoqarnera. 2024-mi nunani arlalinni Gini-koefficienti.....	87
Takussutissiaq 44. Anguniagaq 13. Annertunerusumik naligiinneq inuuniarnikkullu annikinnerusumik assigiinngitsoqarnera. Gini-koefficient Kalaallit Nunaannut 2014-2024. ...	87
Takussutissiaq 45. Anguniagaq 14. Akileraarutitigut tatisinerup tamarmiusup ineriartornera TAN-ip ilaattut akileraarutitigut tatisineq	88
Takussutissiaq 46. Anguniagaq 14. Nunatta Karsiata akileraarutitigut akitsuutitigullu, avataanit nuussisoqarneranit isertitaqarfillu sinnerannit isertitaasa agguataarneqarnerat....	89
Takussutissiaq 47. Anguniagaq 15. Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanni attartortittakkani inissiani attartukkani akiliutit m2-ikkaanut allanngoriartorneri (INI A/S-imit aqunneqartoq), atuisartunut kisitsisiliinermut naleqqiullugu 2014-2024-mi.	89
Takussutissiaq 48. Anguniagaq 16. Nukissiornermut tunngasuni imminut pilersornerup annertusinera. Nukik ataavartuq nukimmik atuinerup tamarmiusup ilaatut [pct.] 2010 - 2024	90
Takussutissiaq 49. Anguniagaq 17. Nedbringelse af personfarlig kriminalitet. Nalunaarutigineqartartut amerlassusiisa ineriartornerat 2016 - 2025.	91

Tabeli 1. Illoqarfinni anginerni nunallu sinnerani suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarsimasut amerlassusii annertussusaallu, januar 2026-mi naatsorsorneqartut.....	9
Tabeli 2. Illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffissarsiorlut amerlassusii suaassutsini, januar 2026-mi naatsorsorneqartut.....	9
Tabeli 3. Aalisartut aamma aalisariutit Kalaallit Nunaanni akuersissutit atorlugit pisaat, 2019-2025 (tonsinngorlugit)	17
Tabeli 4. Aatsitassarsiornerit siuarsimanerpaat	24
Tabeli 5. Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu piffissami 2015-2024 sulisut akissarsiaqartinneqarnerannut aningaasartuutit qaffannerisa procentinngorneri, akit ingerlaavartut, akit aalajangersimasut ukiumullu suliarisinnaasat akinut aalajangersimasunut uuttukkat aallaavigalugit.....	30
Tabeli 6. 2018-2028-mut naatsorsuutini missingersuutinilu kisitsisinut pingaarnernut takussutissiaq (mio. kr.-t).....	31
Tabeli 7. Piffissami 2025-2025-mi toqqaannartumik akileraarutiniit iluanaarutit suuneri malillugit agguarneqartut.....	33
Tabel 8. Toqqaannanngitsumik akileraarutit ineriartornerat 2015-2025, mio. kr.-nngorlugit..	34

Tabel 9. Aatsitassanut aningaasaateqarfimmi uninngasuutit aningaasaliissutillu 2022 - 2025	37
Tabeli 10. 2024-mi aamma 2025-mi umiarsuarnit takornariartaatiniit ilaasuniillu iluanaarutit	38
Tabeli 11. 2025-p aallartinneraniit 2026-p aallartinneranut akiitsut ineriartornerat akiitsut suunerinut agguataarlugit	39
Tabeli 12. Kommunit aningaasaqarnerat, tusind kr.-nngorlugit. (kisitsisit minusertaqanngitsut aningaasartuutitik takutitsipput)	40
Tabeli 13. Ukiuni aalajangersimasuni innuttaasut utoqqaassutsinut agguarneri 2026-mi siumut naatsorsorneri - pingaarnertut pisinnaasoq.....	45
Tabeli 14. Namminersorlutik Oqartussani, Namminersorlutik Oqartussat aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiutaanni kommuninilu 2025-202-imi akiitsut erniallit ilanngaaseereerlunilu akiitsut erniallit ineriartornissaattut naatsorsuutigisat	52
Tabeli 15. 2026-mut aningaasanut inatsimmi kisitsisit pingaarnertit. 2026 eqqarsaatigalugu ISA-angusat aamma IS-angusat kiisalu ukiut missingersuusiorfiusut 2027-2029 (mio. kr.). .	55
Tabeli 16. Tunngaviummik isumaqatigiissutigisut pivirusunngortinnera pillugu takussutissiaq (mio. kr.).....	58
Tabeli 17. Anguniakkanut attuumassuteqartunut naleqqiullugu siuariartornerup nassuiarneranut uuttuutit.....	76

27-04-2026